การศึกษาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่างกัน โดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู

ปริญญานิพนธ์
ของ
มะลิวรรณ์ จันทร์พุ่ม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา
มีนาคม 2542
ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่างกัน โดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู

บทคัดย่อ

ของ

มะลิวรรณ์ จันทร์พุ่ม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา
มีนาคม 2542

มะลิวรรณ์ จันทร์พุ่ม. (2542). *การศึกษาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่างกัน โดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู.* ปริญญานิพนธ์ : กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ : รศ.ดร. เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์, รศ.อัจฉรา สุขารมณ์.

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู จำแนกตามระดับความสามารถทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มสูง ปานกลาง และต่ำ และเพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสอนกับระดับความสามารถทางการเรียนของนักเรียนที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและพฤติกรรมกล้าแสดงออก

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 60 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 2 ห้องเรียน สุ่มเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ 2 x 3 Factorial Design กลุ่มทดลองได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามคู่มือครู ทำการทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามวัดพฤติกรรมกล้าแสดงออกภายหลังการทดลอง แล้วนำคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบและแบบสอบถามมาวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทิศทาง (Two-Way Analysis of Variance)

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านภาษาอังกฤษโดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านภาษาอังกฤษโดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครูมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. การสอนและระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษมีปฏิสัมพันธ์ต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การสอนและระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษมีปฏิสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

A STUDY OF MATHAYOM SUKSA I STUDENTS' ENGLISH READING COMPREHENSION AND ASSERTIVE BEHAVIORS WITH DIFFERENT LEARNING ABILITY LEVELS THROUGH THE INSTRUCTION BASED ON CONCENTRATED LANGUAGE ENCOUNTER (MODEL A) AND THE TEACHER'S MANUAL

AN ABSTRACT

BY

MALIWAN JANPHUM

Presented in partial fulfillment of the requirements

for the Master of Education degree in Secondary Education

at Srinakarinwirot University

March 1999

Maliwan Janphum. (1999). *A study of Mathayom Suksa I Students' English Reading Comprehension and Assertive Behaviors with Different Learning Ability Levels through the Instruction based on Concentrated Language Encounter (Model A) and the Teacher's manual.* Master thesis, M.Ed. (Secondary Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assoc.Prof.Dr.Saowalak Rattanavich, Assoc.Prof.Ashara Sucaromana.

The purpose of this study was to compare the English reading comprehension and assertive behaviors of Mathayom Suksa I students with different learning ability levels, high, average and low through the instruction based on the Concentrated Language Encounter (Model A) and the Teacher's Manual.

The subjects were 60 Mathayom Suksa I students in their second semester of the 1998 academic year from Ratwinit Bangkaeo School in Samuthprakan. Simple randomized sampling was used in the study. They were randomly selected according to their English language learning ability levels and equally assigned into 2 groups: the experimental and control groups with 30 students in each. The 2 x 3 factorial design was used in this study. The experimental group was taught through the instruction based on the Concentrated Language Encounter (Model A) ; whereas the control group was taught through the instruction based on the Teacher's Manual. Each group was taught with the same content for twenty 50-minute periods.

The English reading comprehension test and the Assertive behaviors questionnaires in English language learning ability were given after the treatment. The data were statistically analyzed by using Two - Way Analysis of Variance.

The results of the study indicated that:

1. There was a significant difference in the English reading comprehension between the experimental and control groups at the .01 level.

2. There was a significant difference in the Assertive behaviors between the students in the experimental and control groups at the .01 level.

3. The instruction and the learning ability levels had no interaction effect on the students' English reading comprehension.

4. The instruction and the learning ability levels had significant effect on the students' Assertive behaviors at the .01 level.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การศึกษาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่างกัน โดยการสอน
แบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู

ของ
นางสาวมะลิวรรณ์ จันทร์พุ่ม

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)
วันที่ ๑๑ เดือน มีนาคม พ.ศ. 2542

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อัจฉรา สุขารมณ์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บังอร พานทอง)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์พิศศรี กมลเวชช)

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนจาก

"ทุนสิรินธร"

ผู้วิจัยรู้สึกสำนึกในพระกรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้

มะลิวรรณ์ จันทร์พุ่ม

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์ รองศาสตราจารย์อัจฉรา สุขารมณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บังอร พานทอง และอาจารย์พิศศรี กมลเวชช ที่ได้กรุณาสละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างมาก และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ Dr.Richard Walker, Mrs.Fay Walker, Prof.Dr.Basil Shaw, Mrs.Beth Shaw, Prof.Francis Christie, Mr.John Macneil, Mr.Martin Grose, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดิลก ดิลกานนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประทีป จินงี่ อาจารย์ทัศนา ทองภักดี อาจารย์พรพิมล ประสงค์พร อาจารย์ศุภลักษณ์ สัตยวณิช อาจารย์นภาพร ใจบุญ อาจารย์บัญชา อึ้งสกุล และอาจารย์อักษรประเสริฐ เศรษฐประเสริฐ ที่ได้กรุณาช่วยเหลือแนะนำในการสร้าง ตรวจสอบ และแก้ไขเครื่องมือต่างๆ ในการวิจัย ตลอดจนให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาต่างประเทศ และคณาจารย์โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ที่ได้กรุณาช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกตลอดระยะเวลาดำเนินการวิจัย โดยเฉพาะอาจารย์พิมพา ฐานิสสรณ์ ดร.คณาพร คมสัน และขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณพี่ เพื่อน และน้องวิชาเอกการมัธยมศึกษาทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือและให้กำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ โดยเฉพาะคุณดาราวดี แดนราช

นอกจากนี้ผู้ที่ให้ความช่วยเหลือ เอื้ออาทร สนับสนุน ทั้งกำลังกายและกำลังใจ แก่ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา ได้แก่ คุณพ่อสันติภาพ คุณแม่ละมัย จันทร์พุ่ม น้องๆ หลานๆ และเพื่อนของผู้วิจัยทุกคน

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา ครู อาจารย์ และท่านผู้มีพระคุณที่ได้ให้การศึกษา การอบรมสั่งสอน และความช่วยเหลือทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในชีวิตและการศึกษาตราบเท่าทุกวันนี้

มะลิวรรณ์ จันทร์พุ่ม

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	5
	สมมติฐานในการวิจัย	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน	8
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนการอ่าน	16
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน	23
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา	24
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา	39
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกล้าแสดงออก	41
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกล้าแสดงออก	50
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	52
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	52
	เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง	53
	การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	53
	การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล	58
	การวิเคราะห์ข้อมูล	59
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	60
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	63
	การวิเคราะห์ข้อมูล	63
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	69
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	69
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	69
	วิธีการศึกษาค้นคว้า	69
	การวิเคราะห์ข้อมูล	70
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	71
	อภิปรายผล	71
	ข้อเสนอแนะ	78
	บรรณานุกรม	80
	ภาคผนวก	90
	ภาคผนวก ก	91
	ภาคผนวก ข	100
	ภาคผนวก ค	114
	ภาคผนวก ง	119
	ประวัติย่อของผู้วิจัย	122

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความสามารถทางการเรียน	53
2	แบบแผนการทดลอง	59
3	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนตามตัวแปรการสอน และระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษต่างกัน โดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กับการสอนตามคู่มือครู	64
4	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนตามตัวแปรการสอนและระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษต่างกัน โดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กับการสอนตามคู่มือครู	66
5	ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษกลุ่มสูง ปานกลาง และต่ำ ที่มีต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กับการสอนตามคู่มือครู	68
6	แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านจำนวน 40 ข้อ	115
7	แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามวัดพฤติกรรมกล้าแสดงออกในการเรียนภาษาอังกฤษ	116
8	แสดงคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลอง	117
9	แสดงคะแนนพฤติกรรมกล้าแสดงออกในการเรียนภาษาอังกฤษหลังการทดลอง	118

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ		หน้า
1	แสดงกระบวนการอ่านจากล่างขึ้นบนและกระบวนการอ่านจากบนลงล่าง	10
2	แสดงกระบวนการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์	10
3	แผนผังแสดงกระบวนการสอนความคิดรวมยอดทางภาษา	28
4	แผนผังแสดงกระบวนการสอนความคิดรวบยอดทางภาษา	29
5	ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 1	32
6	ค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู จำแนกตามระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษ	65
7	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู จำแนกตามระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษ	67

บทที่ 1
บทนำ

ภูมิหลัง

ในโลกยุคข้อมูลข่าวสารไร้พรมแดน การอ่านนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง การอ่านมีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิต การอ่านแทรกอยู่ทุกกิจกรรม ทุกเวลา ทุกสถานที่ การอ่านช่วยให้คนเรียนรู้วิชาการต่างๆ ช่วยให้คนได้ศึกษาเล่าเรียนตลอดชีวิต ช่วยให้คนประสบความสำเร็จดังคำกล่าวที่ว่า ยิ่งอ่านมากยิ่งรู้มาก คนที่มีความสามารถในการอ่านดีจึงมีโอกาสแสวงหาความรู้ ความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ ในชีวิตมากกว่าคนที่มีความสามารถในการอ่านน้อย โลกปัจจุบันนี้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว โดยมีภาษาเป็นสื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในเรื่องต่าง ๆ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลภาษาหนึ่งที่คนเกือบทั่วโลกใช้เป็นตัวกลางในการสื่อความหมาย เป็นภาษาที่ใช้มากที่สุดในการบันทึกข่าวสารข้อมูล เป็นภาษาที่ใช้ในการเผยแพร่ความรู้ ข่าวสาร เอกสารวิทยาการต่างๆ ดังนั้นภาษาอังกฤษจึงมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนไทยทั้งทางตรงและทางอ้อม การอ่านภาษาอังกฤษจึงเปรียบเสมือนกุญแจสำหรับไขความรู้ที่มีอยู่อย่างมากมาย สังคมใดมีบุคคลที่มีประสิทธิภาพในการอ่านมาก สังคมนั้นย่อมเจริญพัฒนาอย่างรวดเร็ว ดังคำกล่าวของ เบคอน (Bacon. 1953 : 27) ว่าการอ่านทำให้คนเป็นคนที่สมบูรณ์ (Reading makes a full man)

เมื่อพิจารณาตามโอกาสการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำ าวันจะเห็นว่าทักษะการอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญมากที่สุดสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะผู้เรียนมีโอกาสใช้ทักษะ การฟัง การพูด การเขียน น้อยกว่าการอ่าน (สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. 2532 : 83) การอ่านจึงเป็นทักษะที่มีโอกาสใช้มากที่สุด คงอยู่กับผู้เรียนนานที่สุด หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นทักษะเดียวที่อยู่กับผู้เรียนไปตลอดชีวิต (Finocchiro and Brumfit. 1983 : 143) ดังนั้นทักษะการอ่านจึงเป็นเป้าหมายสำคัญของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะนำไปสู่ความรู้ทั้งปวง

จากความสำคัญของการอ่าน กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดให้วิชาการอ่านอยู่ในโครงสร้างหลักสูตรกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษแบบเข้ม (English for English Concentration) ซึ่งจัดเป็นกลุ่มวิชาเลือกเสรีในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2539 : 4) เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้คนไทยมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับมาตรฐาน สามารถใช้ภาษาอังกฤษติดต่อสื่อสาร เลือกสรรและเลือกประโยชน์จากสารสนเทศที่มีอยู่มากมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้กำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับคุณลักษณะพึงประสงค์ของผู้เรียน ทางด้านภาษาและการสื่อสาร ตามเป้าหมายการศึกษาของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 - 2544) ที่ระบุว่าให้มีการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนโดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง รวมทั้งมีรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยให้ความสำคัญในการเชื่อมโยงการเรียนรู้เนื้อหาวิชากับสภาพปัญหาและประสบการณ์ในชีวิตจริง ตลอดจนจัดให้มีสื่อและอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการพัฒนาอย่างเพียงพอโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนการสอนภาษา

ต่างประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540 : 68 - 71)

จากการศึกษาแนวการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 พบว่าหลักสูตรภาษาอังกฤษในประเทศไทยได้พัฒนาปรับปรุงไปตามกระแสความต้องการของสังคม และพัฒนาการตามวิทยาการด้านการเรียนรู้ภาษา และจากการศึกษาเกี่ยวกับการสอนอ่านภาษาอังกฤษในประเทศพบว่า ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนไทยยังไม่ประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของกรมวิชาการ (กรมวิชาการ. 2538 : 17) ที่พบว่าสมรรถนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในด้านความสามารถทางภาษาอังกฤษอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง และแม้ว่าในปัจจุบันสภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยได้เปลี่ยนไปจากอดีต แต่คนไทยจำนวนมากก็ยังไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษตามสถานการณ์จริงได้ (เฉลิมพล ดาวเรือง . 2539 : 55) ครูผู้สอนภาษาอังกฤษจึงเป็นบุคคลสำคัญในการแสวงหาวิธีการหรือกระบวนการที่จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ สตอฟเฟอร์ (Staufffer.1975: 4) เชื่อว่าความสามารถส่วนหนึ่งของผู้เรียนเกิดจากการสอนของครูผู้สอน ความสามารถในการอ่านส่วนหนึ่งมีผลมาจากกระบวนการสอน ครูผู้สอนสามารถสอนทักษะการอ่านที่ถูกต้องให้ผู้เรียน ให้แนวคิดและแนะแนวการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเรียนรู้เองอย่างเป็นธรรมชาติตามความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน ดังนั้นความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนจึงขึ้นอยู่กับการสอนของครู ครูผู้สอนจึงควรใช้เทคนิคการสอนและกิจกรรมที่แปลกใหม่อยู่เสมอ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวบทบาทของครูจึงเปลี่ยนจากผู้สอนเพื่อให้นักเรียนเข้าใจเฉพาะเรื่องที่สอนมาเป็นผู้ศึกษา ค้นคว้าหากลวิธีในการสอนอ่านเพื่อให้นักเรียนสามารถเลือกวิธีการอ่านที่เหมาะสมกับตนเองได้ ซึ่งคาร์โบ (Carbo. 1997 : 38) ได้ให้ความสำคัญกับกลวิธีในการอ่านว่านักเรียนจะสามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้นง่ายขึ้นหากวิธีการเรียนนั้นเหมาะสมกับตัวนักเรียน

การสอนอ่านในยุคปัจจุบันได้รับการวิจัย พัฒนาจากนักการศึกษา นักจิตวิทยา และผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษา เพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดหลายวิธี เช่น การสอนแบบโครงสร้างระดับยอด (Top Level Structure Approach), การสอนแบบเน้นพื้นฐานประสบการณ์ (Whole Language Approach), การสอนแบบ KWL Plus, การสอนโดยวิธีการเดาคำศัพท์จากบริบท (Context), การสอนโดยการใช้แผนภูมิเรื่องในการเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Story Mapping) และการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(Concentrated Language Encounter) การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์. .2534 : 23 - 47) เป็นการสอนที่ยึดหลักทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้ปฏิสัมพันธ์การสื่อสารระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน มากระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกอยากเรียนภาษาหรือทดลองใช้ภาษาอย่างเหมาะสมด้วยตนเอง เน้นการสอนที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นสำคัญ ครูผู้สอนมีหน้าที่ให้คำแนะนำให้คำปรึกษา ช่วยเหลือให้กำลังใจ เตรียมการจัดรูปแบบและสถานการณ์ทางภาษาให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติทักษะทางภาษาด้วยตนเองได้ เน้นการให้ความหมายแก่ผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นการให้ความหมายจากครูผู้สอนโดยตรงหรือการชี้แนะ การเสริมต่อให้ผู้เรียนคิดหรือจินตนาการเองเป็นกระบวนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมการอ่านด้วยตนเองโดยผ่านกระบวนการคิด (Thinking Process) ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ในการสร้างความหมายรวมจากสิ่งที่อ่าน

แล้วนำความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม (Schema) มาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ที่ได้จากบทอ่าน ในการตีความ แปลความ ขยายความ จับใจความ และหารายละเอียดของเรื่อง เน้นการพัฒนาภาษาในบริบทที่เป็นไปตามการรับรู้โดยธรรมชาติ เน้นการให้ปัจจัยป้อน และกระบวนการเรียนรู้ด้วยกลวิธีต่าง ๆ ที่จะทำให้นักเรียนมีส่วนร่วม มีประสบการณ์ตรงในการใช้ภาษาอย่างต่อเนื่องเป็นบูรณาการด้วยตนเอง เน้นการพัฒนาความหมายรวมของภาษาไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษาโดยยึดสื่อการเรียนและกิจกรรมเสริมภาษาที่พัฒนาขึ้นอย่างมีเป้าหมายโดย คำนึงถึงความแตกต่างของระดับความสามารถ ความถนัด ความสนใจ สติปัญญาของผู้เรียน และจากการศึกษาผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีผลสัมฤทธิ์ด้านความเข้าใจในการอ่านเพิ่มขึ้น การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามี 3 รูปแบบคือ

รูปแบบที่ 1 เป็นการสอนระยะแรกของผู้เริ่มเรียนภาษา จุดมุ่งหมายสำคัญของการเรียนการสอนคือการที่ผู้เรียนมีความสามารถในการฟังเรื่องราวง่าย ๆ ซึ่งเป็นภาษาที่ใช้เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันได้อย่างเข้าใจ สามารถอ่านเรื่องราวที่เคยฟังเคยพูดได้อย่างเข้าใจ สามารถจำสัญลักษณ์ของคำและเข้าใจความหมายของคำในประโยคต่าง ๆ ที่เคยฟังเคยพูด นอกจากนี้ยังสามารถเขียนคำ สะกดคำ เรียงคำที่เคยอ่านเคยพบเป็นประโยค หรือแต่งประโยคง่าย ๆ ตามความคิดของตนเองได้

รูปแบบที่ 2 เป็นการสอนในระยะต่อมาหลังจากที่นักเรียนได้รับประสบการณ์ในการฟัง พูด อ่าน และเขียนในระยะแรกได้แล้ว ในระยะนี้นักเรียนจะเริ่มฝึกอ่านและเขียนเรื่องต่าง ๆ ที่มีลักษณะการเขียนที่หลากหลายมากขึ้น พร้อมทั้งใช้ความสามารถทางการคิดแต่งความด้วยตนเองมากขึ้นโดยอาศัยการเลียนแบบหรืออิงแบบอย่างจากบทเรียนหรือจากกิจกรรมที่ครูผู้สอนเสนอแนะให้ในชั้นเรียน

รูปแบบที่ 3 เป็นการสอนเพื่อให้นักเรียนที่มีประสบการณ์และมีความสามารถในการอ่าน เขียน ฟังและพูดในบริบทต่าง ๆ ที่มีอรรถลักษณะหลากหลายมาพอสมควรแล้ว ได้มีโอกาสเพิ่มพูนความชำนาญและสมรรถภาพในการอ่าน เขียน ฟัง และพูด เชิงวิเคราะห์วิจารณ์ในบริบทภาษาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับมวลประสบการณ์ในวิชาต่าง ๆ มากขึ้น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาทั้ง 3 รูปแบบ พบว่า การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 เป็นการสอนวิธีหนึ่งที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียนในระยะเริ่มเรียนและมีกระบวนการสอนที่เอื้อต่อความเข้าใจในการอ่าน เพราะกิจกรรมการเรียนการสอนทุก ๆ ขั้นตอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างอิสระและเป็นธรรมชาติ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการอ่านด้วยตนเอง ผู้เรียนมีความอบอุ่นใจ มั่นใจในการใช้ภาษาโดยมีครูเป็นผู้ช่วยเหลือและชี้แนะ กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน รักการอ่าน และมีความภาคภูมิใจในตนเอง นอกจากความเข้าใจในการอ่านแล้ว พฤติกรรมกล้าแสดงออกก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญ และมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพราะพฤติกรรมที่นักเรียนสามารถแสดงออกสนองต่อความต้องการของตนได้อย่างเหมาะสมตามสิทธิ์ และไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ย่อมทำให้ครูผู้สอนทราบถึงความต้องการที่แท้จริงของนักเรียน นักเรียนกล้าถามครูเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนไม่เข้าใจ นักเรียนมีความมั่นใจตนเองในการคิด การทำ การแก้ปัญหา นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฮิว (Hugh. 1964 : 367) ที่พบว่า เด็กที่มีความอยากรู้อยากเห็น มีพฤติกรรมกล้าแสดงออก

จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้ดี จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อศึกษาว่าความเข้าใจในการอ่านและพฤติกรรมกล้าแสดงออก ของนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่างกัน โดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 จะช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านและพฤติกรรมกล้าแสดงออกเพิ่มขึ้นหรือไม่ และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการสอนอ่านภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งจุดมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู
3. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสอนกับระดับความสามารถทางการเรียนของนักเรียนที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในการเลือกและพัฒนารูปแบบการสอน การจัดกิจกรรมเสริมตลอดจนการสร้างสื่อ เพื่อแก้ปัญหาและปรับปรุงคุณภาพของการเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษ และพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ที่เลือกเรียนวิชาภาษาอังกฤษอ่าน-เขียน(อ 022) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 3 ห้องเรียน รวม 140 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษอ่าน-เขียน (อ 022) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 60 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากห้องเรียน 3 ห้องเรียน ที่ได้รับการจัดห้องเรียนแบบคละกัน สุ่มมา 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน แล้วนำมาจับสลากอีกครั้งเพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มทดลองได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามคู่มือครู ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมประกอบด้วยนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ

กลุ่มละ 10 คน ซึ่งจำแนกได้โดยใช้คะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษแล้วนำคะแนนมาแบ่งด้วยตำแหน่งเปอร์เซ็นไทล์ โดยใช้เทคนิค 33% ของเคอร์ดัน (Marry and Yen. 1979 : 121; citing Curton. 1957)

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การศึกษาทดลองในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เวลาในการทดลองสอนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คาบ คาบละ 50 นาที เป็นเวลา 5 สัปดาห์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกเนื้อความตามอรรถลักษณะของภาษา (Genre) 2 ชนิดคือ 1) Narrative Genre (เรื่อง The Lion and The Mouse) และ 2) Procedure Genre (เรื่อง How to Make a Valentine Card) โดยพิจารณาถึงจุดประสงค์รายวิชาภาษาอังกฤษอ่าน-เขียน (อ 022) ให้มีความยากง่าย จำนวนคำศัพท์ สำนวนโครงสร้าง และไวยากรณ์ในระดับเดียวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้ใช้เป็นแบบเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2539 โดยกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมใช้เนื้อหาเดียวกัน ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ

1. การสอนอ่านภาษาอังกฤษ 2 แบบ
    1) การสอนอ่านภาษาอังกฤษแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1
    2) การสอนอ่านภาษาอังกฤษตามคู่มือครู
2. ระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษ แบ่งเป็น 3 กลุ่มดังนี้
    1) ระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษสูง
    2) ระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษปานกลาง
    3) ระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำ

ตัวแปรตาม

1. ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ
2. พฤติกรรมกล้าแสดงออก

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

ศัพท์ที่ 1 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 หมายถึง การสอนที่เน้นการพัฒนาภาษาในบริบทที่เปลี่ยนไปตามการรับรู้โดยธรรมชาติเพื่อการพัฒนาความหมายรวมของภาษาไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษา ด้วยวิธีการจัดขั้นตอนการสอนทักษะการอ่านเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาทักษะทางภาษา ไปสู่การพัฒนาทักษะอื่น ๆ เช่น การฟัง การพูด และการเขียนในลักษณะทักษสัมพันธ์ ผู้เรียนจะใช้บริบททางภาษาจากการอ่าน เป็นปัจจัยป้อนเข้าที่มีความหมาย และพัฒนาปัจจัยป้อนเข้านั้นโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะสื่อสารเน้น ปฏิสัมพันธ์ของเรียนเป็นหลัก เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ การสอน

ในกลุ่มทดลองผู้วิจัยดำเนินตามแผนการสอนที่สร้างขึ้น โดยยึดหลักการของริชาร์ด วอล์คเกอร์ เบรนดัน บาร์ทเล็ท และเสาวลักษณ์ รัตนวิชช์ ซึ่งมีขั้นตอนการสอนตามประเภทของเนื้อหา ได้แก่

1.1 เนื้อเรื่องประเภทนิทาน มีขั้นตอนการสอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง

ขั้นตอนที่ 2 ให้นักเรียนเล่าเรื่องกลับ ลำดับเรื่อง สนทนาหรืออภิปรายเกี่ยวกับเรื่อง อ่านออกเสียง และเล่นบทบาทสมมุติ

ขั้นตอนที่ 3 เขียนเรื่องที่อ่านร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน โดยให้นักเรียนช่วยกันเขียนเรื่องที่อ่านลงในกระดาษแผ่นใหญ่ ครูทำหน้าที่ดูแลและชี้แนะ

ขั้นตอนที่ 4 ทำหนังสือเล่มใหญ่โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและช่วยกันเขียนข้อความต่าง ๆ ตามเรื่องที่เขียนในขั้นตอนที่ 3 ลงเป็นเล่ม

ขั้นตอนที่ 5 เล่นเกมและกิจกรรมเสริมทางภาษาอื่น ๆ โดยใช้หนังสือเล่มใหญ่ที่นักเรียนทำเสร็จแล้ว เป็นแหล่งในการเรียนรู้และค้นคว้า

1.2 เนื้อเรื่องประเภทวิธีการ มีขั้นตอนการสอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ครูแนะนำวัสดุที่จะใช้เกี่ยวกับเรื่อง แล้วสาธิตวิธีการทำสิ่งต่าง ๆ ทีละขั้นอย่างช้า ๆ และชัดเจน

ขั้นตอนที่ 2 ให้นักเรียนบอกวิธีการทำสิ่งต่าง ๆ ที่ครูสอนไป ลำดับขั้นตอนการทำพูดย้ำตามครูถึงขั้นตอนในการทำแล้วทดลองปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 3,4,5 ดำเนินการสอนเหมือนเนื้อเรื่องประเภทนิทาน

ศัพท์ที่ 2 การสอนตามคู่มือครู หมายถึง การสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ในรายวิชาภาษาอังกฤษ โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สร้างความสนใจ โดยใช้การสนทนาถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทเรียน สร้างแรงจูงใจกับผู้เรียนเป็นการนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นตอนที่ 2 ชี้แจงจุดประสงค์ เป็นการแจ้งให้ผู้เรียนทราบว่าเมื่อผู้เรียนเรียนจบขั้นตอนในเนื้อหาแล้วผู้เรียนจะสามารถอ่านเรื่อง เข้าใจความหมายของเรื่อง ตลอดจนการใช้ภาษาสำหรับการเขียนได้อย่างคล่องแคล่วถูกต้อง

ขั้นตอนที่ 3 ทบทวนประสบการณ์เดิม โดยการใช้คำถาม วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ เป็นการทบทวนเรื่อง ลำดับที่ สำนวนและโครงสร้างไวยากรณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เรียนได้เรียนไปแล้ว

ขั้นตอนที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่ โดยครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง นักเรียนอ่านตามครู อธิบายความหมาย คำศัพท์ สำนวนและโครงสร้างไวยากรณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เรียนได้เรียนไปแล้ว

ขั้นตอนที่ 5 ให้แนวการเรียนรู้ โดยการให้แนวทางหรือนำทางให้นักเรียนสามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง เช่น แนะนำวิธีทำกิจกรรม แนะนำแหล่งค้นคว้า ใช้คำถามเป็นการนำทางหรือให้แนวทางไปคิดเอง

ขั้นตอนที่ 6 ลงมือปฏิบัติ ให้นักเรียนอ่านเรื่องด้วยตนเองและทำแบบฝึกหัดตลอดทั้งทำกิจกรรมตามจุดประสงค์ที่วางไว้

ขั้นตอนที่ 7 แจ้งผลการปฏิบัติ โดยครูตรวจแก้ไขข้อบกพร่องในการทำแบบฝึกหัดของนักเรียน ให้คำชมเชยเมื่อนักเรียนทำงานได้ถูกต้อง แก้ไขเมื่อนักเรียนทำผิดและอธิบายเพิ่มเติมเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจ

ขั้นตอนที่ 8 ประเมินผลการเรียนรู้ ครูประเมินผลการเรียนรู้โดยการสังเกตการอ่าน และการตอบคำถามจากแบบฝึกหัดของนักเรียน

ขั้นตอนที่ 9 ส่งเสริมความแม่นยำและการถ่ายโอนการเรียนรู้ โดยการสรุปย้ำทบทวนการเรียนที่ผ่านมา เพื่อให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมหรือการเรียนรู้ที่ฝังแน่นขึ้น โดยให้แบบฝึกเสริมทำรายงานเพิ่มเติมหรือทำแบบทดสอบหลังการเรียน

ศัพท์ที่ 3 ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการอ่านบริบทต่าง ๆ เพื่อจับใจความสำคัญ บอกรายละเอียดของเรื่อง ลำดับความ ตีความ ขยายความและสรุปความจากเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งวัดจากคะแนนการทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและหาคุณภาพแล้ว

ศัพท์ที่ 4 ระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจในการใช้ภาษาหรือรับภาษาอื่น ๆ ของนักเรียนซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับความสามารถสูง ปานกลาง และต่ำ ซึ่งจำแนกโดยใช้คะแนนจากการทดสอบวัดความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนโครงสร้างภาษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 แล้วนำคะแนนมาแบ่งด้วยตำแหน่งเปอร์เซ็นไทล์ โดยใช้เทคนิค 33% ของเคอร์ตัน (Marry and Yen. 1979 : 121; citing Curton. 1957) ได้ดังนี้

1. ระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษสูง คือ ตำแหน่งเปอร์เซ็นไทล์ที่ 67 ขึ้นไป
2. ระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษปานกลาง คือ ตำแหน่งเปอร์เซ็นไทล์ที่ 34-66
3. ระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำ คือ ตำแหน่งเปอร์เซ็นไทล์ที่ 33 ลงมา

ศัพท์ที่ 5 พฤติกรรมกล้าแสดงออกในการเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนด้านความรู้สึก อารมณ์ และการกระทำที่เกี่ยวกับการแสดงให้ผู้อื่นรู้ถึงความต้องการของตน การปฏิเสธสิ่งที่ตนไม่ต้องการ เปิดเผยความรู้สึกของตนเองได้อย่างเหมาะสมตามสิทธิของตนและไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น ซึ่งวัดได้จากคะแนนแบบสอบถามพฤติกรรมกล้าแสดงออก ของอารีย์ ลิลา (2535 : 75 - 79) และอัจฉรา สุขารมณ์ และคณะ (2538 : 71 - 75) ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงและหาคุณภาพแล้ว

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกแตกต่างกัน
3. การสอนและระดับความสามารถทางการเรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและพฤติกรรมกล้าแสดงออกอังกฤษแตกต่างกัน

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้านี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินการวิจัย โดยแยกตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนการอ่าน
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกล้าแสดงออก

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

ความหมายในการอ่าน

ตามความหมายของคำว่า การอ่าน ฟรายส์ (Fries. 1970 : 131) นักภาษาศาสตร์ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า เป็นการตอบสนองสัญลักษณ์ทางภาษา ซึ่งเป็นตัวแทนของภาษาพูดและหัวใจของการอ่านอยู่ที่การเข้าใจความหมายของคำ และเดอชองท์ (Dechant. 1969 : 11) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านไม่ใช่เพียงความสนใจในสัญลักษณ์หรือการออกเสียงหรือการรับความหมายจากตัวหนังสือเท่านั้น แต่ผู้อ่านจะได้รับการกระตุ้นจากตัวหนังสือ และจะปรับความหมายของตัวหนังสือ เหล่านั้นให้เข้ากับความหมายที่ผู้อ่านมีอยู่แล้ว ดังนั้นการอ่านจึงเป็นการให้ความหมายแก่ตัวหนังสือมากกว่าการรับความหมายจากตัวหนังสือ นอกจากนี้ แลพพ์ และฟลัด (Lapp andFlood. 1986 : 5 - 6) ได้ระบุว่า โดยทั่วไปคำนิยามของการอ่านแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือระดับแรกเป็นกระบวนการแปลรหัสจากตัวอักษรเป็นเสียง และระดับที่สองเป็นกระบวนการรับความหมายจากตัวอักษร หรือเรียกว่าการอ่านเพื่อความเข้าใจ แต่ทั้งนี้การอ่านเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน การที่ผู้อ่านจะเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนเขียน ผู้อ่านจะต้องรับรู้ แปลความ ตีความ ตั้งสมมติฐาน และประเมินสิ่งที่ได้อ่าน กระบวนการดังกล่าวจะมีอัตราความเร็วแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับความคุ้นเคยของผู้อ่านต่อเนื้อหาของสิ่งที่ได้อ่าน และจุดประสงค์ในการอ่านของผู้อ่านด้วย ซึ่งสามารถสรุปความเห็นที่เกี่ยวกับความหมายของการอ่านได้หลายด้าน ได้แก่

1. การอ่านเป็นการเดาทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา ซึ่งในขณะที่อ่านผู้อ่านจะเลือกตัวชี้แนะ (Clue) ที่ปรากฏในข้อความเพื่อเดาความหมายของเนื้อความทั้งหมด นอกจากนั้นการอ่านยังเป็นกระบวนการที่เริ่มต้นด้วยการรับรู้ของสมอง และในขณะที่สมองรับรู้ตัวอักษรนั้น ผู้อ่านต้องมีการคาดการณ์ล่วงหน้า โดยอาศัยพื้นฐานของความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน (Goodman and others. 1973 : 5 - 11)

2. การอ่านเป็นกระบวนการที่ผู้อ่านรับรู้ข้อความข่าวสาร ซึ่งถูกเสนอไว้ในรูปรหัสพิเศษ ผู้เขียนเป็นผู้ส่งข่าว ผู้อ่านจึงเป็นผู้แปลรหัสเหล่านั้นตามความรู้และประสบการณ์เดิมของตน อันจะก่อให้เกิดการนำไปสู่เป้าหมายหลักของการอ่าน ที่ว่าผู้อ่านต้องคิดเป็นและเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน (Morris and Stewart - Dore. 1989 : 14)

3. การอ่านเป็นทักษะในการถอดความ การวิเคราะห์คำ ความหมายของคำ ความเข้าใจเนื้อเรื่องตามที่ปรากฏ การตีความและการใช้ข้อคิด (Lado .1964 : 14)

4. การอ่านเป็นการทำปฏิกิริยาระหว่างการมองเห็นกับองค์ประกอบในการแปลความโดยผู้อ่านจะเคลื่อนสายตาไปตามบรรทัดของตัวอักษรจากซ้ายไปขวา แล้วหยุดทำความเข้าใจคำแล้วรวบรวมเข้าเป็นหน่วยความคิด (Thought Unit) ผู้อ่านจะตีความตามสิ่งที่อ่านโดยความรู้และประสบการณ์เดิม เพื่อประมวลเข้าเป็นความคิด การพิจารณา และการสรุปความเห็น (Dechant. 1982 : 3)

5. การอ่านคือกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับเนื้อหา เพื่อจัดรูปแบบของความหมายโดยอาศัยพื้นฐานจากประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน เป็นกระบวนการในการสร้างความหมายจากเนื้อหา (Cooper and others. 1988 : 13)

ดังนั้น การอ่านจึงเป็นการบูรณาการทักษะหลายๆ อย่างเข้าด้วยกัน เช่น การมองเห็น การจำแนกความแตกต่าง การวิเคราะห์คำ ประการแรกผู้อ่านจะต้องมีความเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนเขียนและต้องการสื่อความหมาย ตลอดทั้งต้องรู้วิธีการเขียนและความคิดของผู้เขียน หรือโครงสร้างของข้อเขียนนั้นๆ ในขณะเดียวกันผู้อ่านจะต้องพยายามทำความเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่านสามารถจับใจความสำคัญและรายละเอียดได้ อีกทั้งสามารถสรุปความ ความคิดและความเข้าใจเจตคติของผู้เขียนจากเรื่องหรือข้อความที่อ่าน และจำเรื่องที่อ่านได้ตามประสบการณ์และความสามารถของตนเอง ซึ่งผู้อ่านจะเลือกนำมาประมวลเพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่องในขณะที่อ่าน

กระบวนการอ่าน

นักภาษาศาสตร์ได้อธิบายธรรมชาติของกระบวนการอ่านไว้ 3 ลักษณะคือ

1. กระบวนการอ่านจากล่างขึ้นบน (Bottom-up Process) เป็นการอ่านที่ผู้อ่านจะต้องมีความสามารถจดจำตัวอักษรได้ เข้าใจความสัมพันธ์ของตัวอักษรและเสียงก่อนที่จะทำความเข้าใจความหมายของคำและประโยค

2. กระบวนการอ่านจากบนลงล่าง (Top down Process)เป็นการอ่านที่ผู้อ่านใช้ความรู้ในเรื่องโครงสร้างของประโยคมาทำความเข้าใจสิ่งที่อ่าน โดยใช้ความเข้าใจความหมายของคำ ก่อนที่จะเข้าใจความสัมพันธ์ของตัวอักษรและเสียง (Lapp and Flood. 1986 : 116 - 117) ดังแสดงได้ด้วยไดอะแกรมดังนี้

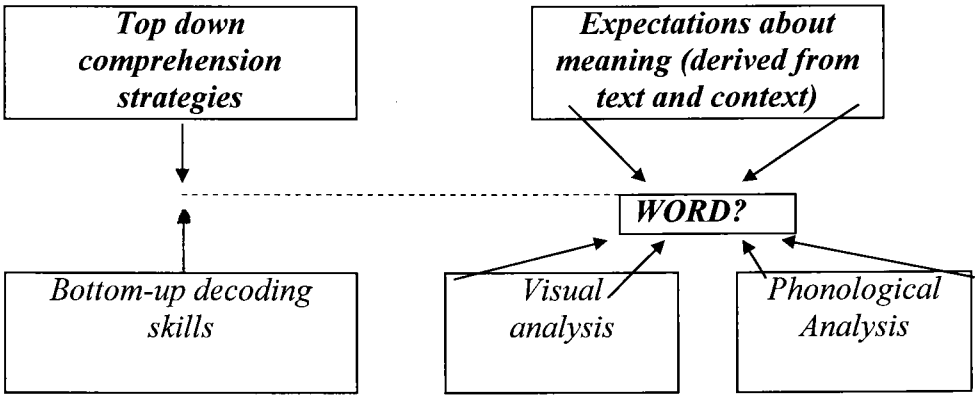

ภาพประกอบ 1 แสดงกระบวนการอ่านจากล่างขึ้นบนและกระบวนการอ่านจากบนลงล่าง

(Biggs and Telfer. 1987 : 256)

3. กระบวนการปฏิสัมพันธ์ (Interactive Process) เป็นกระบวนการทางความคิดที่ใช้ประสบการณ์เดิมทั้งในเรื่องรูปแบบของภาษาที่จะนำมาวิเคราะห์ประโยค วลี คำและเสียงและประสบการณ์เดิมในเรื่องราวที่อ่าน ทำให้เกิดการคาดการณ์ต่อไปอย่างมีปฏิสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่อ่าน (Dubin. 1982 : 14 -16) ดังแสดงได้ด้วยไดอะแกรม ดังนี้

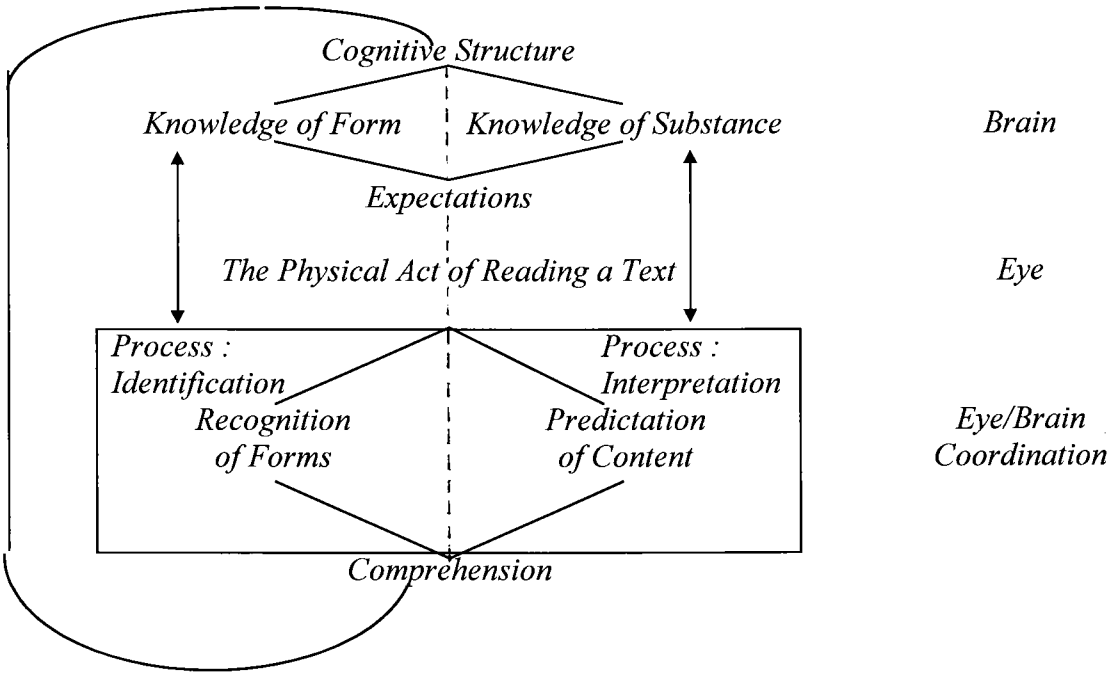

ภาพประกอบ 2 แสดงกระบวนการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์

(Dubin. 1982 : 15)

ความเข้าใจในการอ่าน

เชฟเฟิร์ด (Shepherd. 1973 : 79) ได้สรุปเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านว่า เป็นความสามารถของผู้อ่านที่ใช้ความคิดติดตามข้อเขียนที่ผู้เขียนได้เขียนไว้ ผู้อ่านต้องเข้าใจภาษาของผู้เขียนและตีความหมายให้ตรงกับความตั้งใจของผู้เขียน

คาร์ และคนอื่น ๆ (Carr and others. 1983 : 1 - 2) กล่าวว่าความเข้าใจในการอ่าน คือ การตีความหมายจากเรื่องที่อ่าน และปฏิสัมพันธ์กับเรื่องที่อ่านกับความรู้เดิมของผู้อ่าน ที่ผู้อ่านใช้ความรู้เดิมนั้นในการตีความ (Interpretation) และตัดสินความนั้นอย่างมีเหตุผล

คาร์เรล (Carrell. 1984 : 87) กล่าวว่าความเข้าใจในการอ่านนั้น คือ ความเข้าใจในประโยคหรืออนุเฉท (Paragraph) และโดยเฉพาะอย่างยิ่งความเข้าใจในรูปแบบการจัดหรือการเรียบเรียงเรื่อง เข้าใจในรูปแบบหรือโครงสร้างของข้อเขียน (Rhetorical Organization)

จอห์นสัน และบาร์เร็ต (Johnson and Barrett. 1981 : 74) กล่าวว่าการที่จะเข้าใจสิ่งที่อ่านได้นั้น ควรได้รับการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างคำที่ปรากฏในประโยค ย่อหน้าและความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา และสิ่งที่ผู้อ่านรู้แล้วที่มีอยู่ในข้อความที่เขียนหรือประสบการณ์เดิมของเขา

ฟรีดแมน และโรลส์ (Friedman and Rowls. 1980 : 26 - 27) กล่าวว่าเวลาสอนอ่าน ผู้สอนควรสอนทักษะที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน เพราะว่าความเข้าใจเป็นเป้าหมายสูงสุดในการอ่านในอันที่จะทำให้เข้าใจข้อความที่ผู้เขียนต้องการสื่อความหมายมายังผู้อ่าน

รัซเซลล์ (Russell. 1969 : 198 - 199) กล่าวว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจเนื้อเรื่องนั้นครูมีวิธีฝึกดังนี้

1) ให้ผู้เรียนหาข้อความหรือประโยคที่เป็นใจความสำคัญของย่อหน้านั้น

2) ให้เลือกคำบอกลำดับเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้น

3) กำหนดแนวทางที่ต้องการให้แก่ผู้เรียน ก่อนที่จะให้ผู้เรียนอ่าน

4) รวบรวมความคิดที่อ่านจากเรื่องแล้วเขียนโดยใช้คำพูดของผู้เรียนเอง

ซึ่งวิธีฝึกทั้ง 4 นี้ ครูสามารถฝึกให้นักเรียนอ่านได้อย่างมีจุดหมาย จับใจความสำคัญของเรื่องได้ ลำดับเรื่องได้ และสรุปความได้ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ

สรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่าน คือความสามารถในการเข้าใจคำ วลี ประโยคในการอ่านบริบทต่าง ๆ เพื่อจับใจความสำคัญ บอกรายละเอียดของเรื่อง ลำดับความ ตีความ ขยายความ สรุปความจากเรื่องที่อ่านได้ หรือสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อความหมาย ดังนั้นครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องแสวงหาแนวทางที่ดีในการอ่านให้กับนักเรียน เพื่อจะได้พัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น

ระดับความเข้าใจในการอ่าน

ในการอ่านนั้นผู้อ่านมีจุดประสงค์ในการอ่านต่าง ๆ กัน เช่น บางครั้งอ่านเพื่อความรู้เพื่อหาข้อมูล เพื่อความเพลิดเพลิน ฯลฯ จึงทำให้เกิดระดับความเข้าใจในการอ่านต่างกันไปด้วย ซึ่งฮาฟเนอร์ และโจลี (Hafner and Jolly. 1972 : 6 - 7) ได้กล่าวถึงระดับความเข้าใจในการอ่าน 4 ระดับคือ

1) การออกเสียง (Decoding Printed Word)

2) การเข้าใจความหมาย (Comprehending Meaning) ผู้อ่านมีความเข้าใจข้อความทั้งระดับตัวอักษร ระดับตีความหรือแปลความ

3) การมีปฏิกิริยาต่อสิ่งที่อ่าน (Reacting to Meaning) ผู้อ่านใช้วิจารณญาณตัดสินว่าเรื่องที่อ่านเชื่อได้เพียงใด ซึ่งเป็นการอ่านระดับวิจารณ์ และ

4) การนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ (Applying Meaning) ผู้อ่านนำประสบการณ์ที่มีอยู่มาผสมผสานกับความรู้ที่อ่านมาได้ใหม่ แต่โดยทั่วไปแล้วผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้แบ่งระดับความเข้าใจ ดังนี้

นพรัตน์ สร้อยสุวรรณ (2527 : 12-31) ได้อ้างถึงระดับความเข้าใจในการอ่านตามแนวคิดของ เบอร์มิสเตอร์ (Burmister) โดยอาศัยแนวความคิดพื้นฐานของแซนเดอร์ส Sanders ซึ่งได้ดัดแปลงมาจาก Bloom's Taxonomy อีกทีหนึ่ง เขาได้กล่าวถึงระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ ดังนี้

1. ระดับความจำ (Memory)
2. ระดับแปลความ (Translation)
3. ระดับตีความ (Interpretation)
4. ระดับประยุกต์ใช้ (Application)
5. ระดับวิเคราะห์ (Analysis)
6. ระดับการสังเคราะห์ (Synthesis)
7. ระดับการประเมินผล (Evaluation)

สมิธ (Harris and Sipay. 1979 : 318 ; อ้างอิงมาจาก Smith. 1972) แบ่งความเข้าใจในการอ่านออกเป็น 4 ระดับ คือ

1. ความเข้าใจและได้ความหมายจากสิ่งที่อ่านตามตัวอักษร (Literal Comprehension)
2. การตีความสิ่งที่อ่าน (Interpretation) เช่น ความหมายที่แท้จริงของผู้เขียนคืออะไร เป็นการเข้าใจที่ลึกกว่าความเข้าใจความหมายจากสิ่งที่อ่านตามตัวอักษร
3. การอ่านระดับวิเคราะห์ (Critical Reading) คือ อ่านแล้วสามารถประเมินตัดสินใจได้
4. การอ่านระดับริเริ่มสร้างสรรค์ (Creative Reading) คือ อ่านแล้วเข้าใจมากกว่า หรือนอกเหนือจากที่ผู้เขียนเขียนบอกไว้

พัมฟรีย์ (Pumfrey. 1977 : 185) กล่าวถึง การจัดระดับความเข้าใจในการอ่านของ บาร์ทเล็ท (Bartlett) ซึ่งแบ่งเป็น 4 ระดับ ดังนี้

1. ความเข้าใจระดับตรงตามตัวอักษร เป็นความเข้าใจที่อาศัยการจำ าข้อมูลและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในข้อความอย่างชัดเจน
2. ความเข้าใจระดับอิงเกณฑ์ ผู้อ่านจะมีความเข้าใจในระดับนี้ได้ ถ้ามีการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากความเข้าใจในระดับตรงตัวอักษร รวมทั้งใช้ความรู้และจินตนาการของตนเองเป็นพื้นฐานในการตีความหมาย
3. ความเข้าใจในระดับที่ผู้อ่านตัดสินข้อความที่อ่านว่า มีความถูกต้องเหมาะสมและมีคุณค่าเป็นที่ยอมรับกันมากน้อยเพียงไร โดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ภายนอก
4. ความเข้าใจในระดับที่ผู้อ่านมีความซาบซึ้งในข้อความที่อ่าน รู้ลักษณะรูปแบบการเขียนของผู้เขียน รวมทั้งเค้าโครงเรื่อง บท และตัวละคร

คินท์ช และยาร์โบร (Kintsch and Yarbrough. 1982 : 828) ได้กล่าวถึงระดับการอ่านเพื่อความเข้าใจว่ามีสองระดับ คือความเข้าใจระดับจุลภาค (Microprocesses in Comprehension) เป็นความเข้าใจตั้งแต่ระดับคำ วลีและประโยค กับความเข้าใจระดับมหภาค (Macroprocesses in Comprehension) เป็นความเข้าใจเรื่องทั้งหมดที่อ่าน

แลพพ์ และฟลัด (Lapp and Flood. 1986 : 136) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านเป็น 3 ระดับ คือ

1. ระดับตรงตามตัวอักษร (Literal Comprehension) เป็นการอ่านที่ผู้อ่านเข้าใจความหมายของข้อความที่อ่านอย่างตรงไปตรงมา

2. ระดับตีความ (Inferential Comprehension) เป็นการอ่านที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความคิดที่เขียนไม่ได้เขียนไว้อย่างชัดเจนได้

3. ระดับวิจารณ์ (Critical Comprehension) เป็นการอ่านที่ผู้อ่านใช้ความคิด ประสบการณ์ของตนเองรวมทั้งประสบการณ์ระดับที่ 1 และระดับที่ 2 มาช่วยในการตัดสิน และประเมินค่าข้อความที่อ่าน

นอกจากนี้ สมุทร เซ็นเชาวนิช (2530 : 92) แบ่งประเภทของความเข้าใจออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ความเข้าใจแบบทันที (Receptive Comprehension) เป็นความเข้าใจที่ต้องอาศัยการรู้ความหมายคำศัพท์ต่าง ๆ ที่ผู้เขียนใช้เป็นส่วนใหญ่ จะต้องเข้าใจความหมายที่สำคัญ ๆ ของสำนวนและประโยคต่าง ๆ ที่ผู้เขียนใช้

2. ความเข้าใจแบบไตร่ตรอง (Reflective Comprehension) คือ ความเข้าใจที่ต้องอาศัยความรอบรู้ทักษะ และความสามารถในหลาย ๆ ด้าน เพื่อที่จะได้นำมาใช้เป็นเครื่องช่วยทำความเข้าใจต่างๆ ได้ถูกต้องตามจุดมุ่งหมายของผู้เขียนว่า ต้องการที่จะให้ความเพลิดเพลิน อธิบาย ชี้แจง สั่งสอน หรือ ชักจูง นอกจากนี้จะต้องสามารถพินิจพิจารณา และไตร่ตรองหาข้อสรุปให้เป็นไปตามความนึกคิดที่ผู้เขียนต้องการ ความเข้าใจแบบนี้จะต้องพึ่งเหตุผล อาศัยการเปรียบเทียบระหว่างประสบการณ์ต่างๆ หรือสิ่งต่างๆ ที่ได้เห็นมาแล้วในชีวิตเป็นสำคัญ

เดอชองท์ (Dechant. 1982 : 313 - 314) ได้กล่าวถึง ระดับความเข้าใจในการอ่านไว้พอสรุปได้ดังนี้

1. ระดับความเข้าใจตามตัวอักษร (Literal Comprehension) คือ ผู้อ่านสามารถอธิบายได้ชัดเจน สามารถจำและระลึกถึงความคิด หรือรายละเอียดของข้อมูลที่อ่านได้

2. ระดับการเรียบเรียงลำดับข้อความ (Reorganization) ต้องอาศัยการวิเคราะห์และสังเคราะห์หรือการเรียงลำดับความคิดที่ระบุไว้อย่างชัดเจนในข้อความที่อ่าน ทั้งนี้รวมไปถึงการจัดลำดับการวางโครงเรื่อง การย่อและการสังเคราะห์

3. การสรุปความจากการอ้างอิง (Inference) เป็นการรวบรวมเนื้อหาที่จะสรุปเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านโดยอาศัยการนึกคิดของผู้อ่าน คำอธิบายตามตัวอักษรที่ปรากฏ ความรู้ส่วนบุคคล การหยั่งรู้ และจินตนาการ การสรุปความนี้จะออกมาในลักษณะที่เป็นความคิดเห็นที่สอดคล้องกันระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน ซึ่งเป็นการยืนยันได้ว่าการสรุปความนั้นถูกต้อง ส่วนอีกลักษณะหนึ่งคือ เป็นการสรุปความที่ตัดสินไม่ได้ว่าถูกหรือผิด เป็นการสรุปความที่ต้องอาศัยจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละบุคคล

4. ระดับการประเมินผลหรือระดับวิพากษ์วิจารณ์ (Evaluation or Critical Reading) ผู้อ่านต้องประเมินหรือวิจารณ์เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ โดยใช้ข้อมูลที่ผู้เขียนกล่าวไว้ในเนื้อเรื่องเป็นส่วนประกอบ

5. ระดับความซาบซึ้ง (Appreciation) ผู้อ่านจะต้องสามารถบอกเทคนิคและรูปแบบที่ผู้เขียนใช้ในการเร้าให้ผู้อ่านมีปฏิกิริยาโต้ตอบ ผู้อ่านจะต้องมีอารมณ์ร่วมต่อแนวคิดของเรื่อง สามารถบรรยายลักษณะของตัวละครและเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้

6. ระดับความเข้าใจขั้นผสมผสาน (Integrative Comprehension) เป็นการรวมประสิทธิภาพในการจดจำข้อมูล เพื่อนำไปประยุกต์กับประสบการณ์ในอดีตของแต่ละคนเพื่อประโยชน์ในการอ่านทั่ว ๆ ไป

ถึงแม้ว่าการแบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันไป แต่ทักษะต่างๆ ในการอ่านเพื่อความเข้าใจของแต่ละระดับต่างก็มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน รวมทั้งมีความสำคัญต่อความเข้าใจของผู้อ่าน ดังนั้นระดับความเข้าใจในการอ่านจึงจำเป็นมากในการสอน เพื่อกำหนดจุดประสงค์ในการอ่านของนักเรียนให้เหมาะสมกับระดับชั้น

องค์ประกอบที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่าน

การอ่านไม่ใช่เพียงการอ่านตามตัวอักษร แต่เป็นการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านดังนั้นต้องอาศัยองค์ประกอบหลายประการที่จะช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพ ซึ่งเสาวลักษณ์ รัตนวิชช์ (2536 : 24) กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของความเข้าใจในการอ่านของมนุษย์ 3 ประการคือ

1. ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิม (Schema) ของผู้อ่าน เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ความสามารถของผู้อ่านแตกต่างกัน เพราะผู้อ่านมีความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมมาก่อนจะเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ง่ายขึ้น และเร็วขึ้น ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมนี้จึงเป็นหลักการสำคัญที่ผู้สอนสามารถนำมาใช้เป็นแนวคิด เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้อ่านได้มีโอกาสฝึกใช้ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมของตนมาช่วยในการอ่าน รวมทั้งการใช้ทักษะด้านอื่น ๆ เช่น ฟัง พูด เขียน ไปด้วย เพื่อช่วยให้เข้าใจความหมายของการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น

2. อภิปัญญา (Meta-Cognition) เป็นความสามารถของผู้อ่านในการเข้าใจกระบวนการคิดของตนในการตีความและการแก้ปัญหาต่างๆ จะช่วยให้การเข้าใจการอ่านดีขึ้น เนื่องจากสามารถใช้ความคิดของตนจากประสบการณ์มาใช้ในการจับใจความ ตีความ แปลความ และขยายความได้ กลวิธีของการใช้อภิปัญญามีหลากหลายด้วยกัน ที่สำคัญคือการเดาความเพื่อแก้ปัญหา ความไม่เข้าใจที่ตนประสบในขณะอ่านเนื้อความต่างๆ การเดาความและการคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองของผู้เรียนจะช่วยให้การเข้าใจการอ่านดีขึ้น

3. โครงสร้างของเนื้อความ (Text Structure) เป็นเรื่องสำคัญที่จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อความในการอ่านได้ดี หากผู้อ่านเข้าใจการวิเคราะห์โครงสร้างของการเขียนในเนื้อความนั้นๆ และทราบจุดมุ่งหมายของผู้เขียนได้ โครงสร้างของเนื้อความจะช่วยให้การอ่านมีจุดมุ่งหมายเด่นชัดขึ้นว่าจะต้องการหาข้อมูลอะไร กระบวนการทางความคิดย่อมจะเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพในการจับใจความสำคัญ แปลความ ตีความ และขยายความในการอ่าน

ฉัตรสุดา ดวงพลอย (2526 : 8 - 13) กล่าวถึง ปัจจัยที่ช่วยให้การอ่านประสบความสำเร็จ 4 ประการคือ

1. ความรู้ทางภาษา (Linguistic Knowledge)
2. ประสบการณ์ โลกทัศน์ ความรู้ ความเชื่อต่าง ๆ (Schema)

3. ความสมบูรณ์ในตัวเองของเนื้อเรื่อง หรืองานเขียนนั้นๆ (Conceptual or Semantic Completeness)

4. ความสามารถในการวิเคราะห์โครงสร้างของงานเขียน (Text Schema)

วิลเลี่ยม (William. 1986 : 3 - 7) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่จะช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ความรู้ในระบบการเขียน (Knowledge of Writing)

2. ความรู้เรื่องภาษา (Knowledge of Language)

3. ความสามารถในการตีความ (Ability of Interpretation)

4. ความรู้รอบตัวทั่วไป (Knowledge of the World)

5. เหตุผลในการอ่านและวิธีการอ่าน (Reason of Reading and Reading Style)

โควดี (Coady. 1979 : 5-18) ได้อธิบายไว้ว่า การอ่านเกิดขึ้นได้ด้วยปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบ 3 ประการคือ

1. ความสามารถในด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Ability)

2. ความรู้เดิม (Background Knowledge)

3. กลวิธีกระบวนการ (Process strategies)

แฮร์ริส และสมิธ (Harris and Smith. 1976 : 235) กล่าวถึง องค์ประกอบที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งประกอบด้วย

1. ประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน

2. ความสามารถทางด้านภาษา

3. ความสามารถในการคิด

4. เจตคติที่มีต่อสิ่งที่อ่าน

5. จุดประสงค์ในการอ่าน

จากองค์ประกอบต่างๆ ที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน สำหรับผู้ที่ต้องการอ่านเพื่อความเข้าใจจะต้องอาศัยทักษะที่สำคัญอย่างน้อย 2 ประการ คือ ความรู้ทางภาษา และความรู้รอบตัวด้านต่าง ๆ

ความสำคัญของการอ่าน

เนื่องจากการอ่านเป็นสิ่งที่สำคัญ และจำเป็นสำหรับมนุษย์ นักการศึกษาจึงพยายามหาวิธีการส่งเสริมการอ่าน เทคนิคการสอนอ่าน และสรุปความสำคัญของการอ่าน ซึ่ง วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่นๆ (2522 : 134) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า

1. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดในการแสวงหาความรู้

2. การอ่านเป็นสิ่งส่งเสริมด้านความคิดและความฉลาดรอบรู้

3. การอ่านเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน

สำหรับ ระวิวรรณ ศรีคร้ามครัน (2527 : 1) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการอ่านอยู่ในลักษณะที่ว่า ผู้อ่านมีความสามารถในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้หรือไม่

1. ความสามารถเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านไปแล้วได้มากน้อยเพียงใด

2. สามารถจับใจความที่สำคัญได้หรือไม่

3. สามารถที่จะเปรียบเทียบหรือแยกความแตกต่างได้ว่า ในบทความหรือสิ่งที่อ่านไปแล้วนั้น ส่วนไหนเป็นความจริง เป็นเนื้อเรื่องที่สำคัญ เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน หรือความคิดเห็นโดยทั่วๆ ไป

4. เมื่ออ่านแล้วสามารถที่จะเข้าใจและปฏิบัติตามสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้องหรือไม่

5. สามารถที่จะตีความจากรูปภาพ แผนภูมิ แผนที่ หรือตารางแสดงได้อย่างถูกต้องมากน้อยเพียงใด

6. สามารถที่จะรวบรวมความคิดเห็นจากการอ่านหลาย ๆ เรื่องให้เข้ามาสู่ประเด็นสำคัญตามที่ต้องการหรือไม่

7. เมื่ออ่านแล้วสามารถนึกวาดภาพตามแนวคิดที่ได้อ่านมาได้ตรงและถูกต้องมากน้อยเพียงใด

8. สามารถจับใจความสำคัญหรือได้สาระจากเนื้อเรื่องที่ได้อ่านมากน้อยเพียงใด

นอกจากนี้ สุขุม เฉลยทรัพย์ (2531 : 14 - 15) ได้ระบุว่า การอ่านมีความสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม คือ การอ่านจะช่วยให้ประชาชนเปลี่ยนแปลงทันกับความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ และเพื่อให้บุคคลมีความสามารถช่วยตนเองรวมทั้งผู้อื่นได้

2. ด้านของความเป็นชาติที่มีอารยธรรม ถ้าประชาชนของประเทศใดมีความสนใจในการอ่านและมีเปอร์เซ็นต์การอ่านออกสูง แสดงว่าพลเมืองของประเทศนั้นมีอารยธรรมสูง

3. ด้านการดำรงชีพ การอ่านเป็นการสร้างประสบการณ์พื้นฐาน และเป็นการเตรียมตัวเพื่ออาชีพด้วย

การอ่านจึงมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของบุคคลในทุกสังคม ช่วยให้ผู้อ่านมีความฉลาดรอบรู้ ความคิดกว้างไกล ใช้ในการแสวงหาความรู้ ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นจึงสมควรส่งเสริมการอ่านให้แพร่หลายยิ่ง ๆ ขึ้น

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน

หลักการสอนอ่าน

เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์ (2531) กล่าวว่า หลักการอ่านนั้นเกี่ยวข้องกับกระบวนการอยู่ 2 ประการคือ การติดตามว่าผู้เขียนจะเสนออะไร และคิดว่าผู้เขียนหมายถึงอะไร วิธีสอนและเทคนิคการอ่านนั้น ผู้สอนแต่ละคนอาจใช้เวลาแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่านของแต่ละคน และพื้นฐานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ด้วย แฮร์ริส และ ชิเพย์ (Harris and Sipay. 1979 : 141 - 142) กล่าวว่า ในการสอนอ่าน ครูผู้สอนควรยึดหลักการสอนในลักษณะดังต่อไปนี้

1. การสอนต้องพยายามสร้างกิจกรรมที่สนุกสนาน

2. การสอนที่เป็นระบบนั้นต้องให้ทักษะการค้นหาความหมายที่เหมาะสม และเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่ง

3. กิจกรรมที่ใช้ในการสอน ควรเปิดโอกาสให้มีกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเพียงพอ

4. บทเรียนและกิจกรรมต้องสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล

5. ให้ความเอาใจใส่ผู้เรียนที่มีปัญหา ครูต้องให้เวลาและช่วยพัฒนาการอ่านของเขาเหล่านั้น

6. ควรมีแผนงานเพื่อสนับสนุนการอ่านของผู้เรียน

กู๊ดแมน (Goodman. 1982 : 68) กล่าวว่า หลักการสอนอ่านภาษาที่สองนั้น ครูผู้สอนควรคำนึงถึงในเรื่องต่อไปนี้คือ

1. การอ่านภาษาที่สองนั้นสำหรับบางคนแล้วจะรู้สึกง่ายขึ้น หากได้มีการเปรียบเทียบระหว่างสิ่งที่เหมือนกัน กับสิ่งที่แตกต่างกันหรือกับภาษาของตนเอง

2. การอ่านจะทำให้เด็กรู้สึกยาก หากเนื้อหาที่อ่านไม่มีการคุมโครงสร้างไวยากรณ์บ้าง หรือหากโครงสร้างไวยากรณ์ยากเกินไปสำหรับเขา ผู้อ่านจะรู้สึกยากและท้อแท้ใจ เบื่อหน่ายที่จะอ่าน

3. การอ่านสิ่งที่มีความหมาย ถึงแม้จะอ่านในสิ่งที่เขียนด้วยโครงสร้างง่ายๆ ก็จะเป็นการพัฒนาความสามารถทางการอ่านได้ดีด้วย นั่นคือ สิ่งที่แนะนำให้อ่านต้องเป็นสิ่งที่น่าสนใจ มีความหมายต่อชีวิตของผู้เรียน สอดคล้องกับภูมิหลังประสบการณ์ของผู้เรียนด้วย

4. สิ่งที่จะให้ผู้ที่เริ่มเรียนภาษาฝึกอ่าน ควรหลีกเลี่ยงวัสดุการเรียนที่ใช้ภาษาเป็นพิเศษเฉพาะตัว เช่น หลีกเลี่ยงเรื่องที่เกี่ยวกับวรรณคดีที่จะให้ผู้เรียนอ่าน ควรเป็นเรื่องทั่ว ๆ ไป เช่น ป้ายต่าง ๆ คำสั่ง คำบรรยาย บทสนทนา เป็นต้น การจะเลือกวัสดุการเรียนในลักษณะใดก็ต้องแล้วแต่ภูมิหลังของผู้เรียน

5. การอ่านจะช่วยให้ง่ายขึ้นถ้าเขาได้ถูกสิ่งที่จะอ่านเสียก่อน สำหรับผู้เริ่มเรียนนั้นควรจะจัดเนื้อหาให้เป็นขั้นตอนสำหรับพูดก่อนหลัง จากนั้นจึงให้เขาอ่าน เช่นเดียวกับผู้ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 ในระดับกลางก็ควรจัดกิจกรรมให้ฝึกพูดเรื่องนั้นๆ ก่อนจึงค่อยให้อ่านภายหลัง

6. สำหรับการสอนอ่านต่อผู้ที่เริ่มเรียนภาษานั้น การสอนควรเป็นไปตามธรรมชาติ มุ่งหาความหมายในสิ่งที่อ่าน หลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่จำเป็นอื่น ๆ ก่อน มุ่งเพียงกระบวนการเพื่อให้เกิดความเข้าใจเท่ากัน

การอ่านเพื่อความเข้าใจนั้น วิดโดว์สัน (Widdowson. 1979 : 145 - 146) กล่าวว่าการสอนอ่านนั้น ควรเป็นการรวมทักษะอื่นเข้าด้วยกันกับการอ่าน เช่น รวมการเขียนกับการอ่านเท่ากับว่านอกจากผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาการอ่านแล้ว ในเวลาเดียวกันผู้เรียนก็จะได้รับการฝึกการเขียนพัฒนาการเขียนไปด้วย เช่น ในขณะที่สอนอ่านครูก็จะมีแบบฝึกหัดให้ทำเพื่อให้ผู้เรียนแปลความสิ่งที่อ่านได้ไปสู่การเขียน

เกบฮาร์ด (Gebhard. 1985 : 16 - 20) ได้เสนอหลักการสอนอ่านสำหรับครูที่สอนภาษาอังกฤษเพื่อช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้นได้ดังนี้

1. การฝึกฝนการอ่านสามารถช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ที่จะอ่านได้ เพราะยิ่งผู้เรียนใช้เวลาในการอ่านเท่าไรก็ยิ่งเป็นผู้อ่านที่ดีมากขึ้นเท่านั้น ดังนั้นครูต้องพูดให้น้อยลง และให้นักเรียนได้อ่านมากขึ้นในชั่วโมงที่สอน นอกจากนี้ครูอาจใช้วิธีทำเอกสารประกอบการอ่าน เพื่ออธิบายคำศัพท์หรือโครงสร้างยาก ๆ โดยครูไม่ต้องเสียเวลาอธิบาย แต่ให้นักเรียนศึกษาด้วยตัวเองจากเอกสาร

2. บทอ่านที่มีความหมายต่อผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การอ่านได้ บทอ่านที่อยู่ในความสนใจของผู้เรียนย่อมมีผลให้การเรียนประสบผลสำเร็จมากกว่า ครูอาจสอบถามความสนใจจากผู้เรียนแล้วจัดทำเป็นมุมการอ่าน เป็นต้น

3. ความซ้ำซ้อนของภาษาช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้การอ่านได้ ความซ้ำซ้อนจากการใช้ประโยคหรือคำที่มีความหมายคล้ายกันในข้อความที่อ่าน บางครั้งอาจเป็นคำตรงกันขาม หรือการใช้เครื่องหมายวรรคตอน ครูควรชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนอาจเดาความหมายจากคำ หรือประโยคจากตัวแนะต่าง ๆ ที่ปรากฏในข้อความ

4. การเสริมข้อมูลเพิ่มเติมช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการอ่านได้ เนื่องจากความรู้และประสบการณ์ของแต่ละคนต่างกัน ครูจึงควรให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เพื่อให้ผู้เรียนอ่านเรื่องนั้นด้วยความเข้าใจดียิ่งขึ้น

5. การอ่านเป็นกลุ่มคำช่วยให้การจับใจความดีขึ้น การอ่านเพื่อความเข้าใจไม่ควรเป็นการอ่านแบบคำต่อคำ หรือรู้ความหมายทุกคำ แต่ควรอ่านเป็นกลุ่มคำเพื่อจับใจความได้ดีขึ้น ครูอาจช่วยเหลือในตอนแรก โดยการแบ่งคำเป็นกลุ่มๆ ให้อ่าน ฝึกให้ผู้เรียนแบ่งคำเป็นกลุ่มเองจากกลุ่มคำสั้นๆ แล้วขยายให้ยาวขึ้นหรืออาจใช้เนื้อเพลงหรือบทละครสั้น ๆ ช่วยให้การฝึกอ่าน

6. สื่อการสอนช่วยเพิ่มความเข้าใจในการอ่านแก่ผู้เรียน การใช้รูปภาพ ของจริง เครื่องมือต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้ล้วนทำให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านดีขึ้น และสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนที่ดี

7. บรรยากาศในการเรียนการสอนควรเป็นไปอย่างสบายไม่เคร่งเครียด การให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม และทำความเข้าใจในเรื่องที่อ่านกันเอง โดยมีครูคอยช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนต้องการจะทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่เคร่งเครียด และเกิดการเรียนรู้ได้มากขึ้น

ทรงพร อิศโรวุธกุล (2538 : 10 - 14) กล่าวถึงหลักพื้นฐานในการสอนอ่านที่ควรคำนึงดังต่อไปนี้

1. ควรเป็นการอ่านในระดับข้อความ ครูผู้สอนไม่ควรสอนให้ผู้เรียนศึกษาเฉพาะส่วนย่อยๆ ของภาษาในบทอ่านและมองว่าคำ วลี ประโยค ในบทอ่านต่างเป็นอิสระต่อกันจนเข้าใจผิดคิดว่าการจะเข้าใจบทอ่านนั้นๆ จะต้องศึกษาหน่วยย่อยๆ เหล่านั้นอย่างละเอียด แต่ควรสอนให้ผู้เรียนอ่านและเข้าใจความหมายเป็นย่อหน้า

2. ควรเน้นความเข้าใจโดยสรุปก่อนความเข้าใจในรายละเอียด การสอนอ่านควรเน้นให้ผู้อ่านอ่านเพื่อได้ความเข้าใจทั้งหมดของเรื่องที่อ่านเสียก่อน หลังจากนั้นจึงค่อยลงไปในรายละเอียดของเนื้อหา แบบฝึกหัดที่ให้ทำก็เช่นเดียวกัน ควรให้ผู้เรียนได้ใช้ความเข้าใจกว้างๆ เช่น จุดมุ่งหมายของบทอ่านเสียก่อนจึงค่อยถามความเข้าใจเกี่ยวกับศัพท์ สำนวน หรือเนื้อหาในรายละเอียด

3. ควรใช้บทอ่านที่พบในชีวิตจริง (Authentic Text) ตำราที่ใช้สอนภาษาอังกฤษโดยทั่วไปมักเลือกใช้ภาษาที่ทำให้ง่ายแล้ว การทำเช่นนี้กลับมีข้อเสีย คือในชีวิตจริงคนเรามักพูดหรือเขียนซ้ำความหมายเดิม อ้างถึงสิ่งที่กล่าวมาแล้ว หรือมักมีการใช้เครื่องบ่งบอกต่าง ๆ การนำข้อเขียนมาทำให้ง่ายกลับทำให้ข้อความนั้นยากแก่การเข้าใจเพราะผู้เรียนขาดเครื่องช่วยในการเดาความหมาย

4. ควรใช้ทักษะสัมพันธ์ (Integrated Skills) ครูผู้สอนไม่ควรสอนทักษะการอ่านโดยแยกออกจากทักษะอื่น ๆ โดยสิ้นเชิง เพราะในชีวิตจริงเมื่อเราได้ฟัง หรืออ่านอะไรแล้วเรามักจะนำไปเล่าต่อหรือเขียนให้คนอื่นอ่าน ดังนั้นกิจกรรมการอ่านควรนำทักษะอื่นมาเสริม การฝึกทักษะการอ่านด้วย เช่น อ่านประกาศสมัครงาน แล้วเขียนจดหมายไปบอกเพื่อน

5. ควรอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย ครูผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนรู้จุดมุ่งหมายก่อนเริ่มการอ่านทุกครั้ง เพราะจะเป็นเครื่องกำหนดประเภทของการอ่านและทักษะในการอ่านแบบต่าง ๆ

6. ควรเน้นที่กระบวนการค้นคว้าหาคำตอบ การอ่านเป็นกิจกรรมที่ต้องเป็นไปด้วยการเคลื่อนไหว เพราะตลอดเวลาผู้อ่านจะต้องเดาความหมาย ทำนาย ตรวจสอบ และถามคำถามตัวเอง ดังนั้นในการอ่านควรมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาและฝึกฝนความสามารถในทักษะเหล่านี้อย่างเป็นระบบมากกว่าที่จะเน้นที่คำตอบ

7. ผู้เรียนควรอ่านด้วยตนเอง หลังจากที่สอนคำศัพท์บางคำที่คาดว่าจะมีปัญหา และให้หลักการในการอ่านแล้ว ควรปล่อยให้ผู้เรียนอ่านด้วยตนเองเพื่อเขาจะได้ฝึกช่วยตนเองเมื่อพบคำศัพท์ใหม่จะได้รู้จักเดาศัพท์นั้นจากคำข้างเคียงหรือจากรากศัพท์

8. ส่งเสริมการอ่านนอกเวลาเรียน ทักษะการอ่านจำเป็นต้องมีการฝึกฝนอยู่เสมอจนเกิดความชำนาญ การอ่านในห้องเรียนจึงไม่พอ ครูจึงควรมีส่วนช่วยส่งเสริมผู้เรียนให้สนใจใน

สรุปได้ว่าการอ่านมีความจำเป็นต่อชีวิตมนุษย์ในการติดต่อสื่อสาร ทำความเข้าใจและแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ดังนั้นการสอนอ่านจึงเป็นทักษะสำคัญที่ครูจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

ทฤษฎีการสอนอ่าน (Teaching Reading Approach)

ทฤษฎีการสอนการอ่านในปัจจุบันมีอยู่ด้วยกันหลายทฤษฎี ซึ่งยึดหลักการภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics) โดยเน้นกระบวนการอ่านซึ่งผ่านกระบวนการทางความคิดเป็นหลักซึ่งจะแตกต่างจากหลักการและทฤษฎีการสอนอ่านในสมัยก่อน ซึ่งมักจะเน้นกระบวนการสอนองค์ประกอบย่อยของภาษาไปทีละน้อย โดยเข้าใจรายละเอียดของเสียงตัวอักษร ซึ่งได้แก่ สระ และพยัญชนะ ก่อนที่จะเข้าใจความหมายของคำและประโยค เช่น รู้จักคำ และเรียงประโยค การสอนจะกระทำเป็นขั้นตอนนับตั้งแต่การแยกเสียงในภาษาเป้าหมายที่เรียน ประสมคำ และตีความจากประโยคพื้นฐาน การสอนแบบนี้จะใช้เวลาในการพัฒนามากและมีข้อเสียที่ผู้เรียนจะเบื่อหน่ายการอ่าน เพราะต้องใช้เวลาและขัดต่อความรู้สึกโดยธรรมชาติที่ต้องการ คือ ความหมายของภาษาที่ผู้อ่านต้องการได้รับในการสื่อความหมายจากสัญลักษณ์หรือตัวอักษร กระบวนการเรียนการสอนดังกล่าว เรียกว่า กระบวนการอ่านจากล่างขึ้นบน (Bottom - up Process) ข้อดี คือ ผู้อ่านเข้าใจรายละเอียดของ องค์ประกอบภาษาได้ดี เช่น พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ฯลฯ แต่ข้อเสีย คือ ความน่าเบื่อในการเรียนภาษาด้วยวิธีวิเคราะห์และไม่เข้าใจความหมายรวมได้ดี (Smith. 1978)

กระบวนการอ่านจากบนลงล่าง (Top - down Process) เป็นกระบวนการสอนที่เป็นที่นิยมกันมากทางด้านการอ่าน เพราะการสอนแบบนี้จะเป็นการให้ความหมายโดยรวมแก่ผู้เรียนก่อนที่จะให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบย่อยของภาษาส่วนอื่นๆ ได้แก่ พยัญชนะ สระ ไวยากรณ์ ฯลฯ ทั้งนี้เนื่องจากพื้นฐานทางทฤษฎีทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาจะเป็นการสื่อสารความหมายของมนุษย์ในการอ่าน ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการในการตีความหมายจากลักษณะโดยผ่านกระบวนการทางความคิด กระบวนการทางความคิดจะช่วยให้การเชื่อมโยงความรู้ระหว่างองค์ประกอบย่อยของภาษาในประโยค และอนุเฉท (Paragraph) หนึ่ง ๆ เป็นที่เข้าใจได้

นักภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาที่มีชื่อเสียง เช่น กู๊ดแมน และ เบิร์ค (เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์. 2531 : 24 ; อ้างอิงจาก Goodman & Burke. 1972, 1978) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษากระบวนการอ่านของผู้อ่าน และศึกษาว่าผู้อ่านที่อ่านได้ดีนั้น จะใช้กลวิธีในการอ่านอย่างไร ผลของการวิจัยพบว่าผู้อ่านที่ดีจะใช้กระบวนการทางความคิด เพื่อสำรวจและจับใจความรวมในการอ่าน ผู้อ่านทุกคนย่อมจะแสวงหาความหมายของสิ่งที่อ่านเป็นอันดับแรกเสมอ แต่การพิจารณาการอ่านเพียงการแสวงหาความหมายเพื่อความเข้าใจสัญลักษณ์หรือตัวอักษรอย่างเดียว ยังไม่เพียงพอกับการอ่านที่สมบูรณ์ ควรต้องคำนึงถึงหลักการทางจิตวิทยาในการรับรู้ การถ่ายโอนความคิดรวบยอด รวมทั้งองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ช่วยให้การอ่านสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เช่น ความสนใจประสบการณ์เดิม และการสิ่งที่อ่านได้

จากความคิดเห็นของนักภาษาศาสตร์และนักจิตวิทยาดังกล่าวมาแล้ว อาจสรุปได้ว่าการสอนอ่านนั้นต้องอาศัยเทคนิคหลายอย่างที่จะเน้นองค์ประกอบกระบวนการอ่านให้กับผู้เรียน ซึ่งกระบวนการนั้นๆ ย่อมต้องมาจากการให้ผู้อ่านได้ความคิดรวบยอด จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและหารายละเอียดของเรื่องได้จากประสบการณ์เดิม จากการเดาความแวดล้อม จากลักษณะและชนิดของข้อความที่ผู้เขียนเขียนขึ้น เป็นต้น ดังนั้นกระบวนการอ่านที่สมบูรณ์แบบ จึงน่าจะใช้กระบวนการอ่านที่ต้องอาศัยการพัฒนาทั้งกระบวนการอ่านจากบนลงล่าง โดยพิจารณาความโดยรวมของเรื่องลงสู่องค์ประกอบย่อยของภาษาในระยะแรก และใช้กระบวนการอ่านจากล่างขึ้นบนเพื่อวิเคราะห์หน่วยย่อยพื้นฐานโดยพิจารณา คำ ประโยค และโครงสร้างอื่น ๆ ในระยะสุดท้าย กระบวนการอ่านแบบนี้ เรียกว่ากระบวนการอ่านเชิงปฏิสัมพันธ์ (Interactive) โดยใช้ทักษะการสังเคราะห์และวิเคราะห์การอ่านเพื่อสื่อความหมาย สัญลักษณ์ระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน กระบวนการอ่านเชิงปฏิสัมพันธ์นั้นยังช่วยให้ผู้อ่านได้ใช้สมองซีกขวา (กระบวนการอ่านจากบนลงล่าง) และซีกซ้าย (กระบวนการอ่านจากล่างขึ้นบน) ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านมีความทรงจำในระยะยาวกับสิ่งที่ตนอ่านด้วย (เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์. 2531 : 23 - 24)

ทฤษฎีประสบการณ์เดิม (Schema) กับการอ่าน

รูเมลฮาร์ท (Rumelheart. 1983 : 22 - 23) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 2 รายการ คือ ความรู้ด้านภาษาศาสตร์ (Linguistic Knowledge) และความรู้ทั่วไปอื่นๆ (General Knowledge of the World) หรืออีกนัยหนึ่งก็คือการนำเอาข้อมูลความรู้ที่สะสมอยู่ในความทรงจำ (Schema Theory) มาใช้อธิบายการอ่านนั่นเอง

คลาร์ค และซิลเบอร์สไตน์ (Clark and Silberstein. 1979 : 136) ได้กล่าวว่าข้อมูลข่าวสารใดๆ ก็ตามจะมีความหมายได้ก็ต่อเมื่อผู้รับสามารถสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นกับสิ่งที่ตนรู้จักอยู่แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของคานท์ที่ให้ความสำคัญกับความรู้เดิม (Background Knowledge) ในขอบข่ายของจิตวิทยาทางภาษาศาสตร์กับการอ่าน ซึ่งได้รับอิทธิพลจากจิตวิทยาทางภาษา ซึ่งเป็นกระบวนการเริ่มจากการรับข่าวสารจากสิ่งที่อ่าน การแปลความหรือทายสิ่งที่อ่าน การทดสอบ การทบทวน ในกระบวนการอ่านนั้น ผู้อ่านจะมีความสามารถหรือความชำนาญในการอ่านหรือไม่ก็ตามจะมีตัวชี้แนะ (clue) ทั้งหมดซึ่งมีอยู่ในข้อความนั้นในการเดาความหมายของข้อความที่อ่าน ผู้อ่านเลือกเอาเฉพาะ ข่าวสารบางชนิดในข้อความนั้นมาผนวกกับความรู้เดิมของผู้อ่านจึงสามารถเข้าใจเรื่องนั้นได้

โควดี (Coady. 1979 : 7) ได้กล่าวว่า ความรู้เดิมนั้นเป็นตัวแปรที่สำคัญที่ผู้สอนอ่านและผู้เรียนอ่านพึงระมัดระวังที่จะไม่มองข้ามไป เพราะนักเรียนที่มีความรู้เดิมเกี่ยวกับประเทศตะวันตกและประเทศเจ้าของภาษามาบ้าง จะเรียนภาษาอังกฤษได้เร็วกว่านักเรียนที่ไม่มีความรู้ดังกล่าว ซึ่งความรู้เกี่ยวกับประเทศตะวันตกและประเทศเจ้าของภาษานั้น จะชดเชยในเรื่องของความยากของประโยคที่นักเรียนอ่านได้อย่างมีเหตุผล และเข้าใจข้อความที่มีโครงสร้างซับซ้อนได้ดีกว่า

สรุปได้ว่า ทฤษฎีประสบการณ์เดิมเป็นทฤษฎีอธิบายถึงกลุ่มความรู้ซึ่งประกอบด้วย โครงสร้างของความรู้ของมนุษย์ที่มีอยู่เดิมแล้ว (Schemata หรือ Framework หรือ Script หรือ Knowledge Structure) และมนุษย์มีกระบวนการรับย่อยข่าวสารเพื่อประสิทธิภาพของการสื่อความหมายอย่างไร ซึ่งโครงสร้างนี้ความรู้จะเรียงรายกันอยู่แล้วเป็นลำดับขั้นและจัดกลุ่มตามคุณสมบัติที่คล้ายคลึงกัน ฉะนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนอ่านภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาต่างประเทศหรือเป็นภาษาที่สองจะต้องให้ความสนใจกับความรู้เดิม

ตามหลักการของทฤษฎีการใช้ความรู้เดิม คาร์เรลธ์ และอิสเตอร์โฮลด์ (Carrell and Eisterhold. 1983 : 56) แบ่งโครงสร้างของความรู้ออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. โครงสร้างความรู้เกี่ยวกับรูปแบบ (Formal Schema) หมายถึง การที่ผู้อ่านมีโครงสร้างความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของงานเขียนในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ การเขียนเชิงสาธกโวหาร นิทาน นิยาย วิทยาศาสตร์ หนังสือพิมพ์ ถ้าผู้อ่านมีความรู้สึกไวต่อโครงสร้างของการเขียน และรู้จักใช้ความรู้เดิมเหล่านี้ให้เป็นประโยชน์ในขณะที่อ่านจะช่วยอย่างมากในเรื่องของความเข้าใจและความทรงจำ เช่น นิทาน หรือเรื่องสั้นก็จะมีโครงสร้างเป็นฉาก (Setting) เริ่มเรื่อง (Beginning) ลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง (Development) และตอนจบ (Ending) เป็นต้น

2. โครงสร้างความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา (Content Schema) คือ การที่ผู้อ่านมีความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่องในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งมาก่อนจะทำให้เกิดความเข้าใจดีขึ้น ผู้อ่านมีโครงสร้างความคิดในแขนงของเนื้อเรื่องที่อ่านจะรับเรื่องที่อ่านได้เร็วกว่าผู้ที่ไม่เคยมีประสบการณ์ความรู้ทางเนื้อหานี้มาก่อน

การนำกลวิธีการสอนแบบต่าง ๆ มาใช้ในการสอนการอ่าน

เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์ (2531 : 87) ให้ความเห็นว่า การพิจารณากลวิธีสอนต่าง ๆ มาใช้ในการสอนอ่านจะช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนง่ายขึ้น รวมทั้งช่วยให้การจัดอุปกรณ์การเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลเป็นไปได้ง่ายด้วย

หลักการสำคัญในการพิจารณากลวิธีการสอนในการพัฒนาการอ่าน คือ การให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรงในการตีความหมายของเรื่องที่อ่านโดยใช้ความคิดของตนเอง

กลวิธีการสอนต่าง ๆ ที่เสริมกิจกรรมทางภาษา ได้แก่ เทคนิคการอ่านโดยใช้การโคลซ (Cloze Procedure) และเทคนิคการอ่านโดยใช้บริบทเป็นตัวชี้แนะ (Context Clue)

การสอนอ่านแบบให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง

ในการสอนอ่านโดยให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนนั้น เพ็ญสุข ภู่ตระกูล (2528 : 9 - 14) ได้รวบรวมเทคนิคที่นักการศึกษาได้แนะนำไว้ดังนี้ คือ

1. การให้นักเรียนเลือกบทเรียนในการอ่าน (Selection of materials) การอ่านที่ไม่ได้เจาะจงเนื้อหาอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ มีวิธีการดังนี้

1.1 ให้นักเรียนอ่านเรื่อง

1.2 แบ่งกลุ่มให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เป็นเทคนิคสำคัญที่ใช้เน้นความสำคัญของผู้เรียน

1.3 ครูตั้งคำถามและบันทึกคำตอบของนักเรียน

2. การแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม เป็นเทคนิคที่ใช้กับการสอนอ่านทุกระดับและอาจกล่าวได้ว่าเป็นหัวใจของการอ่านโดยนักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียน การแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มนั้นทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง จึงทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ รู้จักแก้ปัญหาและตัดสินใจได้ด้วยตนเอง สำหรับบทบาทของครูนั้นครูจะเป็นผู้กำหนดจุดประสงค์ในการเรียนและขอบข่ายของงานที่นักเรียนจะต้องทำไว้อย่างชัดเจน คลาร์ค และซิลเบอร์สไตน์ (Clark and Silbersteine. 1979 : 5) กล่าวถึงเทคนิคการสอนแบบนี้ว่า ในแต่ละกลุ่มควรให้นักเรียนคนใดคนหนึ่งคอยสังเกตดูว่านักเรียนทุกคนได้พูดแสดงความคิดเห็น ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้อย่างครบถ้วนหรือไม่ นอกจากนี้ควรจัดที่นั่งผู้เรียนให้เหมาะสม เช่น ถ้าจัดให้มีการอภิปรายของนักเรียนเป็นกลุ่มใหญ่ ควรจัดที่นั่งเป็นรูปวงกลม ครูอาจจะนั่งอยู่กับนักเรียนก็ได้ แต่บทบาทของครูยังคงเป็นผู้บันทึกข้อความที่นักเรียนร่วมกันเสนอ และครูอาจจะเสนอข้อบกพร่องต่าง ๆเพิ่มเติมหลังการอภิปรายสิ้นสุดลง

3. การสอนโดยวิธีให้เพื่อนช่วยสอน (Peer-tutoring) เป็นแนวคิดที่ได้นำมาใช้แล้วอย่างมีประสิทธิภาพในการสอนทักษะต่าง ๆ ใช้ได้ในทุกระดับการศึกษา เทคนิคการสอนดังกล่าวได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางในประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา มีงานวิจัยมากมายเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยให้เพื่อนช่วยสอน เช่น งานวิจัยที่เกี่ยวกับลักษณะของนักเรียน ผู้สอน ระดับผลสัมฤทธิ์ในการเรียน และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน (Allen.1976 : 68)

4. การให้นักเรียนเรียนด้วยตนเอง (Self-study) เป็นเทคนิคการสอนประเภทหนึ่งที่ใช้ระบบการเรียนการสอนตามเอกัตภาพซึ่งมีรากฐานมาจากแนวคิดที่ว่า การจัดการศึกษาจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ลาโด (สุนันทา จตุรพิตร. 2524 : 47 - 51; อ้างอิงจาก : Lado. n.d.) ได้กล่าวว่าความแตกต่างนี้มีสาเหตุมาจากทั้งกรรมพันธุ์ และจากประสบการณ์ที่ไม่เหมือนกัน เมื่อความสามารถไม่เหมือนกัน ไม่เท่ากันย่อมก่อให้เกิดความสนใจและความสามารถในการเรียนรู้ต่างกันด้วย

5. สำหรับการออกแบบจัดการชั้นเรียน เป็นกลุ่มใหญ่และกลุ่มเล็กตามลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนต้องคอยควบคุมและช่วยเหลือผู้เรียนในขณะที่ทำกิจกรรมเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนที่เรียนอ่อนการทำกิจกรรมเพื่อการซ่อมเสริมอาจกระทำได้พร้อม ๆ กัน โดยแยกกิจกรรมสำหรับนักเรียนที่เก่งและอ่อนให้ต่างกันตามความสามารถได้ นักเรียนเก่งให้ทำกิจกรรมยากขึ้น สำหรับนักเรียนอ่อนให้ทำกิจกรรมที่สามารถทำได้ง่ายเป็นขั้นต้น และยากขึ้นทีละน้อย

เป็นต้น ความเอาใจใส่ของครูสำคัญที่สุดสำหรับนักเรียนทุกๆระดับความสามารถ การให้แบบฝึกหัดหรือบททบทวนสำหรับนักเรียนที่อ่อน จะช่วยให้นักเรียนพัฒนาการเรียนรู้ได้มากแต่ต้องกระทำอย่างสม่ำเสมอ

เสลสัน (Nelson. 1984 : 2-5, 8) ได้แสดงความคิดเห็นและแนวทางในการสอนอ่านโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางไว้ว่าควรจะให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกบทเรียน แล้วให้เวลาและโอกาสแก่ผู้เรียนที่จะได้อ่านและทำความเข้าใจบทเรียนนั้น ๆ ด้วยตัวของเขาเองจะโดยวิธีใดก็ได้แล้วนำสิ่งที่ผู้เรียนแต่ละคนได้จากการอ่านมาอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน และกิจกรรมสุดท้ายควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกการเขียน เพื่อจะทำให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับภาษาและเข้าใจมากขึ้น และสิ่งที่ไม่ควรจะลืมในกิจกรรมการเขียนของเขาก็คือ ให้ผู้เรียนได้เขียนประโยคใจความสำคัญ Main Ideas ของเรื่องเขาพบว่ากิจกรรมการอ่านนั้นสอดคล้องกันอย่างดีกับกิจกรรมการเขียน

สรุปได้ว่าการสอนอ่านโดยให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางนั้นควรมีลักษณะใหญ่ ๆ ดังต่อไปนี้คือ

1. จัดการเรียนการสอนให้อยู่ในลักษณะกลุ่ม
2. ใช้คำถามกระตุ้นให้เกิดการสนทนาและให้ค้นพบด้วยตนเองและแก้ไขข้อบกพร่องด้วยตนเอง
3. ให้เพื่อนช่วยเพื่อนด้วยกัน และให้นักเรียนเรียนด้วยตนเอง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน

รอเจอร์ (Rogers. 1983 : 287) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับโคลซ เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน รวมทั้งเจตคติเกี่ยวกับการอ่านของนักเรียนโดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับต่ำ ใช้เวลาในการทดสอบ 18 คาบ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีความสามารถต่ำซึ่งเรียนด้วยวิธีโคลซและมีการอภิปรายประกอบในกลุ่มเพื่อน มีคะแนนสูงขึ้นทั้งความเข้าใจในการอ่านและเจตคติ

เดลาเนย์ (Delaney. 1985 : 111-A) ทำการศึกษาผลของยุทธวิธีในการฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจกับนักเรียนระดับ 4 และระดับ 5 โดยแบ่งการทดลองออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ฝึกให้นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่องแล้วทำการจดบันทึกเอาไว้ กลุ่มที่ 2 ฝึกโดยให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องแล้วขีดเส้นใต้ในประเด็นสำคัญๆ เอาไว้ แล้วทำการจดบันทึกสิ่งสำคัญเหล่านั้นเท่าที่จำได้ และกลุ่มที่ 3 ซึ่งเป็นกลุ่มควบคุมโดยใช้วิธีเดิม ผลการทดลองพบว่าคะแนนความเข้าใจโดยเฉลี่ยของกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่มสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุมอย่างเห็นได้ชัด

วันเพ็ญ สุภีกิตย์ (2528 : 64 - 65) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีอ่านแล้วเขียนลำดับเรื่องราวกับวิธีการอ่านแล้วทำแบบฝึกหัด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดลาดชะโดด อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 60 คน ซึ่งแบ่งระดับความสามารถทางการเรียนของนักเรียนสูงปานกลางและต่ำ ผลการศึกษาปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนโดยวิธีการอ่านแล้วเขียนลำดับเรื่องราวมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีการอ่านและทำแบบฝึกหัด และนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่างกันจะมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกัน โดยนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนสูงมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียน

ระดับปานกลาง และนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนปานกลางจะมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่ำ

สมพร ศิริวัฒน์ชัยพร (2528 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้การ์ตูนประกอบการสอนความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดพิจิตร โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางมูลนากภูมิวิทยาคม อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ปีการศึกษา 2527 จำนวน 80 คน นักเรียนกลุ่มทดลอง 40 คน ใช้หนังสือการ์ตูนประกอบการสอน ส่วนกลุ่มควบคุมจำนวน 40 คน ไม่ใช้การ์ตูนประกอบการสอน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มที่ใช้การ์ตูนประกอบการสอน มีผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทยสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ไม่ใช้การ์ตูนประกอบการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยจะเห็นได้ว่า การที่จะสอนให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์เกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านนั้น จะต้องใช้วิธีการสอนหลาย ๆ รูปแบบและใช้กิจกรรมเสริมทักษะการอ่านตลอดจึงจะทำให้การเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเรื่องที่นำมาสอนอ่านควรจะเป็นเรื่องที่เหมาะกับความสนใจของเด็กแต่ละวัยซึ่งจะทำให้เด็กนักเรียนมีความสนใจ ส่งเสริมให้มีพฤติกรรมกล้าแสดงออก และเกิดความเข้าใจเรื่องราวได้ดียิ่งขึ้น

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

ความเป็นมาของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์ (2531 : 18 - 23) สรุปไว้ว่า การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (Concentrated Language Encounter หรือ CLE)ได้รับการพัฒนาการมาจากนักภาษาศาสตร์ผู้เชี่ยวชาญทางการอ่านและครูผู้สอนภาษาหลายคน อาทิ ไบร์อัน เกรย์ ดร.ริชาร์ด วอร์คเกอร์ และเนีย ดอร์ (Brain Gray, Dr. Richard Walker, Nea Dore) จากประเทศออสเตรเลีย

เมื่อต้นปี ค.ศ.1980 ได้เริ่มมีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในโครงการ เทรเกอร์ พาร์ค (Trager Park Project) กับนักเรียนพื้นเมืองชาวออสเตรเลียเป็นครั้งแรกที่โรงเรียนเทรเกอร์ พาร์ค (Trager Park School) ซึ่งเป็นโรงเรียนย่านชานเมืองแอลิส สปริง (Alice Spring) รัฐนอร์ทเทิร์นแทริทอรี (Northern Territory) ประเทศออสเตรเลีย

กลุ่มครูผู้สอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนเทรเกอร์ พาร์ค ได้ริเริ่มจัดโครงการ เทรเกอร์ พาร์ค เนื่องจากพบว่าการจัดโปรแกรมภาษาในโรงเรียนของตนไม่ประสบความสำเร็จ ประสิทธิผลยังไม่เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน และยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาทางภาษาของนักเรียนในโรงเรียนนี้ให้เป็นที่น่าพอใจ

สาเหตุของปัญหาดังกล่าว สืบเนื่องมาจากนักเรียนประมาณร้อยละ 90 ของโรงเรียนเป็นชาวพื้นเมืองซึ่งอาศัยอยู่ตามบ้านพักชั่วคราว และตามบริเวณชุมชนแออัดที่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ยากจน นักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนแห่งนี้มีประสบการณ์ในการอ่านและเขียนน้อยมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านประสบการณ์เกี่ยวกับความคิดรวบยอดของตัวอักษร เนื่องจากเนื้อหาบริบท (Context) ที่จัดไว้ในหนังสือที่จะให้ประสบการณ์แก่นักเรียนไม่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาการอ่าน การเขียน และการสื่อสาร

ที่ช่วยให้เขาสามารถสื่อสารทางภาษาได้อย่างมั่นใจในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทั้งที่บ้าน ที่โรงเรียน และในชุมชนของตน

ครูผู้สอนภาษาในโรงเรียนเทรเกอร์ พาร์ค ได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในโรงเรียนอย่างละเอียด ซึ่งการศึกษา และวิเคราะห์ปัญหาดังกล่าว ได้กระทำกันหลายรูปแบบ เช่น การสังเกต การวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษของครูและการเรียนของนักเรียน ตลอดจนศึกษากระบวนการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนของนักเรียน จากผลการวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ เหล่านี้เอง ทำให้กลุ่มครูผู้สอนภาษาอังกฤษเหล่านั้นตกลงใจจัดวางเป้าหมายและโครงสร้างการสอนทางภาษาที่เป็นไปตามธรรมชาติขึ้น โดยให้การเรียนรู้ภาษาได้ผ่านประสบการณ์การใช้ภาษาทุกด้าน หรือการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

ผลของการทดลองการสอนภาษาอังกฤษ ด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาของโครงการเทรเกอร์ พาร์ค ประสบความสำเร็จเป็นอย่างยิ่ง นักเรียนชาวพื้นเมืองเกือบ 100% สามารถอ่าน เขียน ฟัง และพูดภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี

จากนั้นการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา จึงได้เผยแพร่ออกไปทั่วประเทศออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา แคนาดา และประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จนประสบความสำเร็จ และได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง

สำหรับในประเทศไทย ได้มีการทดลองสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเป็นครั้งแรกในวิชาภาษาอังกฤษกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และปีที่ 5 ที่โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2527 โดย ริชาร์ด วอร์คเกอร์ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและการเรียนรู้ทางการอ่าน ดร.เบรนดัน บาร์ทเล็ท ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางการอ่านของมหาวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาบริสเบน (Brisbane College of Advanced Education) ประเทศออสเตรเลีย และ ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์ ได้ร่วมมือกันจัดตั้งศูนย์การอ่าน ณ โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อทดลองการสอนดังกล่าวและได้รับการสนับสนุนจาก ศ.ดร.อารี สัณหฉวี ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผลการทดลองประสบความสำเร็จ นักเรียนสามารถอ่าน เขียน และพัฒนาการฟัง และการพูดได้ดี ในระยะเวลาเพียง 20 คาบเรียน (คาบเรียนละ 20 นาที) หนังสือที่เลือกมาใช้ในการทดลอง คือ "A Little Red Hen" ผลที่พบปรากฏว่า มีระดับค่อนข้างยากสำหรับเด็กเริ่มเรียน แต่นักเรียนมีความสนใจในการอ่านมากขึ้นจนเห็นได้ชัด แม้จะผ่านการเรียนมาเป็นเวลานานแล้วก็ตาม เด็กยังสามารถจำคำศัพท์ คำพูด และบทสนทนาจากหนังสือได้ การทดลองและวิจัยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิชาภาษาอังกฤษยังคงดำเนินต่อมาโดยใช้หนังสืออ่านประเภทต่างๆ ผลของการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์เป็นที่น่าพอใจตลอดมา

ในปี พ.ศ. 2528 ได้เริ่มประชุมปฏิบัติการหนังสือวิชาภาษาไทยสำหรับใช้สอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ณ โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แล้วนำมาทดลองสอนวิชาภาษาไทยในเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2528

ผลการทดลองการสอนปรากฏว่า นักเรียนสามารถอ่านเขียน ฟัง และพูดเรื่องที่อ่านได้เร็วเป็นที่น่าพอใจ นักเรียนมีความกระตือรือร้น และสนุกสนานในการเรียนทุกขั้นตอน

จากผลการทดลองดังกล่าว ทั้งในวิชาภาษาอังกฤษ และวิชาภาษาไทย ดร.ริชาร์ด วอล์คเกอร์ จึงเสนอโครงการพัฒนาการอ่านในประเทศไทยไปยังโรตารีสากลและได้รับอนุมัติให้ดำเนินการเป็นโครงการนำร่องกับนักเรียนไทยที่มีปัญหาทางภาษา ณ จังหวัดสุรินทร์ เมื่อปีการศึกษา 2530 ผลของการทดลองโครงการในโรงเรียนนำร่อง นักเรียนในกลุ่มโรงเรียนทดลองสามารถอ่าน เขียน ฟังและพูดภาษาไทย ได้ผลสัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนโรงเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิตินักเรียนกลุ่มทดลองมีความสนใจในการอ่านและสามารถทำคะแนนวิชาอื่นๆในกลุ่มมวลประสบการณ์ เช่น คณิตศาสตร์ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และกลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ ได้สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน (เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์. 531 : 19 - 20)

หลักการและทฤษฎีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา หมายถึง การสอนภาษาที่มุ่งเน้นการให้ปัจจัยป้อนและกระบวนการเรียนรู้ด้วยกลวิธีต่างๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม และได้ประสบการณ์ตรงทั้งการใช้ภาษาในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนอย่างต่อเนื่องเป็นบูรณาการด้วยตนเอง จากการพัฒนาความเข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่องไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษา โดยยึดสื่อการเรียนและการจัดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นอย่างมีเป้าหมาย ในการนำรูปแบบภาษาไปใช้สื่อสารได้ในชีวิตประจำวันเป็นหลัก และสอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในแต่ละชุมชนของผู้เรียน ลำดับของกระบวนการเรียนการสอนจะจัดตามหลักการพัฒนาภาษาของผู้เรียนในการรับรู้ และเรียนรู้ตามธรรมชาติ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างระดับความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และสติปัญญาของผู้เรียน กลวิธีในการสอนจะยึดหลักการภาษาศาสตร์เชิงระบบ (Systemic Linguistics) ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics) และจิตวิทยาในการเรียนรู้ (Learning Psychology) เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนากระบวนการเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง โดยใช้กระบวนการทางความคิดและมีเจตคติทางบวกในการเรียนรู้ ซึ่งจะนำไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางที่ต้องการ คือ ความสามารถของผู้เรียนใช้ภาษาโดยการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ได้อย่างอิสระ ถูกต้องและเหมาะสมกับกาลเทศะ

เป้าหมายของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

เป้าหมายหลักของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา คือ การให้ผู้เรียนได้รู้จักเทคนิคกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษา เช่น การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน มีเจตคติในการใช้ภาษาในทางบวก เช่น รักการอ่าน รักการเขียน เข้าใจความรู้สึกนึกคิดจากการสื่อความหมายของภาษา พร้อมทั้งมีความรู้สึกรับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน และช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การรู้จักประชาธิปไตย และมีความคิดสร้างสรรค์เป็นของตนเอง

บทบาทของผู้สอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

ผู้สอนที่สอนด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องปฏิบัติภารกิจในการสอน ดังต่อไปนี้

1. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมาย หลักการของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาให้ถ่องแท้เสียก่อนเพื่อเตรียมตัววางระบบงานสอนให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

2. เตรียมงานสอนได้ตามรูปแบบการสอนซึ่งมีขั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอนที่จัดไว้ให้เหมาะสมกับความสามารถ และวัยของผู้เรียน

3. ทำหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะและให้รูปแบบภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมแก่ผู้เรียนในบริบทภาษาต่างๆ

4. ทำหน้าที่เป็นแหล่งความรู้ โดยพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้เรียนทุกคนที่ต้องการข้อมูลทางภาษาเมื่อมีปัญหาและข้อสงสัย หรือการขยายความเพิ่มเติม การให้ข้อมูลอาจกระทำในกลุ่มของผู้เรียนหรือแยกเดี่ยวเป็นรายบุคคล

5. ทำหน้าที่เป็นผู้วางแผนและจัดกลุ่มกิจกรรมการสอนรวมทั้งการจัดชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพโดยเข้าใจระดับความแตกต่าง ความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนทุกคน

6. มีความกระตือรือร้นในการดำเนินการสอน และติดตามผล

7. คอยให้กำลังใจแก่ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

8. คอยสังเกตการพัฒนาทางภาษาของผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและแสดงลักษณะทางภาษาของตนเองให้มากที่สุด ผู้สอนจะคอยเป็นผู้ช่วยเหลือเท่านั้น

9. พยายามช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการสื่อความหมายที่ตนต้องการทุกครั้งผู้สอนจะต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของเด็กด้วย โดยเฉพาะการช่วยเสริมต่อการเรียนรู้ โดยให้ข้อมูลแก่ผู้เรียนเมื่อติดขัด หรือมีปัญหาในการใช้ภาษา

10. มีความอดทนและใจเย็นที่จะรอคอยการแสดงออกทางความคิดของผู้เรียน

บทบาทของผู้เรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

ผู้เรียนในชั้นเรียนที่มีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาจะมีบทบาทเป็นผู้ปฏิบัติและเป็นศูนย์กลางในการเรียนเสมอ บทบาทดังกล่าวจะเป็นไปตามลำดับการพัฒนาภาษา ดังต่อไปนี้

1. ในระยะแรกผู้เรียนจะตอบสนองการให้รูปแบบภาษา หรือการให้ปัจจัยป้อนที่มีความหมายของผู้สอน โดยมีส่วนร่วมในการโต้ตอบสนทนา ใช้ความคิดหาเหตุผล แสดงออกทางกาย

2. ในระยะกลาง ผู้เรียนจะใช้ความสามารถแสดงออกทางทักษะภาษาต่างๆ ด้วยตนเอง โดยมีครูผู้สอนคอยให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และให้ข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้ความพยายามในการลองผิดลองถูกทางภาษาของตนประสบความสำเร็จได้

3. ในระยะสุดท้ายผู้เรียนจะแสดงความสามารถทางทักษะของตนได้อย่างอิสระ ทั้งการฟัง การอ่าน และการเขียน พร้อมทั้งสามารถแสดงความคิดสร้างสรรค์ทางการใช้ภาษาในลักษณะต่างๆ ตามความสนใจได้

แนวทฤษฎีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (Concentrated Language Encounter Approach)

เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์ (2534 : 20 - 24) กล่าวถึง หลักการของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ยึดแนวทฤษฎีหลายทฤษฎีบูรณาการ เพื่อให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรงจากการรับรู้และเรียนรู้ภาษา และสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันเพื่อการสื่อสาร

แนวทฤษฎีที่สำคัญเหล่านั้นสามารถวิเคราะห์และแยกประเด็น ดังนี้

<u>แนวทฤษฎีการสอนแบบสื่อสาร</u> (The Communicative Teaching Approach)

แนวทฤษฎีการสอนแบบนี้จะเน้นการใช้ภาษาของผู้เรียนเป็นหลัก โดยอาศัยหลักการของภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยา (Sociolinguistics) ซึ่งว่าด้วยเนื้อหาบริบท (Context) ภาษาและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันในแต่ละชุมชน ที่อาจใช้ผิดแผกแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม

กระบวนการสอนตามแนวทฤษฎีนี้ จะเน้นปฏิสัมพันธ์ในการใช้ภาษาระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนเป็นสำคัญ การกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกอยากแสดงออกทางภาษาหรือการทดลองการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนย่อมจะทำให้การพัฒนาภาษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปอย่างเป็นธรรมชาติได้ เนื้อหาที่จัดขึ้นเป็นบทเรียนจึงควรเน้นบริบททางภาษาที่มีความหมายแก่ผู้เรียน ตามหลักการใช้ภาษาในสังคมในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมตามกาลเทศะมากกว่าจะจัดแบบวิเคราะห์ภาษาให้นักเรียนเรียนเพียงเพื่อเข้าใจระบบของเสียง คำ และไวยากรณ์เท่านั้น นอกจากนี้การเรียนการสอนจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ผู้สอนจะต้องจัดให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกทักษะได้อย่างครบวงจรก็ด้วยการให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายหรือความคิดรวบยอดในบริบท (Context) หนึ่ง ๆ ก่อนแล้วจึงให้ถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาพูด ซึ่งจะเป็นการฝึกทักษะฟัง-พูด ต่อจากนั้นจึงพยายามให้ผู้เรียนถ่ายทอดออกมาทางสีหน้า ท่าทางตามการสื่อความหมายตามความคิดของตนและเป็นไปอย่างธรรมชาติ ดังภาพประกอบ 3

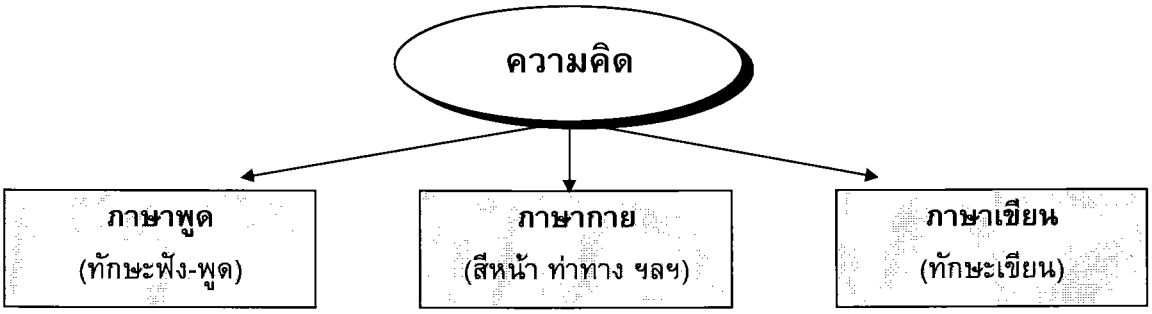

ภาพประกอบ 3 แผนผังแสดงกระบวนการสอนความคิดรวบยอดทางภาษา

(เสาวลักษณ์ รัตนวิชช. 2531 : 20)

<u>แนวทฤษฎีการสอนแบบธรรมชาติ</u> (The Natural Approach)

ทฤษฎีการสอนแบบนี้ เน้นการให้ปัจจัยป้อนเข้าที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจได้แก่ ผู้เรียน (Comprehensible Input) โดยใช้กระบวนการเรียนการสอน (Process) ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ทางภาษาของผู้เรียน (Language Acquisition) เป็นหลัก ผลของการเรียนรู้ (Output) จะประสบความสำเร็จดังที่คาดหมายไว้ ถ้าผู้สอนเข้าใจกระบวนการให้ปัจจัยป้อนเข้าอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับผู้เรียน

การให้ปัจจัยป้อนเข้าที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจแก่ผู้เรียนนั้น จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการสอนความคิดรวบยอดทางภาษาที่ถูกต้อง ซึ่งอาจจัดลำดับการสอนได้ดังภาพประกอบ 4

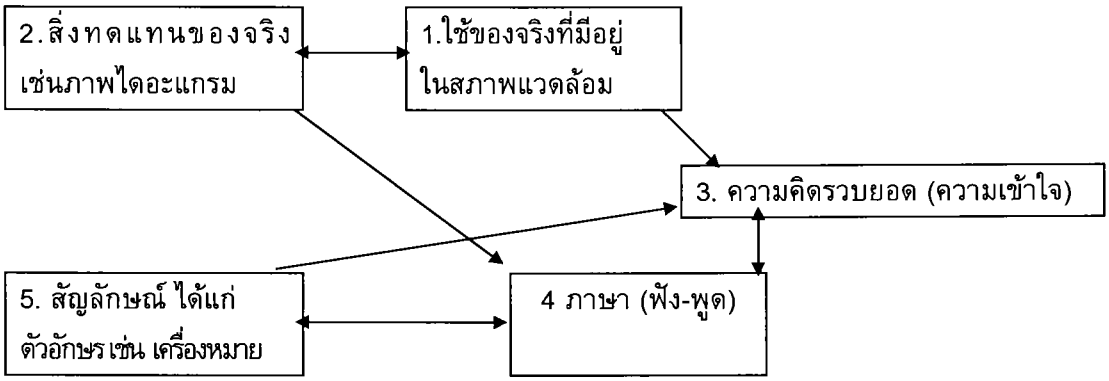

ภาพประกอบ 4 แผนผังแสดงกระบวนการสอนความคิดรวบยอดทางภาษา

(เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์. 2531 : 20)

<u>แนวทฤษฎีการสอนอ่านตามแนวภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา</u> (Psycholinguistics)

ทฤษฎีการสอบแบบนี้เน้นกระบวนการอ่านของมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญ โดยถือว่าการอ่านเป็นการสร้างความหมายจากสัญลักษณ์โดยผ่านกระบวนการทางความคิด ดังนั้นจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงหลักการและทฤษฎีการสอนให้มาก โดยเฉพาะการถ่ายโอนความคิดรวบยอดและองค์ประกอบอื่นๆ เช่น ความสนใจ ประสบการณ์เดิม และการจำสิ่งที่อ่านได้

<u>แนวทฤษฎีการสอนแบบอรรถฐาน</u> (Genre - Based Approach)

การสอนภาษาแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา จำเป็นต้องยึดบทเรียนหรือกิจกรรมนำเป็นหลัก ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยป้อนที่สำคัญในการให้รูปแบบภาษาแก่ผู้เรียน ดังนั้น บทเรียนหรือกิจกรรมนั้นต้องได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องและเหมาะสมที่จะเป็นปัจจัยป้อน เพื่อให้เป็นรูปแบบของภาษาที่เหมาะสมด้วย ดังนั้นการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาจะยึดหลักการพัฒนาจากแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานที่เน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อเนื้อความจากบริบทภาษาในกาลเทศะต่าง ๆ ที่ใช้กันในสังคมหรือชุมชน ซึ่งย่อมจะมีสถานการณ์และวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไป และมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาของบุคคลต่างๆ ในสังคมหรือชุมชนนั้นๆ หลักการสำคัญของแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานจะอิงหลักการสำคัญของแนวทฤษฎีการสอนภาษาศาสตร์เชิงระบบ ดังจะแยกกล่าวตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ภาษาและความหมาย (Language and Meaning)
2. ภาษาและบริบทภาษา (Language and Context)
3. ภาษาและทำเนียบภาษา (Language and Register)
4. การเรียนรู้ภาษาในบริบท (Language Learning in Context)

ลักษณะของบริบทภาษาและเนื้อความต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรูปแบบที่ถูกต้องจากการเลียนแบบการฝึกหัดภายใต้การดูแลของผู้สอน และจากประสบการณ์ การฟัง พูด อ่าน และเขียนด้วยตนเอง จากตัวอย่างรูปแบบภาษาที่เคยเรียนไปในแต่ละบริบทของสถานการณ์และวัฒนธรรมซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนตายตัวในการให้ผู้ใช้ภาษาประสบความสำเร็จได้ในการใช้ภาษา

อรรถลักษณะของภาษา (Genre)

อรรถลักษณะของภาษา จะมีเป้าหมายในตัวเองที่ชัดเจนที่จะสื่อความให้ผู้ฟัง (หากเป็นภาษาพูด) และผู้อ่าน (หากเป็นภาษาเขียน) สามารถเข้าใจเนื้อความที่ได้ฟัง หรือได้อ่านชัดเจนแน่นอนขึ้น ว่าผู้พูดหรือผู้เขียนมีเจตนาอย่างไรในการสื่อความ เช่น ผู้พูด หรือผู้เขียนกำลังจะกล่าวถึงเรื่องโดยทั่วไป หรือเฉพาะเจาะจง เป็นความรู้สึกส่วนตัว หรือเป็นความเห็นกลางๆ โดยทั่วไป เป็นต้น

การเข้าใจอรรถลักษณะของเนื้อความต่างๆ จะทำให้การฟัง หรือการอ่านชัดเจนขึ้น การจับใจความสำคัญของเรื่อง การหารายละเอียดของเรื่องรวมทั้งการแสดงความคิดเห็นต่างๆ เกี่ยวกับเนื้อความที่อ่าน จะทำได้ง่ายขึ้น เพราะคนฟังหรือคนอ่านมีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่แน่นอน และชัดเจน นอกจากนี้แล้ว การลำดับความคิดตามเนื้อความจะเป็นไปได้ง่ายขึ้นด้วย หากผู้ฟังหรือผู้อ่านเข้าใจอรรถลักษณะจะมีลำดับของการดำเนินเนื้อความที่แน่นอน เป็นขั้นตอนตั้งแต่เริ่มเนื้อความในบริบทจนกระทั่งจบลำดับของการดำเนินเนื้อความในแต่ละอรรถลักษณะ

ในภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ อรรถลักษณะของภาษาทั้งที่เป็นภาษาพูดและภาษาเขียนมีหลายชนิด ดังจะยกตัวอย่างอรรถลักษณะที่สำคัญที่ใช้กันอยู่ทั่วไปในการสื่อความ ดังนี้

1. เรื่องเล่าจากประสบการณ์ (Recount)
2. รายงาน (Report)
3. การอธิบาย (Explanation)
4. เรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็น (Exposition)
5. วิธีการ (Procedure)
6. เรื่องเล่าหรือบรรยายเชิงจินตนาการ (Narrative)
7. อภิปราย (Discussion)
8. การสังเกต (Observation)

ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1. ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 (The Concentrated Language Encounter Model A) (เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์.2534 : 23 - 32)

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในระยะแรก มีจุดมุ่งหมายสำคัญของการเรียนการสอน คือ การที่ผู้เรียนมีความสามารถในการฟังเรื่องราวง่าย ๆ ซึ่งเป็นภาษาที่ใช้เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันได้อย่างเข้าใจ สามารถพูดเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ที่ได้ฟัง ได้อ่านเรื่องราวที่เคยฟังเคยพูดได้อย่างเข้าใจ สามารถจำสัญลักษณ์ของคำและเข้าใจความหมายของคำในประโยคต่าง ๆ ที่เคยฟัง เคยพูด นอกจากนี้

ยังสามารถเขียนคำ สะกดคำ และเรียงคำที่เคยอ่านเคยพบเป็นประโยค แต่งประโยคเป็นประโยคง่าย ๆ ตามความคิดของตนเองได้

ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบภารณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 (The Concentrated Language Encounter Model A) มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 : ครูอ่าน เล่าเรื่อง ให้นักเรียนฟัง

ขั้นตอนที่ 2 : นักเรียนเล่าเรื่อง สนทนา อภิปราย อ่านเรื่อง และแสดงบทบาทสมมติ

ขั้นตอนที่ 3 : เขียนเรื่องร่วมกับครู

ขั้นตอนที่ 4 : ทำหนังสือเล่มใหญ่

ขั้นตอนที่ 5 : ทำกิจกรรมทางภาษา

2. ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 (The Concentrated Language Encounter Model B) (เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์. 2534 : 32 - 40)

ในระยะต่อมาหลังจากนักเรียนได้ประสบการณ์ในการฟัง พูด อ่าน เขียนในระยะต้นได้แล้ว นักเรียนจะเริ่มฝึกอ่านและเขียนเรื่องต่าง ๆ ที่มีลักษณะการเขียนหลากหลายขึ้น พร้อมทั้งใช้ความสามารถในการคิดแต่งความด้วยตนเองมากขึ้น ได้อาศัยการเลียนแบบหรืออิงแบบอย่างจากบทเรียนหรือจากกิจกรรมที่ผู้สอนแนะให้ในชั้นเรียน

ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 (The Concentrated Language Encounter Model B) มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 : นักเรียนอ่านเรื่องร่วมกันและอภิปราย สนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านร่วมกันกับครู

ขั้นตอนที่ 2 : ครูโยงเรื่องที่อ่านเข้าสู่เรื่องในชีวิตประจำวันของตัวเองและอภิปรายร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 3 : นักเรียนเขียนเรื่องร่วมกันกับครูในกลุ่ม หรือเขียนเรื่องเกี่ยวกับตัวเองในกลุ่มย่อยหรือเขียนตามลำพัง

ขั้นตอนที่ 4 : อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับเรื่องที่เขียนในขั้นตอนที่ 3

ขั้นตอนที่ 5 : ทำกิจกรรมทางภาษาเพื่อทบทวนฝึกความแม่นยำ และเสริมทักษะทางภาษา

3. ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 (The Concentrated Language Encounter Model C) (เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์. 2534 : 40 - 47)

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 จัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนที่มีประสบการณ์และมีความสามารถในการอ่าน เขียน ฟัง และพูด ในบริบทต่าง ๆ ที่มีอรรถลักษณะหลากหลายมาพอสมควรแล้ว ได้มีโอกาสเพิ่มพูนความชำนาญและมีสมรรถภาพในการอ่าน เขียน ฟัง และพูดเชิงวิเคราะห์ วิจารณ์ ในบริบทภาษาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับมวลประสบการณ์ในวิชาต่าง ๆ มากขึ้นทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้กระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญในการปฏิบัติการใช้ภาษาที่สำคัญ คือ รู้จักพินิจพิเคราะห์อย่างมีเหตุผลในการหาข้อมูลจากการสื่อสาร และสามารถรายงานข้อมูลต่าง ๆ เพื่อสื่อความให้เป็นที่เข้าใจได้อย่างถูกต้องตามกาลเทศะ

ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 (The Concentrated Language Encounter Model C) มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 : ปฐมนิเทศ เตรียมวิเคราะห์ความหมายของเรื่องที่อ่านโดยการเดา สรุป ลำดับความ

ขั้นตอนที่ 2 : สะท้อนความคิดจากเรื่องที่อ่านไปสู่การกำหนดเป้าหมาย หรือวางแผนการเรียน

ขั้นตอนที่ 3 : บันทึกย่อสาระของเรื่องตามเป้าหมายหรือแผนการเขียน

ขั้นตอนที่ 4 : สังเคราะห์สาระของเรื่องและเขียนเรื่องนั้นในขั้นร่าง

ขั้นตอนที่ 5 : ทบทวน ตรวจสอบ และแก้ไขงานเขียน

ขั้นตอนที่ 6 : เขียนเรื่องในขั้นสุดท้ายและทำกิจกรรมเสริมทักษะภาษา

สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทดลองใช้ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง ดังไดอะแกรม ต่อไปนี้

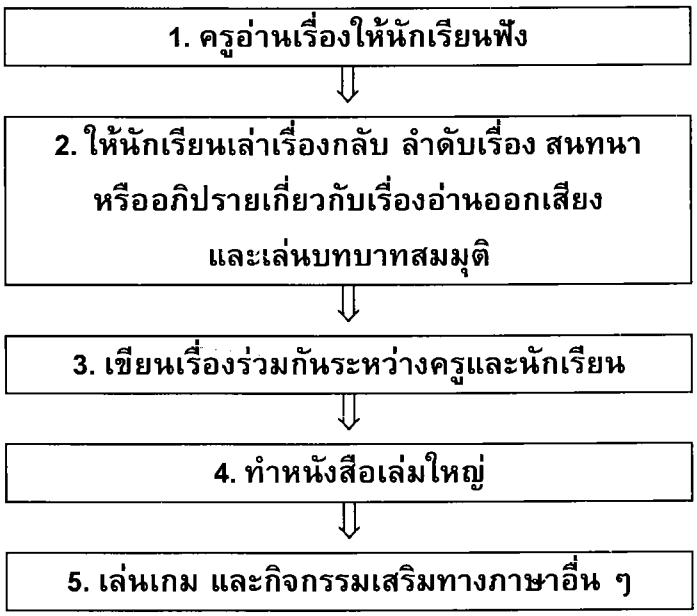

ภาพประกอบ 5 ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1

(เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์. 2531 : 22)

ขั้นตอนการสอนทั้ง 5 ขั้นนี้ จะคำนึงถึงกระบวนการของหลักการและทฤษฎีการเรียนเพื่อรู้แจ้ง (Mastery Learning) ด้วย ทั้งนี้เพราะจำเป็นต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียนในกระบวนการเรียนการสอนด้วย เวลาการเรียนรู้ (Learning Time) ของนักเรียนแต่ละคนย่อมแตกต่างกันไปตามวัยและสติปัญญา บางคนอาจเรียนได้ช้า บางคนอาจเรียนได้เร็ว การจัดกระบวนการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องพิจารณาความแตกต่างในการใช้เวลาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย จึงจะทำให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายได้ การให้เวลาแก่ผู้เรียนในการฝึกปฏิบัติทางภาษามาก ๆ (Engaged Time) ย่อมช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้มาก

ขั้นตอนการเรียนรู้ของมนุษย์อาจแบ่งออกได้ 5 ขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. ขั้นการรับรู้ (Acquisition Stage) ในขั้นนี้ ครูเริ่มเสนอเนื้อหาใหม่ให้แก่ผู้เรียน ผู้เรียนจะเริ่มลองผิดลองถูกกับสิ่งที่เรียนรู้ ความถูกต้องและความแม่นยำในการเรียนรู้ยังมีน้อย

2. ขั้นเกิดความคล่องตัว (Fluency Stage) ในขั้นนี้ผู้เรียนจะได้รับการฝึกฝนทักษะจนเกิดความคล่องแคล่วในเนื้อหาที่เรียน การปฏิบัติของผู้เรียนในการเรียนจะเพิ่มความถูกต้องได้มากขึ้น

3. ขั้นเกิดความคงทน (Maintenance Stage) ในขั้นนี้ จะสืบเนื่องมาจากความคล่องตัวในเนื้อหาอันเนื่องมาจากการฝึกปฏิบัติของผู้เรียนในขั้นที่ 2 ความคงทนของความรู้ที่ได้รับจะอยู่ได้นานและไม่ลืม เนื่องมาจากมีความแม่นยำในสิ่งที่เรียน จากการปฏิบัติและมีประสบการณ์ในการลองถูกลองผิดมาหลายครั้ง

4. ขั้นนำไปประยุกต์ (Application Stage) ในขั้นนี้ผู้เรียนมีความชำนาญในความรู้ที่เรียนมาและสามารถนำความรู้นั้นมาประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวันของตน

5. ขั้นปรับตัว (Adaptation Stage) ในขั้นนี้ผู้เรียนจะสามารถนำความรู้มาดัดแปลงหรือปรับใช้ได้ในทุกๆ สถานการณ์ที่ผู้เรียนจะมีโอกาส

ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาจะเน้นความแม่นยำในการเรียนรู้ของผู้เรียนจนถึงขั้นสุดท้ายของการเรียนรู้และจากกิจกรรมต่างๆ จะสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนและผู้สอนตลอดเวลาว่าผู้เรียนสามารถบรรลุเป้าหมายที่ต้องการในแต่ละขั้นตอนหรือไม่

<u>จุดมุ่งหมายของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1</u>

1. เล่าเรื่อง ลำดับเรื่อง และบอกความหมายของคำทุกคำในบริบทต่าง ๆ ของหน่วย การเรียนได้
2. อ่านออกเสียงคำทุกคำในหน่วยการเรียนรู้ได้
3. พูดโต้ตอบแสดงความคิดเห็น และสรุปความให้เป็นที่เข้าใจได้
4. เขียนสะกดคำศัพท์และประโยคต่าง ๆ ที่นักเรียนพูดจากหน่วยการเรียนได้
5. แต่งประโยคเป็นคำพูด และเขียนเป็นตัวอักษรให้ถูกต้องเป็นที่เข้าใจได้
6. บอกความหมาย และเขียนสัญลักษณ์ของเครื่องหมายวรรคตอนได้
7. สื่อความหมายของภาษาทางกาย อารมณ์ วาจา หรือสีหน้าท่าทางได้ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ วาดภาพประกอบเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจได้
8. ร่วมมือกับเพื่อน และช่วยเหลือแบ่งปันกันในการทำงานร่วมกันได้

<u>การจัดบทเรียนหรือหน่วยการเรียนสำหรับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา</u>

การจัดกระบวนการเรียนการสอน แบบมุ่งประสบการณ์ภาษา จะยึดหลักการใช้ภาษาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน โดยจัดตามจุดมุ่งหมายในการอ่านของมนุษย์โดยทั่วๆ ไป 3 ประการ คือ

1. อ่านเพื่อความบันเทิง
2. อ่านเพื่อรู้และเข้าใจกระบวนการหรือวิธีการ
3. อ่านเพื่อศึกษาและค้นคว้า

ดังนั้น ในการจัดทำหนังสือเพื่อใช้ในการเรียนการสอน จึงแบ่งเป็น 3 ประเภท โดยยึดจุดมุ่งหมายของการอ่านเป็นหลัก ดังนี้

1. หนังสือประเภทนิทาน นิยาย
2. หนังสือประเภทวิธีการ
3. หนังสือประเภทสารคดี

ภาษาที่ใช้ในหนังสือเหล่านี้ จะใช้ตามความเหมาะสมของเด็กแต่ละระดับชั้น สำหรับเด็กในชั้นที่สูงขึ้น ก็จะเพิ่มโครงสร้างทางไวยากรณ์และเนื้อหาที่ยากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์มากขึ้น

<u>แนวทางการประเมินการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา</u>

ครูผู้สอนสามารถประเมินพฤติกรรมของนักเรียนได้ ดังนี้

1. การเล่าเรื่องย้อนกลับ หลังจากฟังครูพูดจบแล้ว (Recall)
2. การสื่อความเข้าใจเนื้อเรื่อง โดยการแสดงบทบาทสมมติและวาดภาพประกอบเรื่อง (Communication)
3. การบอกลำดับก่อน - หลังของเรื่อง ในขณะที่นักเรียนร่วมกันเขียนเรื่องในขั้นที่ 3 (Ordering)
4. การออกเสียงคำต่าง ๆ ระหว่างการเล่าเรื่องย้อนกลับและเล่นเกม
5. การเรียงประโยคจากการเล่นเกม
6. การสะกดคำและแต่งประโยค หลังจากการเรียนด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
7. ความร่วมมือของนักเรียนและความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานกลุ่มแบบประชาธิปไตย
8. ความสนใจของนักเรียนเกี่ยวกับการอ่าน (สังเกตจากการนำหนังสือไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเมื่อมีเวลาว่าง)

<u>วิธีประเมินผลการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา</u>

ใช้การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ในขณะที่เรียนและการตรวจผลงานของนักเรียน

<u>การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา</u>

จากหลักการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง

ในขั้นตอนนี้ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟังเพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่อง ครูจำเป็นต้องแสดงท่าทางประกอบ หรือแสดงรูปภาพเพื่อเป็นการสื่อความหมายหรืออธิบายด้วยคำพูดง่าย ๆ อย่างมีชีวิตชีวา

ขั้นตอนที่ 2 ให้นักเรียนเล่าเรื่อง ลำดับเรื่อง สนทนาหรืออภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านออกเสียงและเล่นบทบาทสมมติ

ในขั้นตอนนี้ครูควรพยายามกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนได้พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านไปแล้ว เมื่อนักเรียนเล่าเรื่องและลำดับเรื่องแล้ว ครูถามคำถามและสนทนาเกี่ยวกับเรื่องอีก

ครั้งเป็นการทบทวน เมื่อนักเรียนเข้าใจเรื่องทั้งหมดแล้ว ครูแบ่งกลุ่มให้นักเรียนเล่นบทบาทสมมติจากเรื่องที่อ่านและให้นักเรียนที่เหลืออ่านบรรยายเรื่องพร้อมๆ กับครู นักเรียนผลัดกันอ่านและแสดงจนกว่าครูเห็นว่านักเรียนจำเรื่องและจำข้อความสำคัญ ๆ ที่ต้องการได้แล้ว

ขั้นตอนที่ 3 ให้นักเรียนเขียนเรื่องที่อ่านร่วมกันกับครู โดยครูทำหน้าที่ประนีประนอม

ในขั้นตอนนี้ครูคอยซักถามว่านักเรียนจะเขียนข้อความอะไร ใช้รูปแบบการเขียนแบบใด มีรายละเอียดอะไรต่อไป โดยครูจะเขียนประโยคไปพร้อมกับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดความเคยชินในรูปแบบและการเขียนประโยคสมบูรณ์ในครั้งต่อไป ครูลดบทบาทการช่วยเหลือในการเขียนประโยคลงจนกระทั่งนักเรียนสามารถเขียนได้ด้วยตนเอง ในการเขียนข้อความแต่ละครั้งเมื่อเขียนเสร็จแล้วครูให้นักเรียนอ่านซ้ำอีกครั้ง เพื่อช่วยกันแก้ไขตรวจตราคำที่มีอยู่ในบทความนั้นและเพื่อดูว่านักเรียนอ่านได้จริง

ขั้นตอนที่ 4 ให้นักเรียนทำหนังสือเล่มใหญ่

ในขั้นตอนนี้ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละประมาณ 6 - 7 คน และช่วยกันสร้างเรื่องของกลุ่มตามเรื่องที่ได้เขียนไว้ลงเป็นเล่ม โดยในขั้นแรกๆ นักเรียนยังเขียนเองไม่ได้หรือเขียนได้ไม่ดีนัก ครูให้นักเรียนลอกประโยคจากเรื่องที่เขียนไว้ในขั้นตอนที่ 3 ลงในกระดาษแล้ววาดภาพประกอบในแต่ละตอนและระบายสี พร้อมทั้งทำปกให้สวยงามแล้วช่วยกันอ่านเรื่องภายในกลุ่มของตน จากนั้นนักเรียนช่วยกันอ่านเรื่องจากหนังสือเล่มใหญ่ของตนให้เพื่อนฟังหน้าชั้น ซึ่งนักเรียนจะสนุกสนานในการอ่าน การฟังเพราะได้เห็นผลงานของตนที่สร้างขึ้น

ในการทำหนังสือควรใช้วัสดุอุปกรณ์ที่หาได้ง่ายและประหยัด ไม่จำเป็นต้องใช้ของและเงินฟุ่มเฟือย เพราะจุดประสงค์ของหนังสือเล่มใหญ่เพียงเพื่อต้องการให้นักเรียนสนุกสนานในการทำ างานร่วมกัน รู้จักแบ่งหน้าที่ในการทำงานและเห็นคุณค่าของงานที่ทำ อีกทั้งใช้หนังสือเล่มใหญ่เป็นแหล่งในการเรียนรู้

ระยะหลังเมื่อเด็กเรียนรู้ได้หลายหน่วยการเรียนแล้ว ควรพยายามเลี่ยงการเขียนประโยคเดียวหรือภาพเดียวในแต่ละหน้า ควรจะให้มีหลายประโยคต่อเนื่องกันในแต่ละหน้าเพื่อให้คล้ายคลึงกับหนังสือที่ตีพิมพ์โดยทั่วไป ครูควรสนับสนุนให้นักเรียนออกแบบรูปร่างและลักษณะของหนังสือตามความต้องการของตน

ขั้นตอนที่ 5 ให้นักเรียนเล่นเกมหรือกิจกรรมเสริมทางภาษา

ในขั้นตอนนี้ ครูจะให้นักเรียนใช้หนังสือเล่มใหญ่ของกลุ่มเป็นแหล่งของการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนได้ค้นคว้าการสะกดคำ การเขียนคำและประโยค พร้อมทั้งความหมายของคำและประโยค

การใช้เกมในกิจกรรมขั้นนี้ควรเป็นเกมที่เล่นได้ง่ายๆ ใช้วัสดุสิ้นเปลืองน้อยและมีประสิทธิภาพ เช่น เกมบัตรคำ อาจจัดให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรม ดังนี้

1) หาบัตรคำที่ถูกต้องมาเทียบกับคำที่ครูชี้ในหนังสือเล่มใหญ่

2) ให้นักเรียนหาคำที่เริ่มต้นด้วยตัวอักษรหรือกลุ่มตัวอักษรที่เหมือนกันกับคำที่กำหนดให้

3) ให้นักเรียนหาคำมาเติมในประโยค โดยให้เลือกจากคำหลาย ๆ คำ จากกล่องเก็บบัตรคำเพื่อให้ได้ประโยคที่ถูกต้อง นักเรียนอาจอภิปรายและตัดสินใจร่วมกันว่าจะใช้คำ าใด ทั้งนี้ครูสามารถอนุญาตให้นักเรียนคิดคำที่ไม่มีอยู่เดิมในกลุ่มบัตรคำก็ได้

4) ครูหรือนักเรียนคว่ำบัตรคำเหล่านั้นไว้แล้วให้นักเรียนทายว่าประโยคสมบูรณ์ทั้งหมดคืออะไร ถ้าใครพูดได้เป็นประโยคที่มีความหมายพอที่จะเข้าใจได้ก็จะได้ 1 คะแนน ถ้าถูกต้องสมบูรณ์จะได้ 2 คะแนน

5) ให้นักเรียนแต่งประโยคจากบัตรคำที่ถูกสลับไว้แล้ว และให้นักเรียนผลัดกันเรียงประโยคคนละ 1 ประโยค หรืออาจจะให้เรียงประโยคมากกว่า 1 ประโยคก็ได้

กิจกรรมอื่น ๆ อาจนำมาเสริมได้ เช่น การฝึกแบบโคลซ การเขียนตามคำบอกเล่าหรือการแต่งเรื่องใหม่จากเรื่องและรูปภาพเดิมฯลฯ กิจกรรมที่นำมาเสริมต้องสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน

บทบาทของครูผู้สอนในสถานการณ์ที่ใช้วิธีการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสาร

เนื่องจากการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (CLE) ได้ยึดแนวทฤษฎีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารด้วย ดังนั้นครูผู้สอนควรมีบทบาท ดังนี้

1. บทบาทหลัก คือ เป็นผู้คอยช่วยเหลือให้กระบวนการสื่อสารระหว่างผู้เรียนเป็นไปอย่างราบรื่น ทั้งช่วยเหลือผู้เรียนในระหว่างทำกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งเมื่อผู้เรียนประสบปัญหา นอกจากนี้ก็เป็นเสมือนผู้ร่วมกิจกรรมกลุ่มที่เป็นอิสระ

2. บทบาทรอง คือ เป็นผู้รวบรวมความรู้จากแหล่งต่างๆ รวมทั้งเป็นแหล่งความรู้ไปในตัวด้วย เป็นผู้นำในกระบวนการสอนและกิจกรรมในห้องเรียน เป็นนักวิจัยและผู้เรียนรู้ ทั้งนี้เพราะผู้สอนประกอบไปด้วยประสบการณ์ และความรู้ความสามารถที่ได้มาจากการสอน ทั้งนี้ไม่ว่าผู้สอนจะสวมบทบาทใดอยู่ ครูผู้สอนจะต้องมีทั้งความอบอุ่น การยอมรับและสังเกตรับรู้สิ่งต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว

ในการช่วยเหลือผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จในการเรียน บาสสาโน (ปาริชาติ วัฒนกุล. 2530 : 59; อ้างอิงจาก Bassano. 1986 : 13-19) ได้แนะนำบทบาทของครูผู้สอนว่า ครูควรจะให้ประสบการณ์ทางภาษาที่เป็นธรรมชาติ และจริงใจในห้องเรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องที่ตนชอบหรือถนัด นอกเหนือจากเรื่องที่มีอยู่ในตำราเรียน สร้างบรรยากาศที่สบายๆ ไม่ให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย พร้อมทั้งให้ผู้เรียนทำกิจกรรมกลุ่มของตนโดยครูผู้สอนไม่จำเป็นต้องนำอยู่ตลอดเวลา และได้เสนอแนะบทบาทของครูผู้สอนเมื่อพบผู้เรียนที่เป็นปัญหาในขณะมีกิจกรรมกลุ่ม โดยจัดลักษณะของความยุ่งยากซึ่งอาจเกิดขึ้นในหมู่ผู้เรียนออกเป็น 9 ลักษณะคือ

1. ผู้เรียนแสดงการโต้เถียงมากเกินไปทำให้ผู้ร่วมกลุ่มเกิดความเบื่อ (Aggressive)
2. ผู้เรียนบางคนพยายามแก้ความคิดของคนอื่น ไม่ยอมฟังหรือเข้าใจกัน (Discord)
3. ผู้เรียนบางคนเงียบหรือขี้อายเกินไป ไม่ยอมร่วมกิจกรรม (Withdrawal)
4. ผู้เรียนบางคนไม่ยอมร่วมฟัง แสดงอาการเบื่อหน่าย เช่น ไม่สนใจและมองออกไปนอกหน้าต่าง (Apathy)
5. ผู้เรียนบางคนพูดเรื่องอื่นที่ไม่ใช่เรื่องที่สอน (Evasion)
6. ผู้เรียนบางคนนึกว่าตนดีที่สุด พยายามดึงดูดความสนใจครูผู้สอน (Egocentrism)
7. ผู้เรียนบางคนเกิดความสับสนว่ากิจกรรมที่ให้ทำคืออะไร ต้องทำอะไร หน้าใดใครต้องทำ (Confusion)

8. ผู้เรียนบางคนยอมตกลงในกิจกรรมง่ายเกินไป โดยไม่ค่อยจะแสดงความรู้สึก หรือความคิดเห็นที่จริง ๆ ออกมา (Condescension)

9. ผู้เรียนบางคนชอบบ่นว่าน่าเบื่อ ไม่มีเวลาพอ และวิจารณ์กิจกรรมที่ให้ไปในทางลบ (Complaints)

ในกรณีที่ครูผู้สอนประสบความยุ่งยากดังกล่าวในขณะที่ผู้เรียนทำกิจกรรม Bassano เสนอแนะการแก้ปัญหา โดยมอบบทบาทส่วนใหญ่ให้ครูผู้สอน ดังนี้คือ

1. ให้ครูผู้สอนตระหนักถึงประสบการณ์ในอดีตของผู้เรียนและความเชื่อของผู้เรียนเกี่ยวกับการเรียนภาษา อาจด้วยการให้ผู้เรียนเขียนหรือพูดคุยแบบเปิดเผยก่อนที่จะเลือกวิธีการหรือเทคนิคมาใช้ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะเข้าใจได้ถึงบทบาทของครูว่ามีส่วนร่วมกับตนอย่างไร แสดงความจริงใจและตั้งใจช่วยเหลือตนเพียงใด

2. สร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียนเกี่ยวกับความรู้ความชำนาญและคุณสมบัติของครูอาจพูดถึงเรื่องของครูผู้สอนเอง ประสบการณ์หรือพูดปรัชญาการสอนที่ใช้ว่าจะได้ผลเพียงใดควรมีการอธิบายให้แจ่มแจ้งว่ากิจกรรมต่าง ๆ นั้นจะช่วยให้เรียนรู้ภาษาได้อย่างไร

3. ค่อย ๆ เริ่มให้ถูกจุดและค่อย ๆ สอน โดยเริ่มจากโครงสร้างหรือรูปแบบที่ผู้เรียนเคยชินแล้วค่อย ๆ พัฒนาไป

4. แสดงความก้าวหน้าหรือความสำเร็จในกิจกรรมให้ผู้เรียนเห็น

5. ให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกอย่างอิสระให้มากที่สุด โดยเฉพาะผู้ที่ไม่ค่อยจะให้ความร่วมมือ แต่หากไม่ประสบผลสำเร็จให้ปล่อยไปก่อน

6. คำนึงถึงความสนใจและความกังวลรวมทั้งเป้าหมายของผู้เรียนด้วย

นอกจากนี้ ครูควรแสดงบทบาทของผู้ให้ความช่วยเหลือกับผู้เรียนที่อ่อน เมื่อผู้เรียนต้องการโดยเฉพาะในเวลาที่มีกิจกรรมประเภทที่ผู้เรียนต้องอ่าน แต่ควรกำหนดบทบาทของตนเองให้พอดี ไม่ควรถึงขนาดที่เป็นผู้ป้อนข้อมูลทั้งหมด หรืออธิบายเรื่องราวทั้งหมด นั่นคือพยายามอย่าเข้าไปขัดจังหวะหรือแทรกแซงถ้าไม่จำเป็นจริง ๆ แต่มิได้หมดบทบาทไปเลย (ปาริชาติ วัฒนกุล. 2530 : 60; อ้างอิงมาจาก William. 1986 : 42)

ดังนั้น บทบาทของครูผู้สอนจึงประกอบขึ้นจากสองส่วน ส่วนหนึ่งมาจากตัวกำหนดภายนอก อันได้แก่ ทฤษฎีการเรียนการสอนที่ใช้อยู่และสภาพของสังคม ในขณะที่อีกส่วนหนึ่งเกิดขึ้นจากประสบการณ์ ลักษณะส่วนบุคคล และความคิดความเชื่อส่วนตัวในด้านที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งบทบาทนี้ย่อมมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เมื่อต้องพบกับบทบาทของผู้เรียนซึ่งก็ถูกกำหนดจากหลาย ๆ สิ่งเช่นกัน โดยเฉพาะการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น เน้นการใช้ภาษามากกว่าหลักการใช้ภาษา เน้นความสำคัญของความคล่องแคล่วในการใช้ภาษามากกว่าที่จะเน้นความถูกต้องแม่นยำ ทักษะที่ใช้เป็นลักษณะแบบทักษสัมพันธ์ และกิจกรรมที่ใช้เป็นลักษณะกิจกรรมกลุ่มเพื่อเน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการสื่อสารขึ้น

เกมและแบบฝึกหัด

เกมและแบบฝึกหัดจะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้มากขึ้นเกี่ยวกับคำ กลุ่มคำ ประโยค สำนวนต่าง ๆ ที่เคยใช้ในหนังสือหรืองานเขียนที่นักเรียนเขียนขึ้น หรือเป็นกลุ่ม จะทำให้นักเรียนได้ทบทวนการใช้ภาษาอ่านและเขียนได้เป็นอย่างดี

สุไร พงษ์ทองเจริญ (2526 : 76) กล่าวถึง การใช้เกมทางภาษาว่าเกมจะช่วยเร้าความสนใจของนักเรียนได้ดีมาก เพราะการเล่นเกมจะช่วยให้เด็กสนุกสนานกับการเรียน และการใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่วมากขึ้น

ดอบสัน (พวงเพ็ญ อินทรประวัติ. 2522 : 273; อ้างอิงมาจาก Dobson. 1977 : 9 - 17) ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำเกมไปใช้ในการเรียนการสอนภาษาว่า การนำเกมไปใช้ในการเรียนการสอนภาษาจะทำให้ผู้เรียนสนุกสนาน และเป็นการพักผ่อนคลายอารมณ์ได้เป็นอย่างดี

ครุยส์แชงค์ (Criuckshank. 1977 : 74 - 89) ได้กล่าวว่าการนำเกมมาใช้ในการเรียนการสอนภาษามีประโยชน์ดังนี้

1. ช่วยพัฒนาทักษะการเรียนของเด็กในวิชาต่าง ๆ
2. เป็นการย้ำทวนวิชาที่เรียนไปแล้ว

ประโยชน์ของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

1. ผู้เรียนสามารถรู้จักคุ้นเคยและได้รับกระบวนการเรียนรู้ ในการใช้ภาษาฟัง พูด อ่าน และเขียน ได้ครบวงจรอย่างเป็นธรรมชาติด้วยตนเอง ภายใต้การช่วยเหลือ และแนะนำของผู้สอน

2. ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ที่จะได้แสดงความสามารถ และความคิดสร้างสรรค์ของตนในการใช้ภาษา เช่น การอ่านและการเขียน

3. ผู้เรียนจะสนใจ และรักการอ่าน การเขียนได้มากขึ้น

4. ผู้เรียนจะสนุกสนานในการลองผิดลองถูกในการเรียน และการปฏิบัติทางภาษา โดยผู้สอนคอยช่วยเหลือและให้กำลังใจ

5. ผู้เรียนจะมีความรู้สึกรับผิดชอบ และรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นให้ประสบความสำเร็จ พร้อมทั้งการรู้จักประชาธิปไตย และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

6. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จะเอื้อต่อความแตกต่างของผู้เรียนได้ในขณะเดียวกัน เนื่องจากผู้สอนสามารถให้งานแก่ผู้เรียนที่แตกต่างกันได้ตามระดับความสามารถ และความสนใจ

7. กระบวนการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้สอนกระตือรือร้น และสามารถเตรียมการสอนได้รัดกุมขึ้น อย่างมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน

8. ลักษณะของกระบวนการเรียนการสอน จะช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนได้มาก ซึ่งจะส่งผลให้เกิดโอกาสในการปฏิบัติกิจกรรมทางภาษา เพื่อการสื่อสารได้มากขึ้น

9. การวัดและประเมินผลกระทำได้ง่าย เพราะในแต่ละขั้นตอนอาจทำการวัดและประเมินผลการปฏิบัติทางภาษาของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายได้อยู่แล้วในตัวอย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้นยังสามารถวิเคราะห์ข้อบกพร่องของผู้เรียนได้ง่ายจากผลงานที่ปฏิบัติทางภาษาในกิจกรรมแต่ละขั้นตอน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

งานวิจัยต่างประเทศ

วอร์คเกอร์ และคนอื่น ๆ (Walker and others. 1983 : 72) ได้ทำการทดลองสอนภาษาอังกฤษ เทรเกอร์ พาร์ค เรียกว่า Concentrated Language Encounter Teaching หรือ วิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา โดยทำการทดลองกับนักเรียนพื้นเมืองชาวออสเตรเลียที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผลการทดลองเป็นที่น่าพอใจ เด็กในกลุ่มทดลองมีความเชื่อมั่นในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ทั้งการพูด และการเขียน

ต่อมาในปี ค.ศ. 1984 วอร์คเกอร์ และคนอื่นๆ (Walker and others. 1984 : 45) ได้ทำการทดลองสอนภาษาอังกฤษเช่นเดียวกับโครงการ เทรเกอร์ พาร์ค ที่โรงเรียน Napperby และ Marryvale โดยทำการทดลองกับนักเรียนทั้งสองโรงเรียนในระดับ Junior และ Senior โดยใช้เนื้อหาในการทดลองเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับอาหารทั้งสองระดับใช้ระยะเวลา ในการทดลอง 18 เดือน ผลการทดลองพบว่านักเรียนทั้งสองโรงเรียนมีความเชื่อมั่นในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารสูงมากขึ้น

งานวิจัยในประเทศ

ในปี พ.ศ.2527 ริชาร์ด วอร์คเกอร์,เบรนดัน บาร์ทเล็ท และเสาวลักษณ์ รัตนวิชช์ ได้ทำการทดลองการสอนภาษาอังกฤษ ด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ใช้เวลาทดลอง 20 คาบ (คาบละ 20 นาที) ผลการทดลองพบว่า นักเรียนมีความสนใจในการอ่านมากขึ้น และมีความสามารถในการจำคำศัพท์ คำพูด และบทสนทนาจากหนังสือได้นานทั้งๆ ที่นักเรียนไม่มีพื้นฐานทางการเรียนภาษาอังกฤษมาก่อน และนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ (Richard Walker, Brendan Bartlett, Saowalak Rattanavich. 1984 : 58)

เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์ และคนอื่น ๆ (2530 : 7)ได้ทำการทดลองสอนภาษาไทยด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา โดยทำการทดลองเปรียบเทียบกับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโครงการนำร่องของศูนย์วิจัยและพัฒนาการอ่านที่จังหวัดสุรินทร์ ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทยและความสนใจในการเรียนภาษาไทย สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุธีพร ปาคะดี (2531 : 87) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านการเขียนและการนำสิ่งที่อ่านได้ในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา และการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนนอก กรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน ใช้เวลาทดลอง 7 สัปดาห์ ผลการทดลองพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษามีความสามารถทางการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีการนำสิ่งที่อ่านใช้ในวิชาภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นัดดา ขจรนที (2530 : 104)ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ แรงจูงใจ และความคงทน ในการจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางมดวิทยา กรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน ใช้เวลาทดลอง 6 สัปดาห์ ผลการทดลองพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอน ด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ แรงจูงใจ และความคงทนในการจำแตกต่างกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุรศักดิ์ กาญจนการุญ (2531 : 89 - 93)ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจการอ่าน การเขียน และความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนแบบปกติในวิชาภาษาไทย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ โรงเรียนเบญจคามวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2531 จำนวน 52 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 26 คน ระยะเวลาในการทดลอง 10 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีความเข้าใจในการอ่าน การเขียนและความคงทนในการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม ที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กรรณิการ์ ชาติมนตรี (2533 : 136) ได้ดำเนินการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 โรงเรียนไกรภักดีวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน ใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีความสามารถทางการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษแตกต่างไปจากกลุ่มที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ

สมควร เกตุทอง (2533 : 77) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน การเขียน การระลึกสิ่งที่อ่านได้ในวิชาภาษาอังกฤษ และทัศนคติต่อวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา และการสอนตามคู่มือครู โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดพิกุลเงิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ในปีการศึกษา 2533 ภาคเรียนที่ 1 ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูมีการระลึกสิ่งที่อ่านได้ในวิชาภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมทั้งมีทัศนคติต่อวิชาภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศุภลักษณ์ สัตยวณิช (2538 : 90) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและความสนใจในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์สแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 80 คน ใช้เวลาทดลองกลุ่มละ 20 คาบ คาบละ 50 นาที จำนวน

5 สัปดาห์ ผลการทดลองพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์สแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นวลจันทร์ แซ่เท้น (2538 : 80) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนที่พัฒนาด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 จำนวน 100 คน ใช้เวลาทดลอง 20 คาบ คาบละ 50 นาที ผลการทดลองพบว่า ความสามารถในด้านการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียน ที่พัฒนาด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พวงทอง วิโรจนกร (2534 : 77) ได้ทำการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษ และแรงจูงใจ ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษากับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน โดยใช้เวลาทดลองกลุ่มละ 12 คาบ จำนวน 6 สัปดาห์ ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา และนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษ และแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเป็นการสอนที่มีประสิทธิภาพวิธีการหนึ่ง การนำการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ไปใช้กับนักเรียนไม่ว่าจะเป็นวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษา หรือวิชาภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษา ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน คือความสามารถในการอ่าน การเขียน สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังส่งผลต่อความสนใจ ความคิดสร้างสรรค์ ความคงทนในการจำ และเสริมแรงจูงใจในการเรียน ฯลฯ ซึ่งนับเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ความหมายของพฤติกรรม

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำของบุคคล เป็นการแสดงออก ตอบสนอง โต้ตอบสิ่งใด สิ่งหนึ่งอาจกระทำได้ทั้งที่รู้ตัวและไม่รู้ตัว และอาจเป็นการแสดงออกตอบสนองที่เกิดทั้งภายในและภายนอกร่างกาย เช่น ร้องไห้ การเต้นของหัวใจ ความรู้สึกโกรธ การคิด การกิน การกระพริบตา การอ่านหนังสือ เป็นต้น (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2526 : 3)

บาวเวอร์ และบาวเวอร์ (Bower and Bower. 1976 : 8 - 13) ได้แบ่งพฤติกรรมที่มนุษย์แสดงออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. ลักษณะที่ไม่กล้าแสดงพฤติกรรม เรียกว่า Passive Behavior

2. ลักษณะพฤติกรรมที่กล้าแสดงออก แต่เป็นพฤติกรรมในรูปของความก้าวร้าวทำลายหรือทำให้ผู้อื่นได้รับความเจ็บปวด เรียกว่า Aggressive Behavior

3. ลักษณะที่กล้าแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม เรียกว่า Assertive Behavior

ใน ค.ศ. 1980 ฟลาวเวอร์ และบูแรม (Flowers and Booraem. 1980 : 176) ได้ให้ความเห็นว่าพฤติกรรมกล้าแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่อยู่ระหว่างพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก และพฤติกรรมก้าวร้าวซึ่งเขียนออกเป็นรูปความสัมพันธ์ได้ ดังนี้

พฤติกรรมกล้าไม่แสดงออก **พฤติกรรมกล้าแสดงออก** **พฤติกรรมก้าวร้าว**

\+ ——————————— + ——————————— +

Passive Assertive Aggressive

ความหมายของพฤติกรรมกล้าแสดงออก

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับพฤติกรรมกล้าแสดงออก ได้มีผู้ให้คำจำกัดความและความหมายของพฤติกรรมกล้าแสดงออกไว้อย่างกว้างขวาง ดังต่อไปนี้

โวลเป้ (พรรณราย ทรัพยะประภา. 2524 : 47 - 48; อ้างอิงมาจาก Wolpe. 1969) ได้ให้ความหมาย พฤติกรรมกล้าแสดงออกว่าหมายถึงการแสดงออกทั้งหลายที่แสดงถึงสิทธิความรู้สึกส่วนบุคคล ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคมรวมไปถึงการปฏิเสธการขอร้องที่ไร้เหตุผล การแสดงความรักการยกย่องชมเชย และการแสดงความรู้สึกของบุคคล เช่น เมื่อรู้สึกสนุกหรือเมื่อมีความโกรธ เป็นพฤติกรรมที่แยกออกจากความก้าวร้าว ถ้าใช้การสังเกตแบบปรนัยแล้ว จะเห็นว่ามีความเหมาะสมตามสถานการณ์ พฤติกรรมชนิดนี้ไม่ใช่คุณลักษณะจำเพาะหรือบุคลิกภาพ แต่เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในสถานการณ์โดยจำเพาะที่เป็นผลมาจากการเรียนรู้

เชลตัน (เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์ . 2527 : 20 - 21 ; อ้างอิงมาจาก Shelton. 1971) ได้กล่าวว่าพฤติกรรมกล้าแสดงออก มีลักษณะดังนี้

1. บุคคลสามารถที่จะแสดงอารมณ์ต่างๆ ทั้งความพอใจ และไม่พอใจอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา และด้วยความจริงใจ

2. บุคคลสามารถที่จะแสดงการรักษาสิทธิของตนเองโดยปราศจากการละเมิดสิทธิของผู้อื่น

3. บุคคลมีความรู้สึกมั่นใจในการที่จะยืนขึ้นต่อสู้เพื่อสิทธิของตัวเองโดยปราศจากความวิตกกังวล

4. บุคคลมีอิสระในการเลือกที่จะแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม

ซานสเบอรี่ (Sansbury. 1974 : 118) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมกล้าแสดงออกไว้ว่าเป็นลักษณะหนึ่งของการแสดงความคิดและความรู้สึกต่างๆ ออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งทางด้านภาษา ท่าทาง และน้ำเสียง

เฟนสเตอร์โฮม์ และแบร์ (Fensterheim and Baer. 1975 : 29 -34) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมกล้าแสดงออกว่า หมายถึง การแสดงออกที่เหมาะสมซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง โดยเน้นที่เสรีภาพของอารมณ์ ปราศจากความวิตกกังวล และสิทธิเป็นสำคัญ เช่น ถ้าไม่ได้ผลงานดังที่คาดหมายไว้ ก็สามารถแสดงความรู้สึกผิดหวัง แต่ความรู้สึกที่แสดงออกมาจะต้องไม่ทำร้ายจิตใจผู้อื่น

บาวเวอร์ และบาวเวอร์ (เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์. 2527 : 20 ; อ้างอิงมาจาก Bower and Bower. 1976) กล่าวว่า พฤติกรรมกล้าแสดงออกมีหลายรูปแบบ เป็นความสามารถที่จะแสดงความรู้สึกต่าง ๆ ในสิทธิของตนตามความเหมาะสม เป็นการเพิ่มความภาคภูมิใจให้แก่ตนเอง เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับตนเองมากขึ้น เป็นการแสดงความไม่เห็นด้วย เป็นการวางแผนที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง และเป็นการขอร้องให้ผู้อื่นเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่อต้านเขา

ฟาล์วเวอร์ และโกลด์แมน (Flowers and Goldman. 1976 : 390 - 394) ให้ความหมายของพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกว่า เป็นการแสดงถึงสิทธิที่จะรักษาสิทธิ์ของแต่ละคน โดยไม่ล่วงละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น

ลินดา เดล กรีโก (Linda Del Greco. 1983 : 50) ได้รวบรวมลักษณะการกล้าแสดงออกจากหลาย ๆ ท่าน ว่าลักษณะที่กล้าแสดงออกคือ นิสัยที่ประกอบไปด้วยลักษณะหนึ่งหรือมากกว่าดังนี้ คือ การแสดงออกของความต้องการ ความปรารถนา ความเห็น และความรู้สึกออกมาตามตรง การใช้ถ้อยคำด้านบวกและด้านลบ โดยไม่มีความรู้สึกดูถูกดูหมิ่น สบประมาท เป็นตัวของตัวเอง แสดงความต้องการขอร้อง และความต้องการไปสู่ความสำเร็จ

ละเอียด ชูประยูร และคนอื่นๆ (2521 : 7) กล่าวว่าพฤติกรรมกล้าแสดงออกเท่าที่ได้รวบรวมจากคำจำกัดความต่างๆ ที่ผู้ศึกษาในเรื่องนี้ได้ให้ไว้ หมายถึงการแสดงออกของความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ที่เหมาะสมของบุคคลตามสิทธิต่อบุคคล และเป็นการแสดงออกที่มีเหตุผล และเป็นที่ยอมรับในสังคม

ถนอมศรี อินทนนท์ (2530 : 37) ได้สรุป พฤติกรรมกล้าแสดงออกเป็นการแสดงความรู้สึกนึกคิด และอารมณ์อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ตามสิทธิที่มีต่อบุคคลอื่น โดยไม่ทำร้ายจิตใจผู้อื่น และมีระดับความไม่สบายใจน้อยที่สุด ซึ่งสามารถสังเกตได้จากลักษณะคำพูด น้ำเสียง ท่าทางและการประสานสายตา เป็นต้น ลักษณะเหล่านี้เป็นลักษณะที่ได้เรียนรู้มาไม่ใช่ลักษณะที่ติดตัวมาแต่กำเนิด

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า พฤติกรรมกล้าแสดงออกนั้น เป็นความสามารถในการแสดงออกถึงความรู้สึก อารมณ์ และการกระทำที่แสดงให้ผู้อื่นรู้ถึงความต้องการของตน การปฏิเสธสิ่งที่ตนไม่ต้องการ การเปิดเผยความรู้สึกของตนอย่างเหมาะสมตามสิทธิของตนและไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น

ลักษณะของผู้มีพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ในปี ค.ศ. 1949 ซอลเตอร์ (พรรณราย ทรัพยะประภา. 2524 : 48 - 50 ; อ้างอิงจาก Salter. 1949) ผู้นำในเรื่องพฤติกรรมกล้าแสดงออก ได้สรุปลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มีพฤติกรรมกล้าแสดงออก ดังนี้

1. การพูดแสดงความรู้สึก (Use Feeling - Talk) สามารถแสดงออกถึงความชอบและความสนใจของตัวเองได้อย่างไม่ขัดเขิน มากกว่าที่จะพูดอะไรออกมาอย่างกลาง ๆ เช่น สามารถที่จะพูดได้ว่า "ฉันชอบแกงชามนี้" หรือ "ฉันชอบเสื้อผ้าตัวนี้ของคุณจัง" แทนที่จะพูด "ฉันคิดว่า..." หรือ "ฉันรู้สึกว่า..." ได้ในเวลาที่เหมาะสม

2. การพูดเกี่ยวกับตนเอง (Talk About Yourself) ถ้าทำอะไรสักอย่างที่มีคุณค่าและน่าสนใจ ก็สามารถที่จะเล่าให้เพื่อนๆ ทราบ โดยไม่ผูกขาดการสนทนา หรือโอ้อวด แต่สามารถเล่าถึงความสำเร็จของตนเองเมื่อถึงเวลาอันเหมาะสม

3. การพูดทักทายปราศรัย (Make Greeting Talk) สามารถแสดงความเป็นมิตรกับบุคคลที่ต้องการรู้จักมากขึ้น ยิ้มแย้มแจ่มใส และแสดงความยินดีที่ได้พบเขา สามารถพูดว่า "สวัสดีค่ะ ดีใจที่ได้พบคุณอีก" มากกว่าจะกล่าวว่า "สวัสดี" แต่เพียงอย่างเดียว หรือเพียงแต่ก้มศีรษะให้เฉยๆ หรือว่าทำท่าเอียงอาย

4. การยอมรับคำชมเชย (Accept Compliment) สามารถยอมรับคำชมเชยได้อย่างจริงใจ แทนที่แสดงความไม่เห็นด้วยอย่างตรงข้าม เช่น เมื่อมีคนชมว่า "เสื้อตัวนี้สวย" ก็สามารถกล่าวได้ว่า "ขอบคุณค่ะ ดิฉันก็ชอบมันเหมือนกัน" แทนที่จะพูดว่า "ตายล่ะ เสื้อเก่าตัวนี้หรือคะสวย" การยอมรับคำชมเชยเป็นการให้รางวัลผู้กล่าวคำ าชมเชย และเป็นการพูดที่เหมาะสมกว่าการพูดในลักษณะที่เป็นการลงโทษเขา

5. การแสดงสีหน้าอย่างเหมาะสม (Use Appropriate Facial Talk) สามารถแสดงสีหน้าและน้ำเสียงที่มีความหมายตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง ทำให้กล้าสบตากับคู่สนทนา

6. การแสดงความไม่เห็นด้วยอย่างสุภาพ (Disagree Mildly) เมื่อไม่เห็นด้วยกับคนบางคน ก็แสดงความไม่เห็นด้วยอย่างสุภาพ ไม่เสแสร้งว่าเห็นด้วยเพียงเพื่อรักษาความสงบหรือเพื่อเอาใจเขาเท่านั้น

7. การขอให้แสดงความกระจ่าง (Ask for Clarification) ถ้าพบคนที่ให้อีกครั้งหนึ่งให้ชัดเจนยิ่งขึ้น แทนที่จะออกไปด้วยความรู้สึกสับสน ไม่เข้าใจและรู้สึกว่าตนเองโง่เง่าเต่าตุ่นที่ไม่รู้อะไรเสียเลย เช่น กล้าถามว่า "ดิฉันยังไม่เข้าใจคำอธิบายของคุณเลยค่ะ คุณจะกรุณาพูดใหม่อีกครั้งได้ไหมคะ"

8. การถามเหตุผล (Ask Why) เมื่อถูกขอร้องให้ทำอะไรสักอย่างหนึ่งที่ดูเหมือนว่าไม่มีเหตุผลสมควร ก็กล้าที่จะถามว่า "ทำไมถึงต้องการให้ดิฉันทำสิ่งนั้นล่ะคะ" โดยใช้น้ำเสียงสุภาพและไม่ทำหน้าบึ้งตึง (แต่ก็ไม่จำเป็นต้องยิ้ม)

9. การแสดงความไม่เห็นด้วยในขณะนั้น (Express Active Disagreement) ถ้ามีความคิดเห็นไม่ตรงกับผู้อื่น และมีความมั่นใจว่าความคิดเห็นของตนเองถูกต้อง ก็สามารถแสดงความไม่เห็นด้วยโดยพูดว่า "ดิฉันมีความคิดเห็นแตกต่างออกไป..." หรือ "ดิฉันคิดว่าเท่าที่พูดมาแล้วนั้นน่าจะพิจารณาถึงประเด็น..."

10. การกล่าววาจาเพื่อรักษาสิทธิ (Speak up for Your Rights) เมื่อรู้สึกว่าถูกเอาเปรียบก็กล้าที่จะแสดงสิทธิอันชอบธรรม และขอให้คนอื่นแสดงความยุติธรรม เช่น พูดว่า "ดิฉันมาเข้าแถวก่อน" พฤติกรรมดังกล่าวเป็นการแสดงความข้องใจ หรือร้องทุกข์ได้อย่างหนักแน่นโดยไม่ต้องทำลายสถานการณ์

11. การแสดงความมั่นคง (Be Persistent) ถ้ามีความไม่สบายใจหรือต้องการร้องทุกข์ในเรื่องที่มีเหตุผลสมควรก็กล้าที่จะดำเนินการร้องทุกข์ได้จนประสบความพอใจ ถึงแม้ว่าจะได้รับการปฏิเสธสักครั้งสองครั้ง ก็จะไม่เลิกล้มความตั้งใจ

12. หลีกเลี่ยงการที่จะแสดงเหตุผลในทุก ๆ ความคิดเห็น (Avoid Justifying Every Opinion) ในการอภิปรายหรือการเจรจากับใครก็ตาม ถ้าถูกโต้เถียงอยู่ตลอดเวลา เช่น คอยถามคำถามว่า "ทำไม" อยู่ตลอดเวลาก็สามารถที่จะหยุดคำถามเหล่านั้นโดยการพูดอย่างเรียบๆ ว่า "ดิฉันคิดว่าไม่จำเป็นต้องแสดงเหตุผลต่อทุก ๆ สิ่งที่ดิฉันพูด แต่ถ้าคุณต้องการเหตุผลจริง ๆ คุณลองค้นหาดูเองก็ได้ค่ะ"

เฟนสเตอร์ไฮม์ และแบร์ (Fenstersheim and Baer. 1975 : 37 - 42) ได้กล่าวถึงผู้มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกว่าจะต้องมีลักษณะที่สำคัญ 4 ประการคือ

1. เป็นผู้มีอิสระในการเปิดเผยตนเอง ทั้งคำพูดและการกระทำซึ่งบ่งถึงความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของตนเอง

2. เป็นผู้มีความสามารถติดต่อกับบุคคลทุกระดับอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา ซื่อสัตย์ และเหมาะสม

3. เป็นผู้มีความกระตือรือร้นต่อชีวิต กระทำในสิ่งที่เป็นความต้องการของตนเองและแสวงหาโอกาสให้ตนโดยไม่เฉื่อยชา

4. เป็นผู้รู้ขีดจำกัดของตนเอง ไม่ดื้อรั้นเอาชนะในสิ่งที่รู้ว่าไม่อาจเอาชนะได้ แต่จะต่อสู้ในสิ่งที่คิดว่าถูกต้อง เพื่อความภูมิใจในตนเอง

อัลเบอร์ดิ และเอมมอนส์ (วัฒนา พันธุ์เมฆา. 2528 : 17 - 18; อ้างอิงมาจาก Alberti and Emmons. 1978 : 36 - 37) ได้รวบรวมลักษณะที่สำคัญของพฤติกรรมกล้าแสดงออก ดังนี้

1. เป็นการแสดงตนเองออกมาให้ปรากฏ
2. เป็นการแสดงออกอย่างจริงจัง
3. เป็นการแสดงออกมาอย่างตรงไปตรงมา
4. มีลักษณะเป็นการส่งเสริมตนเอง
5. ไม่มีลักษณะที่เป็นการทำร้ายความรู้สึกของคนอื่น
6. บางครั้งต้องใช้คำพูดเป็นการสื่อสาร เช่น พูดแสดงความรู้สึก แสดงความคิดเห็นและขอร้อง เป็นต้น
7. บางครั้งไม่ต้องใช้คำพูดเป็นการสื่อสาร เช่น การใช้สายตา น้ำเสียง ท่าทาง การวางตัว เป็นต้น
8. มีความเหมาะสมแก่บุคคล และสถานการณ์มากกว่าที่จะเป็นลักษณะสากล
9. มีลักษณะรับผิดชอบต่อสังคม
10. เป็นลักษณะผสมผสานกันของทักษะที่ได้เรียนรู้มา ไม่ใช่ลักษณะที่ติดตัวมาแต่กำเนิด

ละเอียด ชูประยูรและคนอื่น ๆ (2521 : 9-10) ได้รวบรวมลักษณะพฤติกรรมกล้าแสดงออก ดังนี้

1. การปฏิเสธที่จะทำตามคำขอร้อง
2. การเปิดเผยข้อจำกัดส่วนตัว
3. การเริ่มติดต่อสังคม
4. การแสดงออกถึงความรู้สึกทางบวก
5. การแสดงความคิดวิพากษ์วิจารณ์
6. การแสดงความเป็นตัวของตัวเอง
7. การกล้าแสดงออกในเหตุการณ์ที่ควรได้รับสิทธิ
8. การให้คำตอบและการตอบสนองในทางลบ

สรุปได้ว่าลักษณะของบุคคลที่มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกนั้น จะเป็นบุคคลที่สามารถกระทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ มีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าที่จะแสดงความรู้สึกนึกคิดของตนได้อย่างเปิดเผยตามสิทธิของตนโดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น รู้จักวิพากษ์วิจารณ์ เปิดเผยตนเองและสามารถแสดงออกได้เหมาะสมตรงไปตรงมา ซึ่งสามารถสังเกตได้จากการพูดและท่าทางที่แสดงออกของบุคคลนั้น

รูปแบบของพฤติกรรมกล้าแสดงออก

เบอร์โควิทซ์ (วงพักตร์ ภู่พันธ์ศรี. 2523 : 14 ; อ้างอิงมาจาก Berkowitz. 1962) ได้แบ่งพฤติกรรมที่มนุษย์ได้แสดงออกมาเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. ลักษณะที่ไม่มีความกล้าแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมออกมาหรืออาจจะเรียกว่าพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก หรือ Non - Assertive Behavior

2. ลักษณะที่มีความกล้าแสดงออก แต่เป็นไปในรูปแบบพฤติกรรมก้าวร้าว ทำลายหรือทำให้ผู้อื่นได้รับความเจ็บปวด ซึ่งอาจเรียกว่าพฤติกรรมก้าวร้าว (Aggressive Behavior)

3. ลักษณะที่มีความกล้าแสดงออก และสิ่งที่แสดงออกนั้นมีความเหมาะสม หรือเรียกว่าพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก (Assertive Behavior)

หลุย จำปาเทศ (2533 : 130 - 131) ได้แสดงตารางเปรียบเทียบตัวแปรของพฤติกรรมก้าวร้าว พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก และพฤติกรรมกล้าแสดงออกดังแสดงในตารางเปรียบเทียบ

เปรียบเทียบตัวแปรของพฤติกรรมก้าวร้าว พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก และพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ตัวแปร	พฤติกรรมก้าวร้าว	พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก	พฤติกรรมกล้าแสดงออก
ลักษณะของพฤติกรรม	มีอารมณ์ที่ไม่เหมาะสม แสดงออกมาตรง ๆ ทำให้ผู้อื่นเสียหาย กล้าแสดงความรู้สึก	มีอารมณ์ไม่เหมาะสม ซ่อนเร้นปิดบังปฏิเสธตนเอง มีการไตร่ตรอง	มีอารมณ์ที่เหมาะสม แน่นอน จริงใจ ถูกต้อง เชื่อมั่นในตนเอง กล้าที่จะแสดงความรู้สึก
ความรู้สึกของผู้แสดงพฤติกรรม	ชอบการตรงไปตรงมา ค่อนข้างมาก เหยียดหยามเป็นบางครั้ง และอาจจะรู้สึกผิดในเวลาต่อมา	รู้สึกเจ็บปวด กังวลใจ ร้อนใจในขณะนั้นและอาจจะโกรธในเวลาต่อมา	มีความรู้สึกเชื่อมั่น ยอมรับนับถือตนเอง ทั้งในเวลานั้นและเวลาต่อมา
ความรู้สึกของบุคคลอื่นที่เกิดจากการสื่อสัมพันธ์ด้วย	รู้สึกเจ็บปวด ถูกทำร้ายจิตใจ ทำให้เสียหน้า เสียศักดิ์ศรี	รู้สึกผิด ก้าวร้าวหรือความรู้สึกเด่นกว่า เหนือกว่า	รู้สึกเห็นคุณค่าที่ได้รับการยอมรับและอยากสนทนาด้วย
ความรู้สึกของผู้อื่นที่มีต่อผู้แสดงพฤติกรรม	รู้สึกโกรธหาทางแก้แค้นถ้ามีโอกาส	รู้สึกน่าสงสาร ยั่วโทสะ น่าเบื่อหน่าย เกิดความโกรธ	รู้สึกว่าเป็นผู้น่าศรัทธา ทำให้เกิดการยอมรับนับถือ

(หลุย จำปาเทศ. 2533 : 130 - 131)

แนวคิดและประวัติเกี่ยวกับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกนี้เป็นวิธีการฝึกทางด้านพฤติกรรมประเภทหนึ่ง ที่นักจิตวิทยาทางด้านพฤติกรรมศาสตร์นำมาใช้ฝึกปฏิบัติแก่บุคคลที่จะปรับพฤติกรรมของตนเองเพื่อลดความวิตกกังวล เพราะนักจิตวิทยามีความเชื่อว่าการไม่กล้าแสดงออกของบุคคลส่วนใหญ่ มีสาเหตุมาจากการเรียนรู้ ซึ่งซอลเตอร์ (เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์. 2527 : 26 - 27 ; อ้างอิงมาจาก Salter. 1961) ได้ประยุกต์หลักการในเรื่องการกระตุ้น และการระงับยับยั้งมาเป็นพื้นฐานในการบำบัดรักษาคนไข้โรคประสาท

การกระตุ้น เป็นกระบวนการของสมองที่ทำให้กิจกรรมต่าง ๆ แข็งแกร่ง เข้มข้น ซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรมตอบสนองเงื่อนไขหรือสิ่งเร้าใหม่

แนวคิดและประวัติเกี่ยวกับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกนี้เป็นวิธีการฝึกทางด้านพฤติกรรมประเภทหนึ่ง ที่นักจิตวิทยาทางด้านพฤติกรรมศาสตร์นำมาใช้ฝึกปฏิบัติแก่บุคคลที่จะปรับพฤติกรรมของตนเองเพื่อลดความวิตกกังวล เพราะนักจิตวิทยามีความเชื่อว่าการไม่กล้าแสดงออกของบุคคลส่วนใหญ่ มีสาเหตุมาจากการเรียนรู้ ซึ่งซอลเตอร์ (เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์. 2527 : 26 - 27 ; อ้างอิงมาจาก Salter. 1961) ได้ประยุกต์หลักการในเรื่องการกระตุ้น และการระงับยับยั้งมาเป็นพื้นฐานในการบำบัดรักษาคนไข้โรคประสาท

การกระตุ้น เป็นกระบวนการของสมองที่ทำให้กิจกรรมต่าง ๆ แข็งแกร่ง เข้มข้น ซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรมตอบสนองเงื่อนไขหรือสิ่งเร้าใหม่

การระงับยับยั้ง เป็นกระบวนการลดหรือยับยั้งกิจกรรม และการเรียนรู้ใหม่ๆ โดยเชื่อว่าเมื่อแรงกระตุ้นมีความเข้มสูง คนจะแสดงพฤติกรรมในเชิงปฏิบัติ และมีอิสระทางด้านอารมณ์ เป็นตัวของตัวเอง ถ้าพลังยับยั้งมีความเข้มเหนือกว่าทำให้บุคคลนั้นอ่อนแอไม่เป็นตัวของตัวเอง ขาดความสามารถในการตอบสนอง และมักจะแสดงพฤติกรรมในสิ่งที่ตนไม่ปรารถนาจะทำ จึงเกิดความวิตกกังวลคนที่มีสุขภาพจิตดีจะมีแรงกระตุ้นและแรงระงับยับยั้งสมดุลกัน ส่วนคนที่มีปัญหาสุขภาพจิตเกิดจากการมีแรงระงับยับยั้งมากเกินไป ดังนั้นวิธีการที่จะช่วยบำบัดรักษาคนเหล่านี้ ต้องใช้หลักการสะท้อนแบบถูกวางเงื่อนไข (Conditioned Reflex Therapy) ซึ่งกระทำโดยการวางเงื่อนไขซ้ำในสถานการณ์ที่ไม่ก่อให้เกิดความกลัวหรือวิตกกังวล เพื่อให้พลังกระตุ้นมีความเข้มสูงกว่ายับยั้งสิ่งซึ่งถูกวางเงื่อนไขมาก่อน

ต่อมา ลาซารัส และโวลเป้ (วิไล ไชยปกรณ์. 2532 : 28 - 29 ; อ้างอิงมาจาก Lazarus and Wolpe. 1966) ได้ร่วมมือกันฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก โดยได้แยกพฤติกรรมกล้าแสดงออก ออกจากพฤติกรรมก้าวร้าวได้อย่างชัดเจน และได้ใช้การแสดงบทบาทสมมติ (Role-Playing) เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก และต่อมาได้มีนักจิตวิทยาทางด้านพฤติกรรมศาสตร์หลายคนเริ่มสนใจการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก ทำให้การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกขยายกว้างขวางมากขึ้นและได้แพร่หลายไปยังอาชีพอื่นๆ อัลเบอร์ตี้ และเอมมอนส์ (Alberti and Ammons) ได้เขียนหนังสือชื่อ “Your Perfect Right” เฟลส์ และออสติน (Phelps and Austin) ก็ได้เขียนหนังสือชื่อ “Assertive Woman” ซึ่งเป็นการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกสำหรับผู้หญิง

สำหรับในประเทศไทย แนวคิดเรื่องการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกเพิ่งมีมาไม่นาน เริ่มจากในปี พ.ศ. 2521 ละเอียด ชูประยูร และคนอื่น ๆ (2521 : 7 - 19)ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมกล้าแสดงออกในกลุ่มผู้ร่วมงานจิตเวช โดยนำแบบสำรวจการกล้าแสดงออกของ แกมบริล และริชชี (Gambrill and Richey) มาใช้ เพื่อศึกษาว่าคนไทยนั้นมีปัญหาความไม่กล้าแสดงออกมากน้อยเพียงใดสภาพสังคม วัฒนธรรมเกี่ยวข้องด้วยหรือไม่ และหลังจากนั้นก็ได้มีผู้สนใจศึกษาค้นคว้าในเรื่องการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกมากขึ้น ดังเช่น ในปี พ.ศ. 2523 วงพักตร์ ภู่พันธ์ศรี (2523 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง “ผลของการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและบุคลิกภาพของนักศึกษาหญิง”

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกในต่างประเทศนั้นมีผู้ให้ความสนใจ และนำไปปฏิบัติอย่างแพร่หลาย สำหรับในประเทศไทยแนวคิดเรื่องการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกโดยจัดเป็นโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก ยังมีไม่แพร่หลายมากนัก

วัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก มีวัตถุประสงค์แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้เข้ารับการฝึก ซึ่งมีผู้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกหลายคน ดังนี้

วัลลภ ปิยะมโนธรรม (2523 : 138) กล่าวว่า การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก คือ การฝึกความรู้สึกให้เป็นอิสระเกี่ยวข้องโดยตรงกับการกระทำที่เป็นลักษณะเปิดเผย ตรงไปตรงมา จริงใจและลงท้ายผลก็คือ เป็นการแสดงความรู้สึกออกมาได้อย่างเหมาะสมถูกกาลเทศะ

ลาซารัส (พรรณราย ทรัพยะประภา. 2524 : 16 ; อ้างอิงมาจาก Lazarus. 1969) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกว่า เพื่อส่งเสริมการศึกษาระหว่างบุคคล ซึ่งทำให้ผู้เข้ารับการฝึกรู้จักการแสดงความรู้สึกทางด้านบวกออกมา เช่น รักใคร่ พอใจ ชื่นชมยินดี ยกย่องสรรเสริญ และความรู้สึกทางลบ เช่น โกรธ ในลักษณะตรงไปตรงมาและเชื่อมั่นตนเอง ตลอดจนไม่ละเมิดสิทธิทั้งของตนเองและผู้อื่น

กอร์มอลลี่ และคนอื่น ๆ (ยุพิน กองธรรม. 2532 : 18 ; อ้างอิงมาจาก Gormally and others. 1975) กล่าวว่า การฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกเพิ่มพูนทักษะและความเชื่อมั่นในการสื่อความหมายอย่างจริงใจ ตรงไปตรงมา และเป็นธรรมชาติ

ฟิชเชอร์ และกอชรอส (วงพักตร์ ภู่พันธ์ศรี. 2523 : 35 - 36 ; อ้างอิงมาจาก Fisher and Gochros. 1975) กล่าวว่า การฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก เป็นกระบวนการที่ใช้สำหรับบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ แล้วมีความวิตกกังวลจึงทำให้ไม่กล้าพูดหรือกล้ากระทำในสิ่งที่ถูกต้องและมีเหตุผลสมควร

พรรณราย ทรัพยะประภา (2524 : 16 - 18) ได้แสดงความคิดเห็นว่าการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก เน้นในเรื่องต่อไปนี้

1. การแสดงสิทธิอันพึงได้ของตน โดยไม่ล่วงละเมิดหรือก้าวก่ายสิทธิของผู้อื่น
2. การกล่าวคำปฏิเสธที่จะทำตามคำสั่ง หรือคำขอร้องซึ่งไม่มีเหตุผลอันสมควรของผู้อื่น
3. การกล่าวคำขอร้องหรือการออกคำสั่ง ซึ่งมีเหตุผลอันสมควรให้แก่ผู้อื่น
4. การแสดงความรู้สึกทั้งทางบวกและทางลบออกมาเพื่อให้ผู้อื่นทราบอย่างถูกต้อง เหมาะสมแก่กาลเทศะ จริงใจและตรงไปตรงมา

หลักและเทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการฝึกอบรมพฤติกรรมกล้าแสดงออก

มอริส (Morris. 1975 : 252 - 256) กล่าวถึงวิธีการและเทคนิคในการฝึกพฤติกรรมที่กล้าแสดงออกที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) คือ การกำหนดสถานการณ์ขึ้นตามสถานการณ์ที่เป็นปัญหา แล้วให้ผู้มีปัญหาได้ฝึกซ้อมการแสดงออกที่เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์

2. การแสดงแบบ (Modelling) หรือการแสดงตัวอย่างให้ดู ใช้เมื่อจะเป็นแบบอย่างในการตอบสนองที่เห็นว่าเหมาะสม และผู้มีปัญหาหรือผู้เข้ารับการฝึกสามารถปฏิบัติตามได้ในสถานการณ์การฝึก โดยผู้ฝึกจะเป็นผู้แสดงแบบหรือหาแบบอย่างมาให้ดู

3. การให้รางวัลและชี้แนะ (Reward and Coaching) เป็นการกล่าวคำชมเชยให้ผู้มีปัญหามีแรงจูงใจในการเพิ่มความถี่และความเข้มของพฤติกรรมที่ต้องการแก้ไข แต่การชมเชยว่าเขาแสดงดีหรือก้าวหน้าเพียงใดยังไม่เป็นการเพียงพอ ต้องให้ข้อเสนอแนะเชิงจูงใจต่อพฤติกรรมที่ผู้มีปัญหาแสดงออกมาโดยให้เป็นตัวของตัวเองมากที่สุด

เฟนสเตอร์ไฮม์ และแบร์ (Fensterheim and Baer. 1975 : 82 - 83) กล่าวว่า การซ้อมบทบาทพฤติกรรมนั้น แม้จะเป็นการฝึกในห้องปฏิบัติการโดยใช้ระยะเวลาไม่นาน แต่ก็มีผลทำให้ผู้มีปัญหาเปลี่ยนท่าทีตอบสนองของตนเองต่อสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้มากขึ้น

จากหลักและเทคนิคต่างๆ ที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกข้างต้นนั้นพอสรุปได้ว่า พฤติกรรมของบุคคลสามารถเปลี่ยนแปลงได้ โดยใช้เทคนิคหลากหลายในการฝึกพฤติกรรมของบุคคลให้กล้าแสดงออก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกล้าแสดงออก

งานวิจัยในต่างประเทศ

บรีเด็นบาช (Breidenbach. 1977) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การฝึกปฏิบัติที่เหมาะสมในการแสดงออกของเด็กวัยรุ่นทั้งชายและหญิง โดยตั้งสมมติฐานไว้ว่า (1) เมื่อได้รับการฝึกแล้วเด็กวัยรุ่นจะมีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกมากขึ้น (2) เด็กวัยรุ่นจะมีอัตมโนทัศน์เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้อาสาสมัครเข้าทำการฝึกทั้งสิ้น เป็นนักเรียนหญิงรวม 17 คน มีอายุระหว่าง 16 - 18 ปี เครื่องมือที่ใช้คือ (1) Adolescent Self - Expression ของ McCarthy Bellucci (2) The Tennesse Self - Concept Scale ของ Fitts ผลปรากฏว่า ภายหลังการฝึก กลุ่มทดลองมีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกมากขึ้น และอัตมโนทัศน์เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น นอกจากนี้กลุ่มผู้เข้ารับการฝึกรายงานว่าเห็นคุณค่าในตัวเองมากขึ้นและพอใจในสภาพของตนเองมากขึ้นด้วย

เทท (Tait. 1977 : 642) ได้ทดลองและฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกกับสตรีวัยรุ่น โดยจำแนกมิติของบุคลิกภาพ 3 ด้าน คือ การยอมรับตนเอง บทบาททางเพศ และความคาดหวังจากสังคม โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 36 คน เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 18 คน ผลการวิจัยพบว่าการฝึกความกล้าแสดงออกเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการเพิ่มทักษะทางสังคมด้านการแสดงตัว บทบาททางเพศและการยอมรับตนเอง

งานวิจัยในประเทศ

สมาน สายสุข (2525 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้กิจกรรมกลุ่มในการพัฒนาพฤติกรรมกล้าแสดงออกในชั้นเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดบุณยประดิษฐ์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2524 จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 20 คน กลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบบรรยาย กลุ่มทดลองได้รับการฝึกกิจกรรมกลุ่ม โดยใช้โปรแกรมการฝึกกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งทั้ง 2 โปรแกรมมีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมกล้าแสดงออก ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ฝึกกิจกรรมกลุ่มมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกในชั้นเรียนสูงกว่าก่อนการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ฝึกกิจกรรมกลุ่มมีการพัฒนาพฤติกรรมกล้าแสดงออกในชั้นเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบบรรยาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จารุลักษณ์ พินพรหมราช (2529 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปทุมคงคา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2529 จำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 15 คน กลุ่มทดลองได้รับการฝึกกิจกรรมกลุ่ม โดยใช้โปรแกรมการฝึกกิจกรรมกลุ่ม จำนวน 12 ครั้ง ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับข้อสนเทศซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน จำนวน 12 ครั้ง ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่ฝึกกิจกรรมกลุ่ม มีพฤติกรรมการเรียนสูงกว่าก่อนได้รับการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนที่ได้รับข้อสนเทศมีพฤติกรรมการเรียนสูงกว่าก่อนได้รับข้อสนเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีพฤติกรรมการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เสาวนีย์ เปี่ยมสัมฤทธิ์ (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่ม และแรงเสริมบวกต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองเก่ากำแพงแสน จังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองเก่ากำแพงแสน จำนวน 5 คน การทดลองใช้รูปแบบย้อนกลับ (Reversal Design) โดยบันทึกและสังเกตพฤติกรรม 4 ระยะ คือ 1) ระยะเส้นฐานซึ่งเป็นระยะก่อนการทดลอง 2) ระยะการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่มและเสริมแรงบวก 3) ระยะย้อนกลับไปสู่การเรียนการสอนตามปกติ 4) ระยะการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่มและแรงเสริมบวกครั้งที่ 2 ผลการทดลองซึ่งใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า นักเรียนมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่า พฤติกรรมกล้าแสดงออกสามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้ด้วยการฝึกกิจกรรมกลุ่ม และการเสริมแรงที่เหมาะสม ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกนั้น ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนและทำกิจกรรมกลุ่มมากขึ้น ตลอดจนใช้วิธีการเสริมแรงที่เหมาะสม จะช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาพฤติกรรมกล้าแสดงออกของตนและเกิดความสนุกสนานมากขึ้น

บทที่ 3
ดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ที่เลือกเรียนวิชาภาษาอังกฤษอ่าน-เขียน (อ 022) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 3 ห้องเรียน รวม 140 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษอ่าน-เขียน (อ 022) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 60 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากห้องเรียน 3 ห้องเรียน ที่ได้รับการจัดห้องเรียนแบบคละกัน สุ่มมา 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน แล้วนำมาจับสลากอีกครั้งเพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มทดลองได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามคู่มือครู ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมประกอบด้วยนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ กลุ่มละ 10 คน ซึ่งจำแนกได้โดยใช้คะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 แล้วนำคะแนนมาแบ่งด้วยตำแหน่งเปอร์เซนไทล์ โดยใช้เทคนิค 33% ของเคอร์ตัน (Marry and Yen. 1979 : 121; Citing Curton. 1957) รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความสามารถทางการเรียน

ระดับความสามารถทางการเรียน	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	
สูง	10	10	20
ปานกลาง	10	10	20
ต่ำ	10	10	20
รวม	30	30	60

กลุ่มทดลอง ดำเนินการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1

กลุ่มควบคุม ดำเนินการสอนตามคู่มือครู

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง

1. แผนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษอ่าน-เขียน (อ 022) โดยแบ่งออกเป็น

1.1 แผนการสอนของกลุ่มทดลองการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 จำนวน 2 แผน

1.2 แผนการสอนของกลุ่มควบคุมการสอนตามคู่มือครู

2. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ

3. แบบสอบถามวัดพฤติกรรมกล้าแสดงออกในการเรียนภาษาอังกฤษ

4. แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างแผนการสอน

1.1 ศึกษาหลักสูตรจุดประสงค์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบเข้ม (กลุ่มพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษอ่าน-เขียน (English Reading-Writing) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกเนื้อหา

1.2 กำหนดเนื้อหาที่ใช้ในการสอน เป็นเนื้อหาที่มีความยากง่ายในระดับเดียวกับเนื้อหาในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้ใช้เป็นแบบเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2539 จำนวน 2 เรื่อง คือ ประเภทนิทาน ได้แก่ เรื่อง The Lion and the Mouse และประเภทวิธีการ ได้แก่เรื่อง How to Make a Valentine Card

1.3 ศึกษารายละเอียดวิธีการสร้างแผนการสอนจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 ดังนี้

- หนังสือการพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาของ เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์ (2531)

- เอกสารคำสอนหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษาของ เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์ (2531)

- หนังสือ A Teacher's Manual for CLE Teaching of Beginners ของ (สโมสรโรตารีสากล. 1997)

- หนังสือ The Practice of English Language Teaching ของฮาร์เมอร์ (Harmer.1983)

- หนังสือ Communication in the Classroom ของจอห์นสัน และมอร์โรว์ (Johnson and Morrow. 1981)

- หนังสือ Teaching All the Children to Read ของ Richard Walker, Saowalak Rattanavich and W. Olller, Jr. (Richand Walker, Sawalak Rattanavich and W. Oller, Jr. 1992)

- หนังสือ Games for Language Learning ของแอนดรูไรท์ และคนอื่นๆ (Wright and others. 1984)

- หนังสือวิธีการสอนภาษาอังกฤษของ ศรีวัย สุวรรณกิติ (2522)

- หนังสือนิตยสาร วารสาร และหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ เช่น Student Weekly, Student Times, Nation Junior เป็นต้น

1.4 สร้างแผนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร หลักการ และวิธีการดำเนินการสอน

1.4.1 กลุ่มทดลองสร้างแผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 โดยมีขั้นตอนการสอนดังนี้ คือ

ประเภทนิทาน "The Lion and The Mouse"

ขั้นตอนที่ 1 ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง

ขั้นตอนที่ 2 ให้นักเรียนเล่าเรื่องกลับ ลำดับเรื่อง สนทนาหรืออภิปรายเกี่ยวกับเรื่อง อ่านออกเสียง และเล่นบทบาทสมมุติ

ขั้นตอนที่ 3 เขียนเรื่องที่อ่านร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน โดยให้นักเรียนช่วยกันเขียนเรื่องที่อ่านลงในกระดาษแผ่นใหญ่ ครูทำหน้าที่ดูแลหรือชี้แนะ

ขั้นตอนที่ 4 ทำหนังสือเล่มใหญ่โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและช่วยกันเขียนข้อความต่าง ๆ ตามเรื่องที่เขียนในขั้นตอนที่ 3 ลงเป็นเล่ม

ขั้นตอนที่ 5 เล่นเกมและกิจกรรมเสริมทางภาษาอื่นๆ โดยใช้หนังสือเล่มใหญ่ที่นักเรียนทำเสร็จแล้ว เป็นแหล่งในการเรียนรู้และค้นคว้า

ประเภท "How to Make a Valentine Card"

ขั้นตอนที่ 1 ครูแนะนำวัสดุที่จะใช้เกี่ยวกับเรื่องที่ทำ แล้วสาธิตทำการบัตรอวยพรวันวาเลนไทน์ทีละขั้นอย่างช้า ๆ และชัดเจน

ขั้นตอนที่ 2 ให้นักเรียนเล่าวิธีการทำบัตรอวยพรวันวาเลนไทน์ที่ครูสอนไปตามลำดับขั้นตอนการทำ นักเรียนพูดย้ำตามครูถึงขั้นตอนในการทำแล้วทดลองปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 3,4,5 ดำเนินการสอนเหมือนเนื้อเรื่องประเภทนิทาน

1.4.2 กลุ่มควบคุม สร้างแผนการสอนตามคู่มือครูของหน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา โดยมีขั้นตอนการสอน ดังนี้คือ

ขั้นตอนที่ 1 สร้างความสนใจ โดยใช้การสนทนาถึงสถานการณ์ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ใช้วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทเรียน สร้างแรงจูงใจกับผู้เรียนเป็นการนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นตอนที่ 2 ชี้แจงจุดประสงค์เป็นการแจ้งให้ผู้เรียนทราบว่าเมื่อผู้เรียนเรียนจบขั้นตอนในเนื้อหาแล้วผู้เรียนจะสามารถอ่านเรื่อง เข้าใจความหมายของเรื่อง ตลอดจนการใช้ภาษาสำหรับการเขียนได้อย่างคล่องแคล่วถูกต้อง

ขั้นตอนที่ 3 ทบทวนประสบการณ์เดิมโดยใช้คำถาม วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ เป็นการทบทวนเรื่อง ลำดับที่ สำนวนและโครงสร้างไวยากรณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เรียนได้เรียนไปแล้ว

ขั้นตอนที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่ โดยครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง นักเรียนอ่านตาม ครูอธิบายความหมาย คำศัพท์ สำนวนและโครงสร้างไวยากรณ์ต่างๆ ที่ผู้เรียนได้เรียนไปแล้ว

ขั้นตอนที่ 5 ให้แนวการเรียนรู้ โดยการให้แนวทางหรือนำทางให้นักเรียนสามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง เช่น แนะนำวิธีการทำกิจกรรม แนะนำแหล่งค้นคว้า ใช้คำถามเป็นการนำทางหรือให้แนวทางไปคิดเอง

ขั้นตอนที่ 6 ลงมือปฏิบัติ ให้นักเรียนอ่านเรื่องด้วยตนเองและทำแบบฝึกหัดตลอดทั้งทำกิจกรรมตามจุดประสงค์ที่วางไว้

ขั้นตอนที่ 7 แจ้งผลการปฏิบัติ โดยครูตรวจแก้ไขข้อบกพร่องในการทำแบบฝึกหัดของนักเรียน ให้คำชมเชยเมื่อนักเรียนทำงานได้ถูกต้อง แก้ไขเมื่อนักเรียนทำผิดและอธิบายเพิ่มเติมเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจ

ขั้นตอนที่ 8 ประเมินผลการเรียนรู้ ครูประเมินผลการเรียนรู้โดยการสังเกตการอ่าน และการตอบคำถามจากแบบฝึกหัดของนักเรียน

ขั้นตอนที่ 9 ส่งเสริมความแม่นยำและการถ่ายโอนการเรียนรู้ โดยการสรุปย้ำทบทวนการเรียนที่ผ่านมา เพื่อให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมหรือการเรียนรู้ที่ฝังแน่นขึ้น โดยให้แบบฝึกเสริมทำรายงานเพิ่มเติมหรือทำการทดสอบหลังการเรียน

1.5 นำแผนการสอนไปให้ผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาอังกฤษจำนวน 3 ท่าน ตรวจข้อบกพร่องและแก้ไขปรับปรุง โดยผู้วิจัยเสนอเกณฑ์ในการตรวจพิจารณา ดังนี้

1.5.1 ความชัดเจนและความถูกต้องของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1.5.2 ความสอดคล้องของกิจกรรมและเนื้อหา

1.5.3 ความสอดคล้องของการประเมินผลกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1.6 นำแผนการสอนที่แก้ไขข้อบกพร่องเรียบร้อยแล้วผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างก่อนที่จะนำไปใช้ในการวิจัย เพื่อดูความเหมาะสมของเนื้อหาและเวลา

2. สร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษโดยกระทำตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษจากหนังสือต่อไปนี้

หนังสือ Language Test at School ของ ออลเลอร์ (Oller. 1979)

หนังสือ Testing Communicative Performance ของ แคร์รอล (Carrell. 1980)

หนังสือ A Language Testing Handbook ของแฮร์ริส (Harris. 1983)

หนังสือ Techniques in Testing ของแมดเสน (Madsen. 1982)

หนังสือเทคนิคการเขียนข้อสอบของ ชวาล แพรัตกุล (2520)

หนังสือเทคนิคการสร้างข้อสอบภาษาอังกฤษสำหรับการวัดผลและประเมินผลการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของ อัจฉรา วงศ์โสธร (2529)

หนังสือการสอบและการสอนภาษาอังกฤษ "ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับข้อทดสอบสัมฤทธิ์ผลกับหลักสูตรภาษาอังกฤษ" กัญดา ธรรมมงคล (2532)

ศึกษาลักษณะแบบทดสอบจากงานวิจัยของ พรพิมล ประสงค์พร (2535); มาลีนี สินธุ์ฉาย (2539), เปรมวดี รัตกูล (2541) และบรรเจิด พฤฑพารัตน์ (2541)

2.2 ศึกษาเนื้อหาของบทเรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบเข้ม (กลุ่มพัฒนาความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษอ่าน-เขียน (English Reading-Writing) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และจุดประสงค์รายวิชาภาษาอังกฤษอ่าน-เขียน (อ 022)

2.3 ศึกษาเนื้อหา สื่อ อุปกรณ์ ที่ได้รับจากการอบรมครูสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ในโครงการ "การรู้หนังสือเพื่อชนรุ่นใหม่" โดยความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และสโมสรโรตารี่ในประเทศไทย ณ ห้องประชุมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ระหว่างวันที่ 21-24 ตุลาคม 2539 และโครงการ "การอบรมการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาแก่ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ" ที่จัดโดยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และสโมสรโรตารี่ ในจังหวัดต่าง ๆ ของประเทศไทย

2.4 สร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ซึ่งมีลักษณะคำถามที่วัดความเข้าใจในการอ่านเพื่อจับใจความ บอกรายละเอียด ลำดับความ และวิเคราะห์ความ

2.5 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อลงความเห็นว่าข้อสอบแต่ละข้อสามารถวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการวัดหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์กำหนดคะแนนความคิดเห็นไว้ดังนี้ (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2526 : 88 - 91)

1 = แน่ใจว่าข้อสอบวัดตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

0 = ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

-1 = แน่ใจว่าข้อสอบไม่ได้วัดตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

บันทึกผลการพิจารณาลงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนในแต่ละข้อแล้วนำไปหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ โดยผู้วิจัย

จะคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ซึ่งแสดงว่าข้อสอบนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ส่วนข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยจะปรับแก้ไขใหม่

2.6 นำแบบทดสอบที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งผ่านการเรียนภาษาอังกฤษอ่าน-เขียน (อ 022) แล้วที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ ดังนี้

2.6.1 นำกระดาษคำตอบที่ได้จากการทดสอบมาตรวจให้คะแนน ข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 แห่ง ในข้อเดียวกัน ให้ 0 คะแนน เมื่อตรวจให้คะแนนแล้วนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์เพื่อหาค่าความยากง่าย (Difficulty) และหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยใช้เทคนิค 27% ของจุง เตห์ ฟาน (Fan. 1952 : 1 - 32) และคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่างช่วง .22-.74 และหาค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .26-.78 ขึ้นไปจำนวน 40 ข้อ

2.6.2 นำแบบทดสอบที่วิเคราะห์หาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกจำนวน 40 ข้อ ไปทดสอบนักเรียนซึ่งผ่านการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอ่าน-เขียน (อ 022) แล้ว ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบครั้งที่ 1 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR-20 (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 168-169) ได้ค่าความเชื่อมั่น .89

3. สร้างแบบสอบถามวัดพฤติกรรมกล้าแสดงออก ผู้วิจัยมีหลักเกณฑ์และขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถามวัดพฤติกรรมกล้าแสดงออกในการเรียนภาษาอังกฤษดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาเรื่องพฤติกรรมกล้าแสดงออกจากข้อเขียนในเอกสารและตำราต่าง ๆ

3.2 รวบรวมลักษณะนิยามต่าง ๆ ของพฤติกรรมกล้าแสดงออกจากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง และจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

3.3 นำแบบสอบถามวัดพฤติกรรมกล้าแสดงออกของ อารีย์ ลิลา (2535 : 75 - 79)และอัจฉรา สุขารมณ์ และคณะ (2538 : 71 - 75) ซึ่งเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)มาปรับปรุงทางด้านภาษาและพฤติกรรม เพื่อให้เหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้แบบสอบถามจำนวน 70 ข้อ ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นการวัดความถี่ในการแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออกให้ผู้ตอบพิจารณาข้อความแล้วเลือกตอบตามสถานภาพเป็นจริงของผู้ตอบมากที่สุด

3.4 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำ นวน 5 ท่าน ตรวจดูความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ว่าข้อความที่สร้างขึ้นวัดได้ครอบคลุมเนื้อหาในเรื่องพฤติกรรมกล้าแสดงออกในการเรียน และพิจารณาว่าข้อความใดมีความหมายเป็นทางบวก (Positive) ข้อความใดมีความหมายทางลบ (Negative) รวมทั้งตรวจสอบความเหมาะสมของการใช้ภาษาและลักษณะของข้อความด้วย

3.5 นำแบบสอบถามวัดพฤติกรรมกล้าแสดงออกไปหาคุณภาพโดยนำไปทดลองวัดกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน

3.6 นำแบบสอบถามวัดพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่นักเรียนทำแล้วมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ข้อความทางบวก

ถ้าตอบในช่อง ทุกครั้ง ให้ 4 คะแนน
ถ้าตอบในช่อง บ่อยครั้ง ให้ 3 คะแนน
ถ้าตอบในช่อง นานๆ ครั้ง ให้ 2 คะแนน
ถ้าตอบในช่อง น้อยครั้งที่สุดหรือไม่เคยทำเลย ให้ 1 คะแนน

ข้อความทางลบ

ถ้าตอบในช่อง ทุกครั้ง ให้ 1 คะแนน
ถ้าตอบในช่อง บ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
ถ้าตอบในช่อง นานๆ ครั้ง ให้ 3 คะแนน
ถ้าตอบในช่อง น้อยครั้งที่สุดหรือไม่เคยทำเลย ให้ 4 คะแนน

การให้คะแนนแบบดังกล่าว ถ้านักเรียนคนใดได้คะแนนรวมมาก แสดงว่านักเรียนคนนั้นมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูง ถ้านักเรียนคนใดได้คะแนนรวมน้อยแสดงว่านักเรียนคนนั้นมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกต่ำ

3.7 นำผลการตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามมาหาค่าอำนาจจำแนกของข้อความเป็นรายข้อ โดยรวบรวมคะแนนทุกข้อของแต่ละคนเข้าด้วยกัน แล้วนำมาเรียงลำดับคะแนนของผู้ที่ตอบได้คะแนนสูงสุดถึงต่ำสุด นำมาแบ่งเป็นกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ โดยใช้เทคนิค 25% แล้วนำคะแนนแต่ละข้อของกลุ่มสูง กลุ่มต่ำมาทดสอบหาค่านัยสำคัญ โดยใช้ t-test (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 185) โดยคัดเลือกแบบสอบถามเฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงคือ ข้อที่มีค่าระหว่าง 2.54 - 7.41 จำนวน 30 ข้อ

3.8 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้ 30 ข้อ โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 170-171) โดยนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .94

ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) เพื่อศึกษาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่างกัน ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู โดยจำแนกความสามารถทางการเรียนและ

ใช้การสอน 2 แบบ ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้แบบแผนการทดลองแบบ 2 x 3 Factorial Design (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 169)

ตาราง 2 แบบแผนการทดลอง

ระดับความสามารถทางการเรียน (X_1)	การสอน (X_2)		การทดสอบหลังเรียน (P)
	แบบมุ่งประสบการณ์ภาษา	คู่มือครู	
สูง	(N = 10)	(N = 10)	P
ปานกลาง	(N = 10)	(N = 10)	P
ต่ำ	(N = 10)	(N = 10)	P

2. วิธีดำเนินการทดลอง

2.1 การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรซึ่งเป็นนักเรียนที่เลือกเรียนโครงสร้างภาษา 3 ห้องเรียน จำนวน 140 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน และในแต่ละกลุ่มแบ่งเป็นกลุ่มย่อยตามระดับความสามารถทางการเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ กลุ่มละ 10 คน โดยนำคะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษมาแบ่งด้วยตำแหน่งเปอร์เซนไทล์ โดยใช้เทคนิค 33% ของเคอร์ตัน

2.2 จัดปฐมนิเทศ เพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงวิธีการเรียน บทบาทของผู้เรียน จุดประสงค์ของการเรียน และวิธีประเมินผลการเรียนรู้

2.3 ดำเนินการสอน โดยผู้วิจัยสอนทั้งสองกลุ่มโดยใช้เนื้อหาเดียวกัน ระยะเวลาของการสอนเท่ากัน คือใช้เวลาในการสอนกลุ่มละ 20 คาบ ๆ ละ 50 นาที แต่ละกลุ่มสอนกลุ่มละ 4 คาบต่อสัปดาห์ ใช้เวลาทดลองรวม 5 สัปดาห์ โดยกลุ่มทดลองใช้การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 1 และกลุ่มควบคุมใช้การสอนตามคู่มือครู

2.4 ทดสอบหลังเรียน (Posttest) ทั้งสองกลุ่มด้วยแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามวัดพฤติกรรมกล้าแสดงออก

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความแปรปรวนของคะแนน (Variance) ของแต่ละกลุ่ม

2. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ Two-Way Analysis of Variance

3. ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสอน กับระดับความสามารถทางการเรียนของนักเรียนที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและพฤติกรรมกล้าแสดงออก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 59)

$$\text{สูตร} \quad \overline{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

$\overline{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

1.2 ค่าความแปรปรวน (Variance) คำนวณจากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 63)

1.3

$$\text{สูตร} \quad S^2 = \frac{n\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{n(n-1)}$$

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน
ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
n แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม
ΣX^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
$n-1$ แทน ค่าของชั้นแห่งความเป็นอิสระ

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2526 : 169)

$$\text{สูตร} \quad IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียน
R แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน โดยหาค่าอำนาจจำแนกแบบทดสอบ โดยใช้เทคนิค 27% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ แล้วนำสัดส่วนของทั้งสองกลุ่มไปเปิดหาค่าอำนาจจำแนกจากตาราง ของ จุง เตห์ ฟาน (Fan. 1952 : 2531 : 137 -19)

2.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 168)

สูตร $$r_{tt} = \frac{n}{n-1}\left[1 - \frac{\sum pq}{S_t^2}\right]$$

r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ

p แทน สัดส่วนของผู้ที่ทำได้ในข้อหนึ่ง ๆ จำนวนคนที่ทำถูก / จำนวนคนทั้งหมด

q แทน สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ คือ 1-p

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

2.4 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดพฤติกรรมกล้าแสดงออก คำนวณโดยวิธีการแจกแจงคะแนนที (t - distribution) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 215 - 216)

สูตร $$t = \frac{\overline{X}_H - \overline{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

t แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ

$\overline{X}_H$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง

$\overline{X}_L$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ

S_H^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง

S_L^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ

n_H แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง

n_L แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

2.5 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดพฤติกรรมกล้าแสดงออก คำนวณจากสูตรการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (∝ =Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 170 - 171)

สูตร $$\alpha = \frac{n}{n-1}\left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2}\right]$$

α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ

S_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ตรวจสอบสมมติฐาน

3.1 สถิติเพื่อการทดสอบสมมติฐาน ข้อ 1, 2 และ 3 โดยคำนวณจากสูตรการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทิศทาง (Two-Way Analysis of Variance) แบบ Several Observations Per Cell (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 101 - 104) มีสูตรดังนี้

Source of Variation	SS	df	MS	F
Row	SS_R	r-1	$\frac{SS_R}{df_R}$	$F_{(R)} = \frac{MS_R}{MR_E}$
Column	SS_C	c-1	$\frac{SS_C}{df_C}$	$F_{(C)} = \frac{MS_C}{MR_E}$
Interaction	$SS_{(RC)}$	(r-1)(c-1)	$\frac{SS_{RC}}{df_{RC}}$	$F_{(RC)} = \frac{MS_{RC}}{MR_E}$
Error	SS_E	rc(n-1)	$\frac{SS_E}{df_E}$	
Total	SS_T	Rcn-1		

3.2 สถิติทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ คำนวณโดยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffé)

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ในการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

SS	แทน	ผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาค่าเอฟ (F-distribution)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
L	แทน	ระดับความสามารถทางการเรียนต่ำ
M	แทน	ระดับความสามารถทางการเรียนปานกลาง
H	แทน	ระดับความสามารถทางการเรียนสูง
T_1	แทน	การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
T_2	แทน	การสอนตามคู่มือครู
**	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้น ดังต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

3. การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสอนกับระดับความสามารถทางการเรียนของนักเรียนที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 1 กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหลังการทดลอง เพื่อศึกษาอิทธิพลของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 และการสอนตามคู่มือครูกับระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-Way Analysis of Variance) ได้ผลดังแสดงไว้ในตาราง 3

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนตามตัวแปรการสอน และระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษต่างกันที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F
วิธีสอน	874.017	1	874.017	39.229**
ระดับความสามารถ	2140.933	2	1070.407	48.047**
ปฏิสัมพันธ์	36.133	2	18.067	.811
ความคลาดเคลื่อน	1203.100	54	22.280	
รวม	4254.183	59	72.105	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 แสดงว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านภาษาอังกฤษโดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกัน

2. นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษต่างกัน มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษต่างกัน มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกัน

3. การสอนและระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษมีปฏิสัมพันธ์ต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือการสอนกับระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนไม่มีปฏิสัมพันธ์ต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ

เพื่อแสดงถึงความสามารถความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู จำแนกตามระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษสูง ปานกลาง และต่ำ จึงนำค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนมาเสนอในลักษณะกราฟเส้นตรง ดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 ค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู จำแนกตามระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษ

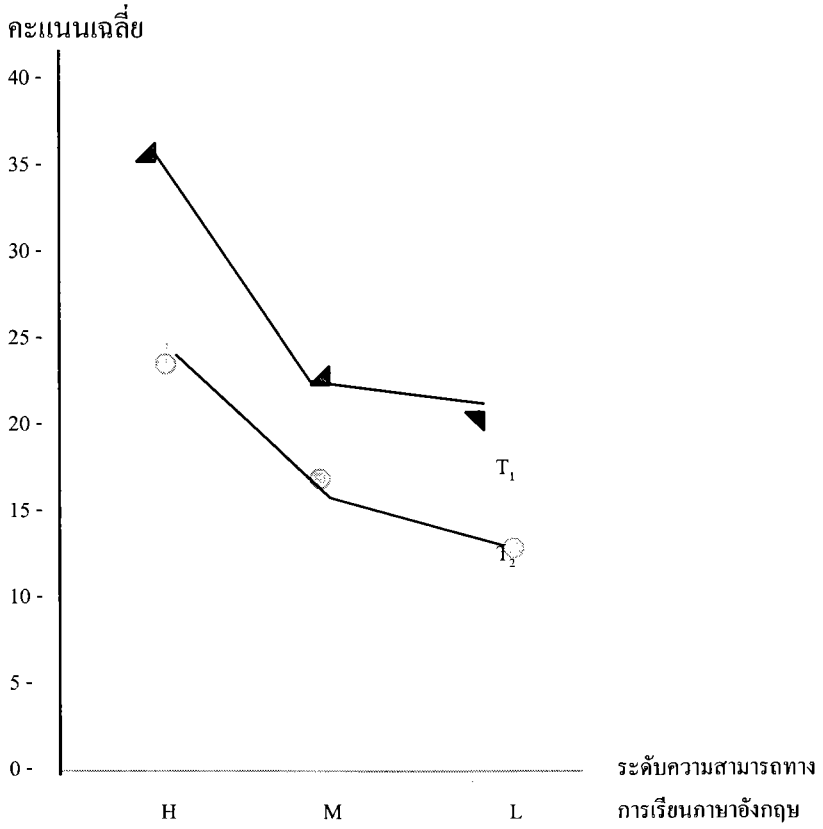

จากภาพประกอบ 6 แสดงให้เห็นว่าการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู และระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษสูง ปานกลาง และต่ำ ไม่มีปฏิสัมพันธ์ต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน

2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

ผู้วิจัยได้ทำการสอบถามหลังการทดลองเพื่อศึกษาอิทธิพลของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครูและระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีผลต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-Way Analysis of Variance) ได้ผลดังแสดงไว้ในตาราง 4 – 5

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนตามตัวแปรการสอนและระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษต่างกัน ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F
การสอน	13680.600	1	13680.600	242.389**
ระดับความสามารถ	3825.233	2	1912.617	33.887**
ปฏิสัมพันธ์	2100.700	2	1050.350	18.610**
ความคลาดเคลื่อน	3047.800	54	56.441	
รวม	22654.333	59	383.972	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 แสดงว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านภาษาอังกฤษโดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครูมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครูมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกแตกต่างกัน

2. นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษต่างกัน มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่างกัน มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกแตกต่างกัน

3. การสอนและระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษมีปฏิสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 เมื่อนำไปสอนนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่างกัน จะทำให้คะแนนความสามารถพฤติกรรมกล้าแสดงออกแตกต่างกัน

เพื่อแสดงถึงความสามารถของพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู จำแนกตามระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษสูง ปานกลาง และต่ำ จึงนำค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถของพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนมาเสนอในลักษณะกราฟเส้นตรง ดังภาพประกอบ 5

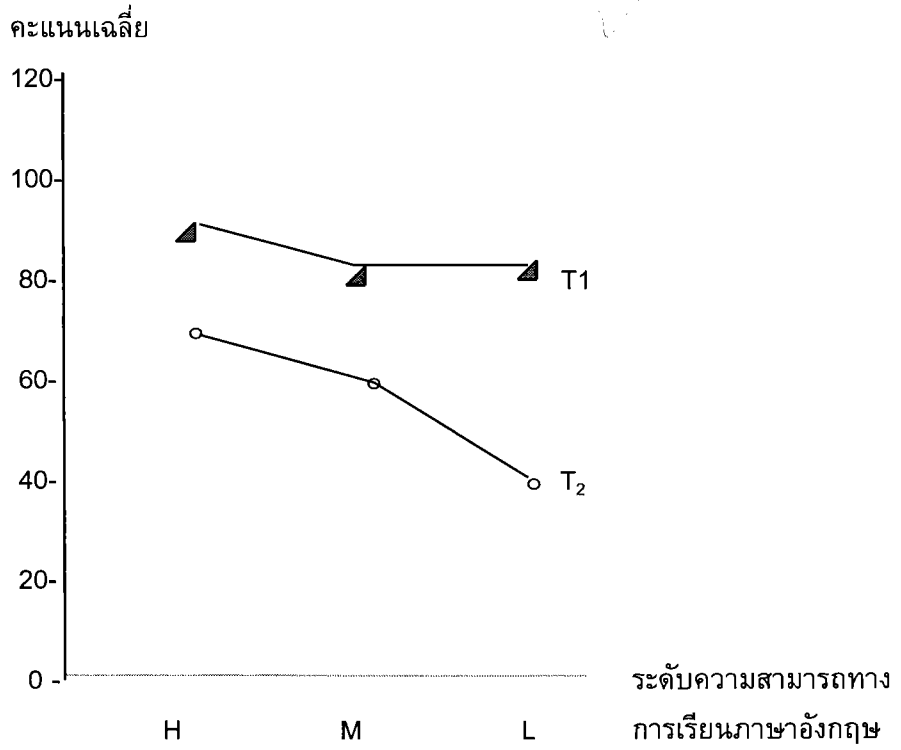

ภาพประกอบ 7 ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู จำแนกตามระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษ

จากภาพประกอบ 7 แสดงให้เห็นการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู และระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษสูง ปานกลาง และต่ำ มีผลร่วมกันในการทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกแตกต่างกัน

ในกรณีที่พบว่าการสอนและระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษมีปฏิสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออก ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe') ดังแสดงไว้ในตาราง 5

ตาราง 5 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษ กลุ่มสูง ปานกลาง และต่ำ ที่มีต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1

พฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียน	$\bar{X}$	กลุ่มปานกลาง	กลุ่มต่ำ	กลุ่มสูง
		89.00	89.20	95.60
กลุ่มปานกลาง	89.00	-	.20	6.60**
กลุ่มต่ำ	89.20		-	6.40**
กลุ่มสูง	95.60			-

จากตาราง 5 แสดงว่า

1. นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่านักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่านักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบ ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่างกันโดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู สรุปผลการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู
3. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสอนกับระดับความสามารถทางการเรียนของนักเรียนที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และพฤติกรรมกล้าแสดงออก

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกแตกต่างกัน
3. การสอนและระดับความสามารถทางการเรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและพฤติกรรมกล้าแสดงออก

วิธีการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการที่เลือกเรียนวิชาภาษาอังกฤษอ่าน – เขียน (อ 022) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 3 ห้องเรียน รวม 140 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ที่เรียนภาษาอังกฤษอ่าน-ขียน (อ 022) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 60 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากห้องเรียน 3 ห้องเรียน ที่ได้รับการจัดห้องเรียนแบบคละกัน สุ่มมา 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน แล้วนำมาจับสลากอีกครั้งเพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มทดลองได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 1 กลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามคู่มือครู ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมประกอบด้วย

นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ กลุ่มละ 10 คน ซึ่งจำแนกได้โดยใช้คะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 แล้วนำคะแนนมาแบ่งด้วยตำแหน่งเปอร์เซ็นไทล์ โดยใช้เทคนิค33% ของ เคอร์ตัน (Marry and Yen. 1979 : 121; Citing Curton. 1957)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 แผนการสอนของกลุ่มทดลองซึ่งดำเนินการสอนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 จำนวน 2 แผนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยยึดหลักขั้นตอนการสอนของเสาวลักษณ์ รัตนวิชช์ ซึ่งผ่านการตรวจสอบ การแก้ไข การทดลองใช้ และการปรับปรุงจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว จำนวน 20 คาบ คาบละ 50 นาที

2.2 แผนการสอนของกลุ่มควบคุมเป็นแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยยึดหลักการสอนตามคู่มือครูของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ซึ่งผ่านการตรวจสอบ จากผู้เชี่ยวชาญ เป็นที่เรียบร้อยแล้วจำนวน 20 คาบ คาบละ 50 นาที

2.3 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ เป็นข้อสอบแบบ ปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ซึ่งผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ เป็นที่เรียบร้อยแล้วนำไปหาคุณภาพได้ค่าความยากง่าย (p) .22-.74 ค่าอำนาจจำแนก (r) .26-.78 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .89 แบบสอบถามวัดพฤติกรรมกล้าแสดงออก ในการเรียนภาษาอังกฤษจำนวน 30 ข้อ นำไปหาคุณภาพได้ค่าอำนาจจำแนก 2.54-7.41 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .94

3. วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองด้วยตนเองกับกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 เป็นเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ รวมเวลากลุ่มละ 20 คาบ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการทดลองดังนี้

3.1 จัดปฐมนิเทศกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม เพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงวิธีการเรียน บทบาทของผู้เรียน เป้าหมายการเรียน จุดประสงค์ของการเรียน และการประเมินผลการเรียน

3.2 ดำเนินการสอนโดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนทั้ง 2 กลุ่มโดยใช้เนื้อหาเดียวกันตามแผนการสอนที่สร้างไว้ กลุ่มทดลองสอนโดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กลุ่มควบคุมสอนโดยการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างละ 20 คาบ

3.3 ทำการทดสอบหลังเรียน (Post Test) ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามวัดพฤติกรรมกล้าแสดงออกในการเรียนภาษาอังกฤษ

3.4 ตรวจให้คะแนนแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและแบบสอบถามวัดพฤติกรรมกล้าแสดงออกในการเรียนภาษาอังกฤษแล้วนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ โดยใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS / PC^{+} เพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และพฤติกรรมกล้าแสดงออกในการเรียนภาษาอังกฤษระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ที่ระดับความสามารถทางการเรียนต่างกัน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทิศทาง (Two – way Analysis of Variance) แล้วนำความแตกต่าง

ระหว่างค่าเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมาเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffé)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านภาษาอังกฤษด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 และการสอนตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านภาษาอังกฤษด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 และการสอนตามคู่มือครู มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. การสอนและระดับความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษมีปฏิสัมพันธ์ต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การสอนและระดับความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษมีปฏิสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและพฤติกรรมกล้าแสดงออก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ระดับความสามารถทางการเรียนต่างกัน โดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู จากผลของการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลตามลำดับหัวข้อของสมมติฐานได้ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

จากผลการทดลองพบว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 1 โดยคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ทั้งนี้สืบเนื่องจากเหตุผลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านกระบวนการเรียนการสอน

กระบวนการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 ช่วยให้นักเรียนมีประสบการณ์ในการตีความ จับใจความ แปลความ ขยายความ จากเนื้อความที่ได้ฟัง อ่านและเขียนอย่างต่อเนื่องในทุก ๆ ขั้นตอน โดยผ่านกระบวนการทางความคิด (Thinking Process) ซึ่งเริ่มขั้นตอนที่ 1 ผู้เรียนจะได้รูปแบบของภาษาและพัฒนาความคิดรวบยอดของภาษาโดยการฟังเรื่องจากหนังสือที่มีภาพประกอบเรื่อง The Lion and The Mouse และฟังสาธิตเรื่องวิธีการ Howto Make a Valentine Card ซึ่งเป็นวิธีการทำกิจกรรมโดยผู้สอนแสดงอุปกรณ์และวิธีการทำอย่างละเอียดเป็นขั้นตอน ผู้เรียนจะได้ฝึกการโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ยินได้ฟัง รวมทั้งได้พัฒนากระบวนการทางความคิดของตนเกี่ยวกับเรื่องนั้น นอกจากนี้ยังมีการอภิปรายเกี่ยวกับรายละเอียดของเรื่อง เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสคิดหาเหตุผลและสรุปความคิดได้ด้วยตนเอง โดยเชื่อมโยงเข้ากับแนวความคิดของบุช และฮิบเนอร์ (Bush

and Huebner. 1970 : 4) ที่ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการคิด หัวใจสำคัญของการอ่านคือการที่ผู้อ่านเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน ทั้งนี้ผู้อ่านเข้าใจความหมายจากการนำสัญลักษณ์ที่อ่านไปสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมของตน เป็นรูปแบบของการสื่อความหมายแลกเปลี่ยนความคิดและข่าวสารความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน นั่นคือ ผู้เขียนจะแสดงความคิดเห็นของตนบนกระดาษด้วยภาษาที่เป็นไปตามลักษณะการเรียนของแต่ละคน ผู้อ่านก็ต้องพยายามอ่านเพื่อเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนเขียนไว้ในการเรียนรู้ความหมายของสิ่งที่อ่านขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมของผู้อ่านด้วย

ขั้นตอนที่ 2 ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกทักษะทางภาษาต่อโดยการเล่าเรื่องกลับจากความคิดที่เกิดขึ้นของผู้เรียนเอง เนื่องจากได้ฟังเรื่องและเข้าใจเรื่องราวมาแล้ว ผู้เรียนจะสามารถสนทนาและใช้ทักษะการพูดของตนสื่อสารกับผู้สอนและเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน การสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง หรือแสดงบทบาทสมมุติ ผู้เรียนจะสามารถพัฒนาความคิดของตนประสานต่อเนื่องเป็นการสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้ได้จากการพูดและการแสดงออกทางร่างกาย เช่น การแสดงบทบาทสมมุติ การซ้ำย้ำซึ่งเป็นความหมายของเรื่องจากขั้นตอนที่ 1 ต่อเนื่องมายังขั้นตอนที่ 2 ที่ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะทางภาษาต่อจากการฟังมาเป็นพูดและแสดงออกทางด้านร่างกาย จากความหมายของเรื่องที่เข้าใจดี

ขั้นตอนที่ 3 ผู้เรียนจะใช้ภาษาพูดสื่อความหมาย ลำดับเรื่องที่ตนเคยได้ยินได้ฟังได้พูดคุยและแสดงบทบาทสมมุติมาเป็นตัวอักษร เริ่มต้นการเขียนเรื่องที่ผู้เรียนต้องการสื่อความหมาย ผู้เรียนจะเริ่มเข้าใจความหมายของเสียงกับตัวอักษร จากภาษาพูดที่ใช้เปลี่ยนมาเป็นภาษาเขียน ผู้เรียนจะเข้าใจระบบของตัวอักษรที่ตนเข้าใจความหมาย และรู้จักการออกเรียงไว้อย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนจำคำต่าง ๆ ที่อ่านได้อย่างแม่นยำ การมีโอกาสได้วาดภาพประกอบเรื่องที่เขียนในขั้นตอนที่ 3 จะช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสเตรียมความพร้อมในการฝึกลีลานิ้วเพื่อการเขียนจากการวาดภาพและใช้ความคิดสร้างสรรค์จากการอ่านเรื่องที่ตนเขียนไว้เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นทราบ

ขั้นตอนที่ 4 ผู้เรียนจะได้โอกาสฝึกย้ำ ซ้ำ ทบทวนตัวอักษรต่าง ๆ ที่ตนเคยพบเคยอ่านและเข้าใจความหมายเป็นอย่างดีโดยการฝึกอ่านและวาดภาพประกอบในหนังสือเล่มใหญ่ (Big Book) ร่วมกับเพื่อน ๆ เป็นการฝึกซ้ำการอ่านและเข้าใจ เคยฟัง เคยพูดมาแล้วอย่างแม่นยำ

และขั้นตอนที่ 5 ผู้เรียนนำหนังสือเล่มใหญ่ที่ตนเคยอ่านและเข้าใจความหมายดีแล้วมาฝึกองค์ประกอบย่อยของภาษาต่าง ๆ อีกเพื่อเข้าใจระบบตัวสะกด เสียงและไวยากรณ์ โดยการนำตัวอย่างคำหรือประโยคได้อย่างแม่นยำ เนื่องจากต้องใช้ความคิดในการสื่อความหมายทางภาษาจัดว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารทางภาษา โดยผ่านกระบวนการทางความคิด

จากกระบวนการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้นตอน นักเรียนจะมีโอกาสใช้ประสบการณ์ในการสื่อภาษาทั้งภาษาพูดและการเขียนด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ โดยมีผู้สอนเป็นผู้คอยช่วยเหลือในการแก้ไขปรับปรุงการเรียนรู้จากกระบวนการดังกล่าว จึงช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ประสบการณ์ของตนในการอ่านเนื้อความต่าง ๆ ได้ โดยใช้เหตุและผลจากการตีความ เดาความ จับใจความ สรุปความ และเข้าใจลำดับเรื่องการจัดเนื้อความโดยใช้ประสบการณ์เดิม กระบวนการคิดอย่างมีเหตุมีผลต่อเนื่องกัน รวมทั้งการเข้าใจโครงสร้างของเนื้อความ ประสบการณ์ที่กล่าวนี้นับว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเข้าใจในการอ่าน ได้แก่ ประสบการณ์เดิม ภูมิปัญญา และโครงสร้างของเนื้อความ(เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์. 2536 : 24)

1.2 การใช้เทคนิคการสอนด้วยกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้

ในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 นั้น ผู้เรียนจะได้รับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ ซึ่งเป็นเทคนิคการสอนที่สำคัญในทุกขั้นตอน โดยการที่ครูคอยพูดกระตุ้นนักเรียนให้เกิดการคิด และจินตนาการในลักษณะต่าง ๆ จากการพูดนำ พูดเสริม พูดยกย่องชมเชย หรือซักถามให้นักเรียนคิดต่อได้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการสื่อสารตามที่ต้องการได้ เช่น ในขั้นตอนที่ 1 ครูช่วยนักเรียนเสริมต่อคำพูดต่าง ๆ ที่สนทนาเกี่ยวกับภาพ และความหมายของเรื่อง ในขั้นตอนที่ 2 ครูช่วยเสริมต่อการเล่าเรื่องกลับของนักเรียนที่ติดขัดนึกไม่ออกหรือใช้ภาษาไม่ถูกต้อง ครูสามารถช่วยเสริมคำพูด ต่อเติมคำพูดให้นักเรียนที่มีความลังเล ไม่แน่ใจ ไม่มั่นใจ ไม่กล้าหรือไม่สามารถทำได้ ในขั้นตอนที่ 3 ครูและนักเรียนช่วยกันคิดเขียนเรื่องร่วมกัน ข้อนี้สำคัญมาก เพราะจะช่วยให้นักเรียนได้รู้จักนึกคิดความหมายและเลือกคำที่พบได้ เช่น จะเขียนขั้นตอนการทำกิจกรรมใด ๆ ครูก็จะเริ่มสนทนาซักถามให้นักเรียนคิดว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เนื้อหารายละเอียดช่วยโยงลำดับเรื่อง ทำให้นักเรียนนึกถึงความหมายและหาคำมาใช้ง่ายขึ้น ในขั้นตอนที่ 4 เสริมต่อการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนลองอ่านเรื่องจากหนังสือเล่มใหญ่ ช่วยกันเล่าเรื่องให้ฟังเป็นกลุ่ม โดยครูคอยพูดเสริมพูดซ้ำในคำหรือข้อความที่นักเรียนออกเสียงไม่ถูกต้อง หรือครูคอยช่วยเสริมการเล่าเรื่องจากภาพของนักเรียน เป็นต้น ในขั้นตอนที่ 5 ครูจะมีส่วนช่วยเหลือนักเรียนในการเล่นเกมต่าง ๆ ครูคอยพูดแนะพูดนำ พูดซ้ำ พูดชมเชยยกย่อง ให้นักเรียนสามารถทำกิจกรรมนั้น ๆ จนประสบความสำเร็จ

ซึ่งการใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ของครูจะทำให้นักเรียนมีโอกาสที่จะใช้กระบวนการทางความคิดของตนสื่อสารทั้งภาษาพูด ภาษาเขียนและภาษากาย ในการอ่านนักเรียนรู้จักใช้กระบวนการทางความคิดของตนในการจับใจความ เดาความ สามารถหารายละเอียดของเรื่องได้มากขึ้น และเป็นการพัฒนาการอ่านได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์. 2533; อ้างอิงจาก Bruner. 1993) ที่ว่าการที่ครูได้พูดคุยกระตุ้นนักเรียนในลักษณะต่าง ๆ เช่น พูดนำ พูดซ้ำ พูดชี้แนะให้แนวทางเสริมต่อความคิดของนักเรียน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิดและพูดจาโต้ตอบออกมา เป็นการช่วยเหลือให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าเรื่องเรียนไม่ใช่เรื่องยากและสามารถประสบความสำเร็จ โควดี (Coady. 1979 : 5 - 13) กล่าวว่าการอ่านเกิดขึ้นได้ด้วยปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบ 3 ประการคือ ความสามารถในด้านความคิดรวบยอด ความรู้เดิม และกลวิธีกระบวนการที่ว่า กระบวนการอ่านที่สำคัญต้องอาศัยกระบวนการทางความคิด และกู๊ดแมน (Goodman. 1982 : 68) อธิบายว่าการสอนภาษาที่ 2 ต่อผู้เริ่มเรียนภาษานั้นควรเป็นการสอนตามธรรมชาติ คือมุ่งหาความหมายในสิ่งที่อ่านด้วย มุ่งกระบวนการเพื่อให้เกิดความคิดและการอ่านจะง่ายขึ้นถ้านักเรียนได้พูดสิ่งที่อ่านก่อน

จากเหตุผลทั้ง 2 ข้อดังกล่าวข้างต้นคือ กระบวนการเรียนการสอนที่เป็นขั้นตอนต่อเนื่องกัน และการใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้นั้นส่งผลให้นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

ส่วนกระบวนการเรียนการสอน 9 ขั้นตอนของกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูนั้น เน้นความเข้าใจกฎเกณฑ์ภาษา มากกว่าความสามารถในการใช้ภาษา รวมทั้งให้การเรียนรู้ภาษาโดยแยกองค์ประกอบของภาษาเป็นส่วน ๆ เช่น ศัพท์ โครงสร้าง ประโยคก่อนที่นักเรียนเข้าใจต่อเนื่องของเนื้อหาบริบททำให้การฝึกทักษะทางภาษาไม่ค่อยต่อเนื่องกันนัก เพราะมีการแยกฝึกส่วนต่างๆ ของ

ภาษาเป็นตอนๆ จึงทำให้กระบวนการเรียนการสอนตามขั้นตอนมีความต่อเนื่องกันน้อย ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนทางภาษาโดยการรับคำสั่งจากครูผู้สอนเป็นส่วนใหญ่ เช่น ครูเป็นผู้นำการใช้ศัพท์และรูปประโยค นักเรียนฝึกออกเสียงตามตัวอย่างในการอ่านเรื่อง ครูเป็นผู้นำแล้วผู้เรียนอ่านตามพร้อมกัน จะเห็นได้ว่าผู้เรียนในกลุ่มควบคุมมีโอกาสน้อยในการฝึกกระบวนการทางความคิด และในการฝึกกิจกรรมทางภาษาของกลุ่มควบคุมเป็นไปในลักษณะกลุ่มใหญ่ทั้งชั้นเสียเป็นส่วนมาก ทำให้การฝึกปฏิบัติทางภาษาของนักเรียนยังไม่มากและไม่ทั่วถึงพอ อีกทั้งนักเรียนยังต้องคอยระวังข้อผิดพลาดเกี่ยวกับศัพท์ การใช้คำ และไวยากรณ์ ทำให้ผู้เรียนเกิดความกลัว ประหม่า ไม่มั่นใจ และไม่กล้าสื่อสารได้อย่างธรรมชาติ รวมทั้งการที่ผู้สอนแปลความหมายของประโยคหลังการให้รูปแบบ ศัพท์ สำนวน และไวยากรณ์ ทำให้ผู้เรียนรู้ภาษาเป็นส่วน ๆ ไม่ต่อเนื่องกัน

2. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

จากผลการทดลองพบว่า พฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 2 โดยคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากเหตุผลต่างๆ ดังต่อไปนี้

2.1 กิจกรรมและบรรยากาศการเรียนการสอน

กระบวนการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 ช่วยให้นักเรียนมีโอกาสได้แสดงออกอย่างต่อเนื่องทุก ๆ ขั้นตอน นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ทำงานร่วมกัน มีโอกาสในการเรียนการสอน ได้สนทนา ซักถาม ชี้แจง แสดงความคิดเห็นด้วยการแสดงออกทางภาษาของตนอย่างอิสระ ไม่เครียด กิจกรรมที่นักเรียนได้รับการฝึกช่วยเสริมให้นักเรียนลดความประหม่าลง เนื่องจากนักเรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครูอยู่ตลอดเวลา โดยมีครูเป็นแม่แบบ คอยให้ความช่วยเหลือและเสริมกำลังใจ นักเรียนจะรู้สึกปลอดภัย (Feeling of Security) รู้สึกเป็นอิสระ (Feeling of Freedom) รู้สึกสนุกสนาน (Feeling of Enjoyment) รู้สึกประสบความสำเร็จ (Feeling of Accomplishment) และรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง (Feeling of Self-Esteem)

ขั้นตอนที่ 1 ครูเล่าให้ฟัง นักเรียนจะได้รับการกระตุ้นให้คิด และกล้าแสดงออกในภาษาพูดอย่างอิสระ (Feeling of Freedom) ด้วยความสบายใจและมั่นใจ เพราะครูมิได้กำหนดว่านักเรียนต้องพูด ถาม ตอบ เป็นภาษาอังกฤษ นักเรียนใช้ภาษาแม่ในการโต้ตอบกับครูได้

ขั้นตอนที่ 2 เล่าเรื่องย้อนกลับ โดยการสนทนา อภิปรายหรือเล่นบทบาทสมมุตินักเรียนจะได้ใช้ความคิดรวบยอดสื่อสารออกมาเป็นภาษาพูด ภาษากาย ตามความต้องการในการใช้ภาษาของตนเอง การเล่นบทบาทสมมุติ เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดตามความหมายของบริบททางภาษาที่ใช้อย่างมีชีวิตชีวา ทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน (Feeling of Enjoyment)

ขั้นตอนที่ 3 เขียนเรื่องร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน นักเรียนจะได้สื่อความคิดเป็นภาษาพูด และภาษาเขียน เปิดโอกาสให้นักเรียนกล้าคิด กล้าตัดสินใจในการตอบรับ หรือปฏิเสธโดยไม่ละเมิดสิทธิ์ผู้อื่น เพราะนักเรียนเป็นผู้กำหนดรูปแบบ รูปเล่ม รูปประโยคและจากการวาดภาพประกอบโดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ แก้ไข และเสริมกำลังใจอยู่ตลอด นักเรียนจะรู้สึกมั่นใจและรู้สึกปลอดภัย (Feeling of Security) ในการเข้าร่วมกิจกรรม

ขั้นตอนที่ 4 ทำสมุดเล่มใหญ่ (Big Book) เปิดโอกาสให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มมีความกระตือรือร้นที่จะเขียนเรื่องและวาดภาพ มีการแบ่งงานกันทำ มีการแสดงออกของการใช้ภาษาอย่างสบายๆ ไม่เคอะเขิน นักเรียนจะรู้สึกประสบความสำเร็จที่สามารถผลิตผลงานออกมาได้ตามความต้องการของตน และเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง (Feeling of Self-Esteem)

ขั้นตอนที่ 5 กิจกรรมเสริมภาษา เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ครูกับนักเรียน อย่างสนุกสนาน เกมและกิจกรรมต่างๆ ที่ครูจัดเพื่อฝึกองค์ประกอบย่อยทางภาษา จะเป็นทั้งกิจกรรมเดี่ยว กิจกรรมคู่ กิจกรรมกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่จะช่วยลดความอายความประหม่าของนักเรียน นักเรียนจะรู้สึกเป็นกันเอง มั่นใจและอบอุ่นใจนักเรียนจึงกล้าแสดงออกมากขึ้น

ด้วยกิจกรรมและบรรยากาศในการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 1 ดังที่กล่าวมาแล้ว นักเรียนในกลุ่มทดลองจึงมีโอกาสแสดงออกได้มากทั้งในกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ นักเรียนในกลุ่มทดลองนี้จึงมีการพัฒนาพฤติกรรมกล้าแสดงออกมากขึ้น

2.2 การใช้กลวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้

กระบวนการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 นั้น ผู้เรียนจะได้รับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาในทุก ๆ ขั้นตอน โดยครูผู้สอนจะช่วยพูดกระตุ้นให้นักเรียนคิดและสื่อสารออกมาเป็นภาษาพูด ภาษาเขียน หรือภาษากายได้ เช่น ครูพูดนำให้นักเรียนคิดต่อข้อความพูดเสริมเมื่อนักเรียนติดขัด พูดยกย่องชมเชยหรือพูดให้กำลังใจเมื่อนักเรียนได้ปฏิบัติและถามคำถามเพื่อชี้แนะนักเรียนด้วยกลวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้ดังกล่าว นักเรียนจึงสามารถประสบความสำเร็จในการสื่อสารและรู้สึกว่าการเรียนภาษาไม่ใช่เรื่องยาก ครูผู้สอนให้ความเป็นกันเองและคอยช่วยเหลือ ทำให้นักเรียนรู้สึกมีกำลังใจ กล้าที่จะคิดสื่อสารเป็นภาษาพูด ภาษาเขียนและภาษากายได้ ดังนั้นนักเรียนในกลุ่มทดลองจึงสามารถพัฒนาพฤติกรรมกล้าแสดงออกได้มากขึ้น

ส่วนในกลุ่มที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ขั้นตอนการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมน้อย ผู้เรียนรู้สึกกลัว ประหม่า แม้ในการจัดกิจกรรมกลุ่มผู้เรียนยังไม่กล้าใช้ภาษาไม่กล้าออกมาปฏิบัติ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกน้อย นักเรียนต้องทำตามที่ครูกำหนด มีอิสระในการคิดและตัดสินใจด้วยตนเองค่อนข้างน้อย เห็นได้ว่านักเรียนมีโอกาสใช้กระบวนการคิดน้อยมีส่วนร่วมในกิจกรรมน้อย จึงทำให้นักเรียนเรียนแบบไม่กระตือรือร้นเท่าที่ควร ดังนั้นนักเรียนจึงมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกในการเรียนการสอนไม่มากนัก พฤติกรรมกล้าแสดงออกจึงน้อยกว่าที่ควรเป็น

3. การสอนและระดับความสามารถทางการเรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและพฤติกรรมกล้าแสดงออก

3.1 การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสอนกับระดับความสามารถทางการเรียนที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู พบว่าการสอนกับระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษมีปฏิสัมพันธ์ต่อความเข้าใจในการอ่านอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 3

จากผลการทดลองแสดงว่าวิธีการสอนและระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษไม่มีผลร่วมกัน ทำให้ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 มุ่งเน้นให้นักเรียนมีโอกาสใช้ภาษาได้ตามความต้องการความสนใจและความถนัด นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่ำต้องใช้เวลาในการพัฒนานาน

กว่านักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนสูง ซึ่งสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ตามความต้องการและความสนใจของตน ดังนั้นการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 จึงไม่ได้เอื้อต่อนักเรียนที่มีระดับความสามารถกลุ่มใดเป็นพิเศษ นักเรียนทุกระดับความสามารถทางการเรียนสามารถพัฒนาได้ตามความถนัดของตน ส่วนนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูก็เป็นไปในทำนองเดียวกันคือ นักเรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้ตามระดับความสามารถของตน การสอนตามคู่มือครูซึ่งไม่ได้เอื้อต่อระดับความสามารทางการเรียนกลุ่มใดเป็นพิเศษ ดังนั้นการสอนทั้งสองวิธีนี้สามารถนำไปใช้กับนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษต่างกันได้ ไม่ว่าจะเป็นระดับสูง ปานกลาง หรือต่ำ เพราะต่างก็มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และอาจกล่าวได้ว่า ตัวบ่งชี้ (Indicator) อย่างหนึ่งที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ของความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ คือระดับความสามารถทางการเรียน ซึ่งถือว่าเป็นคุณลักษณะพึงประสงค์ที่เป็นความรู้พื้นฐานที่สั่งสมมา ซึ่งสอดคล้องกับหลักการสอนอ่านของ กู๊ดแมน (Goodman. 1982 : 68) ที่ว่า การอ่านที่สอดคล้องกับภูมิหลังประสบการณ์ของผู้เรียนจะเป็นการพัฒนาความสามารถทางการอ่าน

3.2 การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสอน กับระดับความสามารถทางการเรียนที่มีต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออก ของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู พบว่าการสอนกับระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษมีปฏิสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 3

จากผลการทดลองพบว่า การสอนและระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษผลร่วมกัน ทำให้พฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนแตกต่างกัน นั่นคือการสอนทั้งสองวิธีเมื่อใช้สอนนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ จะส่งผลต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนแตกต่างกัน และจากการวิจัยครั้งนี้ นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ เมื่อได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู พิจารณาได้ว่าเป็นผลสืบเนื่องมาจากการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 ได้จัดขั้นตอนการอ่านเป็นทักษะเริ่มแรกที่บูรณาการไปสู่การพัฒนาทักษะอื่น ๆ ฟัง พูด และเขียน การเรียนการสอนเป็นไปอย่างธรรมชาติ ไม่เครียด เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความสามารถตามศักยภาพของตน มีเกมและกิจกรรมเสริมภาษาหลากหลายที่พัฒนาให้นักเรียนเกิดความคล่องตัว และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีศักยภาพ กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนทุกกลุ่มระดับความสามารถได้แสดงออกทางภาษาทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน และภาษากายอยู่ตลอดเวลาทุกๆ ขั้นตอน นักเรียนต้องรับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน ทั้งกิจกรรมกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ร่วมกับเพื่อนและครูภายใต้การช่วยเหลือ ชี้แนะและเสริมกำลังใจของครูผู้สอน นักเรียนจะรู้สึกสบายใจ อบอุ่นใจ มั่นใจต่อกระบวนการเรียนและช่วยเหลือครู ลดความวิตกกังวลและความประหม่า จึงทำให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกสูงอย่างเห็นเด่นชัด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กอร์มอลลี่ และคนอื่น ๆ (ยุพิน กองธรรม. 2532 : 18; อ้างอิงจาก Gormally and others. 1975) กล่าวว่า พฤติกรรมที่เหมาะสมในการกล้าแสดงออกจะเกิดเมื่อได้รับการฝึก การเพิ่มพูนทักษะและการเชื่อมั่นในการสื่อสารความหมายอย่างเป็นธรรมชาติ จริงจังและตรงไปตรงมา และจากการเปรียบเทียบเป็นรายคู่แล้ว พบว่า นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษปานกลางและต่ำ ส่วนนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่านักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนปานกลาง

จากผลดังกล่าวนี้ อาจเนื่องมาจากนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนสูง เมื่อได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 ซึ่งทุกขั้นตอนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสนใจ ความต้องการ และความถนัดของตน จึงทำให้นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนสูงมีความมั่นใจในการแสดงออกในด้านการใช้ภาษาด้วยตนเองยิ่งขึ้น จึงส่งผลให้มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่านักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนปานกลางและต่ำและนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนปานกลาง อาจเนื่องมาจากกิจกรรมและบรรยากาศการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเรียนภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ ลดความประหม่าจากเทคนิคกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ การช่วยเหลือ และให้กำลังใจของครูผู้สอนในทุกขั้นตอน ซึ่งมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของผู้เรียนในด้านความมั่นใจและมีกำลังใจในการที่จะลองผิดลองถูก ซึ่งสอดคล้องกับหลักการเกบฮาร์ด (Gebherd. 1985 : 16 - 20)

สรุปได้ว่าการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 ทำให้นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษสูง ปานกลาง และต่ำ มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และวิธีการสอนกับระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษสูง ปานกลาง และต่ำ มีปฏิสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 เป็นการสอนที่ให้อิสระทางความคิดมีอิสระในการทำงาน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เกิดความคิดสร้างสรรค์ กิจกรรมการเรียนการสอนมีความท้าทาย กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการตื่นตัว เกิดความคิดสร้างสรรค์ กิจกรรมการเรียนการสอนมีความท้าทาย กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการตื่นตัว และกล้าแสดงออกในการเรียนภาษาอังกฤษ กระบวนการเรียนการสอนทุกขั้นตอนเน้นให้ผู้เรียนรับรู้ภาษาอย่างมีระบบ พัฒนาให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาสื่อสารได้ด้วยตนเอง เน้นกระบวนการทางความคิด (Thinking Process) และการรับรู้ภาษาโดยรวมสู่องค์ประกอบย่อยของภาษานักเรียนได้ใช้ความคิดตีความ เดาความจับใจความ และหารายละเอียดของเรื่อง ส่งผลให้นักเรียนพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษได้ดี

สรุปข้อสังเกตและปัญหาที่พบในการศึกษาค้นคว้า

1. ผู้วิจัยพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ของกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 1 มีความกระตือรือร้นสนใจกิจกรรมการเรียนการสอน นอกจากนั้นยังมีความพอใจที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มในคาบเรียนทุกคาบอย่างมีชีวิตชีวา

2. นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสุขในการที่จะนำผลงาน Big Book และ Small Book มาแสดงให้เพื่อนดูและนำมาอ่านในคาบพักหรือคาบอิสระ

3. นักเรียนกลุ่มทดลองไม่คุ้นเคยกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1ในระยะแรก ๆ ครูผู้สอนต้องใช้เวลาในการอธิบาย ชี้แจง แนะแนว วิธีการเรียนอย่างใกล้ชิด

4. มีนักเรียนบางคนที่เพื่อน ๆ ไม่ต้องการให้เข้ากลุ่ม ผู้วิจัยจำเป็นต้องชี้แจงให้เข้าใจถึงวิธีการเรียนแบบนี้ นักเรียนคนอื่น ๆ จึงยอมให้เพื่อนเข้ากลุ่มด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1

1.1 ผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันขึ้นอยู่กับระดับความสามารถทางการเรียน ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรคำนึงทางด้านการจัดสภาพการเรียนการสอนกับนักเรียนกลุ่มสูง ปานกลาง และต่ำ เพื่อจัดกลุ่มผู้เรียน วิธีการสื่อความยากง่ายของเนื้อหา และกิจกรรมเสริมภาษาให้เหมาะสม

1.2 บทบาทของครู ต้องอดทนที่จะให้ความช่วยเหลือนักเรียนและดำเนินการสอนอย่างค่อยเป็นค่อยไปครบทุก ๆ ขั้นตอน เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงศักยภาพของตนอย่างเต็มที่

1.3 การแบ่งกลุ่มควรคำนึงถึงการจัดนักเรียนในแต่ละกลุ่ม ให้สามารถทำงานร่วมกันได้ด้วยดี เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน

1.4 สมาชิกภายในกลุ่มไม่ควรเกิน 6 คน เพื่อนักเรียนจะได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทุกคน

1.5 ในการจัดกิจกรรมกลุ่ม ครูต้องแจ้งระยะเวลาในการทำกิจกรรมให้ชัดเจน ต้องรักษาเวลาและสำรวจการทำงานของนักเรียนแต่ละกลุ่มเพื่อกระตุ้นผู้เรียนให้มีความกระตือรือร้นในการทำงาน

1.6 ในขณะที่ทำกิจกรรมกลุ่มและกิจกรรมเสริมภาษา ครูต้องให้ความช่วยเหลือและซ่อมเสริมติดตามนักเรียนในการทำงานอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะนักเรียนที่เรียนอ่อน เพื่อผู้เรียนจะได้ไม่รู้สึกท้อแท้

1.7 ครูผู้สอนควรต้องเคร่งครัดในการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องในงาน หรือในแบบฝึกหัดของผู้เรียนเสมอ ๆ ควรเลือกข้อบกพร่องของผู้เรียนที่พบเห็นมาก ๆ มาอภิปรายเพื่อทำความเข้าใจพร้อมกัน

1.8 สภาพห้องเรียนควรเป็นห้องเรียนที่สะอาด มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก อยู่ไกลเสียงรบกวน ควรจัดไว้เป็นสัดส่วน มีพื้นที่กว้างพอให้นักเรียนนั่งเรียน และทำกิจกรรมกลุ่มได้อย่างสบาย ๆ มีบอร์ดสำหรับติดผลงานของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสมาใช้เป็นแหล่งเสริมความรู้เมื่อมีเวลาว่าง

1.9 ครูผู้สอนต้องมีความแม่นยำด้านการใช้ภาษาในการเขียนเรื่อง (ขั้นตอนที่ 3) เพื่อนักเรียนจะได้นำไปเป็นแบบในการทำหนังสือเล่มใหญ่ (Big Book) ได้อย่างถูกต้อง

1.10 กิจกรรมในแต่ละขั้นตอนควรทำให้เสร็จสิ้นภายในคาบเรียนนั้น จะทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น และรับผิดชอบงาน

1.11 การประเมินผล นักเรียนสามารถประเมินผลและตรวจสอบผลงานของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพจากหนังสือเล่มใหญ่ (Big Book) ซึ่งเป็นการ ซ้ำ ย้ำ ทวน ให้มีความเข้าใจในการอ่าน เสริมนิสัยรักการอ่าน เพิ่มความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน และทำให้ครูมีเวลาเพียงพอในการดูผลงานหรือแบบฝึกหัดของนักเรียนอย่างละเอียดถูกต้องยิ่งขึ้น

1.12 การทำงานกลุ่มต้องให้นักเรียนมีอิสระในการคิด ทำ ตัดสินใจได้เอง ที่สำคัญคือการรู้จักลำดับความสำคัญของงานและเลือกได้ตรงตามความถนัด ตามความต้องการของตน นักเรียนต้องมีแผนในการทำงานบนพื้นฐานความเข้าใจ ว่าคิดและทำเพื่ออะไร

1.13 การเตรียมการสอน สื่อการสอน โสตทัศนูปกรณ์ ต้องมีความพร้อมและวางแผนไว้อย่างดีเพื่อความคล่อง สะดวก รวดเร็ว ส่งผลให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากที่สุด

1.14 เกณฑ์การประเมินผลด้วยตนเอง (Self-Assessment) เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน ช่วยลดการประเมินผลอย่างเป็นทางการ และทำให้นักเรียนรู้ข้อมูลย้อนกลับอย่างรวดเร็วโดยไม่ต้องวิตกกังวล หรือหวาดกลัวข้อผิดพลาดใด ๆ จากการตรวจของครู จึงสมควรนำมาปรับปรุงใช้ในการพัฒนาทักษะทางภาษาในการเรียนตามปรกติ

1.15 ครูควรสร้างบรรยากาศที่ดี ไม่ตึงเครียด และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีอิสระในการแสดงความคิดทางวิชาการร่วมกัน จะทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจ เป็นตัวของตัวเอง เกิดความคิดสร้างสรรค์ มีวินัย มีประชาธิปไตย มีความรับผิดชอบ ทำให้เกิดแรงจูงใจในพฤติกรรมที่กล้าแสดงออก อันจะส่งผลด้านบวกต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรจะได้มีการวิจัยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 และ 3 กับนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษต่างกัน คือ สูง ปานกลาง และต่ำ เพื่อศึกษาว่านักเรียนแต่ละระดับมีความสามารถในการอ่าน รวมทั้งพฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างไร

2.2 ควรมีระยะเวลาในการทดลองมากกว่านี้ โดยเพิ่มเวลาการทดลองเป็น 1 ภาคเรียน เพื่อศึกษาพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษว่าส่งผลต่อนักเรียนกลุ่มใดมากกว่ากัน

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยในการเรียนวิชาภาษาอื่น ๆ เช่น ภาษาฝรั่งเศส ภาษาญี่ปุ่น เป็นต้น เพื่อพิจารณาว่าการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาใช้ได้เหมาะสมกับวิชาภาษาอื่นๆ นอกเหนือจากวิชาภาษาอังกฤษหรือไม่

2.4 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความภาคภูมิใจในตนเอง หรือความรับผิดชอบ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กรรณิการ์ ชาติมนตรี. (2533). *การเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษและมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

กัญดา ธรรมมงคล. (2532). *ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับข้อสอบสัมฤทธิ์ผลกับหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในการสอบและการสอนภาษาอังกฤษ.* THAI/TESOL'S Occasional Papers No. 1989/1 : 9-18.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2541). *รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2540.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด.

_____. (2540). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544).* กรุงเทพฯ : อรรถพลการพิมพ์.

จารุลักษณ์ พินพรหมราช. (2529) *ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปทุมคงคา กรุงเทพมหานคร.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

ฉันตรสุดา ดวงพลอย. (2526). " แนวคิดภาษาศาสตร์ (Psycholinguistic) และจิตวิทยาการเรียนรู้ (Cognitive Psychology) และการอ่านภาษาอังกฤษ," *วารสารภาษาปริทัศน์.* (4)1.

เฉลิมพล ดาวเรือง. (2539). "สภาพปัจจุบันและปัญหาในการสอนพูดภาษาอังกฤษ," ใน *กิจกรรมและสื่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์* มหาวิทยาลัย.

ชวาล แพรัตกุล. (2520). *เทคนิคการเขียนข้อสอบ.* กรุงเทพฯ : พิทักษ์อักษร.

ถนอมศรี อินทนนท์. (2530). *การศึกษาสุขภาพจิตและพฤติกรรมกล้าแสดงออกของวัยรุ่นที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร

ทรงพร อิศโรวุธกุล . (2528). *การสอนการอ่านแนวใหม่* . กรุงเทพฯ : สถาบันภาษาจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

นพรัตน์ สร้อยสุวรรณ. (2527). *การศึกษาความสามารถในการวิจารณ์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง.* วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงศ์. (2526). *การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ : แนวคิดและวิธีการ.* กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

บรรเจิด พฤฒารัตน์. (2541). *การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่มีการเสริมเนื้อหาทางวัฒนธรรมกับการสอนตามคู่มือครู.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

เปรมวดี รัตกูล. (2541). *การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยบทเรียนโมดูลแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเกสาร.

ปาริชาติ วัฒนกุล. (2530). "บทบาทของครูผู้สอนในสถานการณ์ที่ใช้วิธีการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสาร,"*ภาษาศาสตร์ปริทัศน์.* 8(1) : 57 - 61.

พวงทอง วิโรจนกร. (2534). *การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษ แรงจูงใจของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิธีการสอนตามคู่มือครู.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

พวงเพ็ญ อินทรประวัติ. (2522). *วิธีสอนภาษาอังกฤษ.* สงขลา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. ถ่ายเอกสาร.

เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์. (2527). *การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอุลิตไพบูลย์ชนูปถัมภ์ จังหวัดชัยนาท.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

พรพิมล ประสงค์พร. (2535). *การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 ซึ่งใช้และไม่ใช้กิจกรรมการทดสอบเชิงปฏิบัติการกับการสอนตามคู่มือครู.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายอกสาร.

พรรณราย ทรัพยะประภา. (สิงหาคม,2524). "การฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก," *วารสารจิตวิทยาคลีนิค.* 1 : 47-65.

เพ็ญสุข ภู่ตระกูล. (2528). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น ม.ศ.5 ที่เรียนโดยใช้เพื่อนช่วยสอนกับที่เรียนด้วยตนเอง.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มาลินี สินธุ์ฉาย. (2539). *การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษและเจตคติต่อวิธีการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยวิธีการแบบชี้แนะประกอบด้วยกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ และการสอนอ่านตามคู่มือครู.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ยเอกสาร.

ยุพิน กองธรรม. (2532). *ผลการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมในการแสดงออกเพื่อลดความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.

ระวิวรรณ ศรีคร้ามครัน. (2527). *ทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ.* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ละเอียด ชูประยูร และคนอื่น ๆ. (เมษายน,2521). "การศึกษา Assertive Behavior ในผู้ร่วมงานจิตเวช," *จิตวิทยาคลีนิค.* 9(1) : 7-8.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2536). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา.* พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

วงพักตร์ ภู่พันธ์ศรี. (2533). *ผลการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและบุคลิกภาพของนักเรียนหญิง.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

วัฒนา พันธุ์เมฆา. (2528). *องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมในกรุงเทพมหานคร.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

วันเพ็ญ สุภีกิตย์. (2528). *การศึกษาความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีอ่านแล้วเขียนลำดับเรื่องราวกับวิธีอ่านแล้วทำแบบฝึกหัด.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

วัลลภ ปิยะมโนธรรม. (2523). *เทคนิคการรักษาโรคประสาทด้วยตนเอง.* พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์.

วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ. (2522). *การใช้ภาษาไทย (ท 101).* กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์

วิชาการ, กรม. (2540). *ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2538 : สรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

วิชาการ, กรม. (2532). *รายงานการวิจัยสังเคราะห์กระบวนการหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521.*กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

วิไล ไชยปกรณ์. (2532). *ผลของการฝึกอบรมพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกของนักศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก. ถ่ายเอกสาร.

ศรีวัย สุวรรณกิติ. (2522). "การสอนภาษาอังกฤษ," *เอกสารประกอบคำบรรยาย.* พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2540). *หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ศึกษานิเทศก์, หน่วย กรมสามัญศึกษา. (2534). *คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวน การวิชาภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และมัธยมศึกษา ตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533).* กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา.

สุขุม เฉลยทรัพย์. (2531). *การส่งเสริมการอ่าน.* ปทุมธานี : วิทยาลัยครูเพชรบุรีลงกรณ์.

สุภัทรา อักษรนุเคราะห์. (2532). *การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมควร เกตุทอง. (2533). *การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน การเขียน การระลึกสิ่งที่อ่านได้ในวิชาภาษาอังกฤษและทัศนคติต่อวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาและการสอนตามคู่มือครู.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

สมพร ศิริวัฒน์ชัยพร. (2528). *การใช้การ์ตูนประกอบการสอนความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางมูลนากภูมิวิทยาคม อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร.* วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2526). *การปรับพฤติกรรม.* กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

สมุทร เซ็นเชาวนิช. (2530). *เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษ.* พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สมาน สายสุข. (2525). *การใช้กิจกรรมกลุ่มในการพัฒนาพฤติกรรมกล้าแสดงออกในชั้นเรียน.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

สุไร พงษ์ทองเจริญ. (2526). *วิธีสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เริ่มเรียน.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ประมวลศิลป์,

เสาวนีย์ เปี่ยมสัมฤทธิ์. (2530). *ผลการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่มและแรงเสริมบวกต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองเก่ากำแพงแสน.* วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์. *(2531). เอกสารคำสอนหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา.* กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

_____. (2531). *การพัฒนาการอ่านแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา.* กรุงเทพฯ : ประยูรวงศ์.

_____. (2534). *การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เล่ม 2.* กรุงเทพฯ : ประยูรวงศ์พริ้นท์ติ้ง จำกัด.

_____. (2536). *การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เล่ม 3.* กรุงเทพฯ : ประยูรวงศ์พริ้นท์ ติ้ง จำกัด.

เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์ และคนอื่น ๆ. (2530). *โครงการวิจัยและพัฒนาการอ่านของประเทศไทย.* กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการอ่าน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร..

หลุย จำปาเทศ. (2533). *จิตวิทยาสัมพันธ์.* พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัจฉรา วงศ์โสธร. (2529). *เทคนิคการสอนข้อสอบภาษาอังกฤษ : สำหรับวัดและประเมินผลการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร.* กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

อัจฉรา สุขารมณ์ และคณะ. (2538). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู ความคิดสร้างสรรค์และพฤติกรรมกล้าแสดงออก.* รายงานการวิจัยฉบับที่ 49. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

อารีย์ ลิลา. (2535). *ผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านน้ำรอบ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

Allen, V.L. (1976). "Children as Teachers," *Theory and Research on Tutoring.* New York : Academic Press Inc..

Bacon, Francis. (1953). *The Oxford Dictionary of Quatations.* London : Oxford University Press.

Biggs, John Burville and Ross Telfer. (1987). *The Process of learning.* Sydney : Prentices Hall of Australia.

Bower, Sharon Anthony and Gardon H. Bower. (1976). *Asserting Yourself.* Phillipines : Addision-Wesley.

Breidenbach, William Edward. (1977). "The Effect of Assertive Training on the Adolescent Self Concept," *Dissertation Abstracts International.* 38 : 4671-A.

Bush C.L. and M.H. Huebner. (1970). *Strategies for Reading in the Elementary School.* London : Macmillan Company.

Carbo, Mario. (1997). *"Reading Style Time Twenty".* Education Leadership. 38-42.

Carr, Eileen M. and others. (1983) "The Effect of Inference Training on Children's Comprehension of Expository Text," *Journal of Reading Behavior.* 15(3) : 1-18.

Carrell, Brendan J. (1980). *Testing Communicative Performance.* Pegamon Press.

Carrell, Patricia L.(1984). "Evidence of a Formal Schema in Second Language Comprehension, *Language Learning.* 34(2) : 87.

Carrell, P.L. and J.C. Eisterhold. (1983). "Schema Theory and ESL Reading Pedagogy," *TESOL Ouarterly.* 17 : 239-268; December.

Clark, Mark A. and Sandra Siberstein. (1979). "Toward a Realization of Psycholinguistic Principles in the E.S.L. Reading Class," *Reading a Second Language,*

Hypothesis, Organisation and Practice, 1979. New York : Harper and Row.

Coady, James, (1979). "A Psycholinguistic Model of ESL Reader," *Reading in a Second Language.* Rowley Massachusettes : Newbury Houses.

Cooper, J. David and others. (1988). *To What and How of Reading Instruction.* Second Edition, Ohio : Merill Publishing Company.

Criuckshank, Donald R. (1977). *A First Book of Games and Simulations.* Belmont, California : Wadsworth Publishing Company, Inc..

Dechant, Emarald V. (1982). *Improving the Teaching of Reading.* New Jersey : Prentice-Hall, Inc., Englewood Cliffs.

Delanay, Norman Mc. Luckie. (July,1985). "The Effect of Strategy Training on Comprehension of Implicit and Explicit Information in Familiar and Unfamiliar Expository Test," *Dissertation Abstracts International.* 46(01) : 111-A.

Dubin, F. (July, 1982). "What Every EFL Teacher Should Know About Reading," Forum. 20 : 14-16.

Fan, Chung. (1952). *The Item Analysis Table.* Reproduce in Thailand by Permission of Educational Testing Service, Printer, New Jersy : United State of America.

Fensterheim, Herbert and Jean Baer. (1975). *Don't Say Yes When You Want to Say No.* New York : Dell Publishing Co. Inc.

Finocchiro, Mary and Christopher Brumfit. (1983). *The Functional-Notional Approach : From Theory to Practice.* New York : Oxford University Press..

Flowers, John Y. and Curtis D. Booraem. (1980). "Stimulation and Role Playing Method," *Helping People Change.* p.172-209. New York : Pegamon Press, Inc.

Flowers, John Y. and Roy D. Goldman. (1976). "Assertion Training for Mental Health Paraprofessional," *Journal of Counseling Psychology.* 21(1) : 390-394.

Friedman M.I. and M.D. Rowls. (1980). *Teaching Reading and Thinking Skills.* New York : Longman and Co.

Fries, Charles C. (1970). *Teaching and Learning English as a Foreign Language.* Ann Arbor : The University of Michigan Press.

Gebhard, Jerry G. (July,1985). "Teaching Reading Through Assumptions About Learning," *English Teaching Forum.* 23(3) : 16-20.

Goodman, K.S. (1982). "Celebrate Literacy," *Reading Today.* 11 : 31-32.

Goodman, Yetta M. and others. (1973). *Reading Miscue Inventory : Alternative Procedures.* New York : Richard C. Owen Publishers, Inc.

Hafner, Lawrence E. and Hayden B. Jolly. (1972). *Pattern of Teaching Reading in the Elementary School.* New York : The Macmillian Company.

Harris, Albert J. and Edward R. Sipay. (1979). *How to Teach Reading.* New York : Longman.

Harris, Andrew. (1983). *A Language Testing Handbook.* London : Macmillan Press.

Harris, L.A. and C.B. Smith. (1976). *Reading Instruction.* New York : Holt, Rinehart and Winston.

Harmer, Jeremy. (1983). *The Practice of English Language Teaching.* New York : Longman.

Hugh H. Smythe. (October,1964). "Scholarship in Thailand," *Journal of Higher.*Vol.35.

Johnson D. and K. Morrow. (1981) "Introduction : Principles and Communicative Methodology," in *Communication in the Classroom.* p.59-66. Essex : Longman Group.

Johnson, D. and T.C. Barrett. (1981). "Prose Comprehension : A Descriptive Analysis of Instructional Practice," *Children Prose Comprehension Research and Practice.* Neward : International Reading Association.

Kintsch, Walter and Graig I. Yarbrough. (1982). "Role of Rhetorical Structure in Text Comprehension," *Journal of Educational Psychology.* 74(6) : 828-834.

Lado, Robert. (1964). *Language Teaching : A Scientific Approach.* New York : McGraw-Hill..

Lapp, Daine and Flood James. (1986). *Teaching Students to Read.* New York : Macmillan Publishing.

Linda, Del Greco. (Febuary,1983). "The Del Greco Assertive Behavior Inventory," *Journal of Behavior Assessment.* 5 : 49-63.

Madsen, Harold S. (1983) *Techniques in Testing.* New York : Oxford University Press.

Marry, Allen J. and Wendy M. Yen. (1979). *Introduction to Measurement Theory.* Montery, Calif., Brooks/Cole.

Morris, A. and N. Stewart-Dore. (1989). *Learning to Learn from Text, Effective Reading in Content Areas.* NSW : Addison-Wesley Publishing.

Morris, J. (1975). *Fear Reduction Methods.* New York : Pergamon Press.

Nelson, Gayle L. (October,1984). "Reading : A Student Centred Approach," *English Teaching Forum.* 22(4) : 2-5, 8.

Oller, John W. (1979). *Language Test at School : A Pragmatic Approach.* London : Longman,

Pumfrey, Peter D. (1977). *Measuring Reading Abilities.* London : Hodder and Stoughton,

Rattanavich, Saowalak. (1997). *A Teacher's Manual for CLE Teaching of Beginners.* Illinois : Rotary International.

Rogers, Edward James. (March,1983). "Increasing Comprehension Through Specific Skill Instruction,Cloze Procedure and Discussion," *Dissertation Abstracts International.* 43 :287-A.

Rumelheart, D.E. (1983). "Schemata : The Building Block of Cognition," *Comprehension and Teaching Research Review.* New York : International Reading Association.

Russle, Ivan L. (Febuary,1969). "Motivation for School Achievement : Measurement and Validity," *TheJournal of Educational Researc.*

Sansbury, David L. (October,1974) "Assertive Training in Group," *The Personnel and Guidance Journal.* 53(2) : 117-121.

Shephard, David L. (1973). *Comprehensive High School Reading Methods.* Ohio : A Bell & Wowell.

Smith, Frank. (1978). *Reading.* Cambridge : Cambridge University Press.

Stauffer, Russel G. (1975). *Directing and Reading-Thinking Process.* New York : Harper and Row.

Tait, Helen S. (August,1977). "The Effect of Assertive Training on Selected Personality Dimensions of Woman," *Dissertation Abstracts.* 38 : 642.

Walker, Richard F. and others. (1983). *The English Used by Entering Children at Trager Park School.* Canberra : Australian Curriculum Development Center Occasional.

Walker, Richard F., B.J. Bartlett and S. Rattanavich. (October,1984). *Teacher's Notes on a Program of Concentrated Language Teaching.*

Walker. Richard, Saowalak Rattanavich and John W. Oller. (1992). *Jr. Teaching all the Children to Read.* Buckingham : Open University Press.

Wright, Andrew and others. (1984). *Games for Language Learning.* Great Britain : ambridge University Press.

Widdowson, H.G. (1978). *Teaching Language as Communicative.* Oxford : Oxford University Press.

William, Eddie. (1986). *Reading in the Language Classroom.* London : Mcmillian Publisher.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแผนการสอน

LESSON PLAN FOR EXPERIMENTAL GROUP

Period 1-10 M.1 English 022

Content : A Starter Book " The Lion and The Mouse"

PHASE 1 : Share Reading of the Starter Book.

Objective : The student can understand the story in the Starter Text, from its overall structure down to what happened , who did what, and the characteristics of people, objects, and events, and extract the meaning for themselves.

Activities : The teacher reads the Starter Book " The Lion and The Mouse" to the students . Make sure that they understand the story who is in it and what they do.

Step 1 : Introducing the new Starter Book.

T : Today I have a very interesting book for you.
Ss : (Listen to the teacher and look at the Starter Book "The Lion and The Mouse")
T : What do you see on the cover of this book?
Ss : A lion / A mouse
T : Wonderful. This book is called "The Lion and The Mouse"
Ss : "The Lion and The Mouse"

Step 2 : Discussing the Genre of the book

T : It is a fable.

Step 3 : Predicting the content from the illustrations

T : Can you guess about the story? Do you think where the lion and the mouse live ?
Ss : In the forest./ In the zoo./In the National Park .....
T : What is happening here ?
Ss : .....
T : Now what is going on?
What do you think the story is about?
(Systematically cover all illustrations to allow the students an opportunity to work our just what the story could be about.)

Step 4 : Reading the starter Book

(While the teacher is reading, she points to the pictures, asks questions , makes comments, shows each new page)

T : Look at this picture. Can you see the Lion / Cat / Tiger/ Mouse..?
What is happening in this picture?
What is he/ she doing there?
Where is the Lion / Cat / Tiger / Mouse… ?
Let's turn the page and see what happens next.

PHASE 2 : REREAD THE STARTER BOOK.

Objective : The students can recall what they have heard (during the PHASE 1 reading). Make sure that they understand the story.

Activities : The teacher rereads the Starter Book. The students talk about what happened in the story and role play the story.

Step 1 : Talking about the Book (The Lion and The Mouse)
T : Yesterday, we read a new story. What was the name of the story?
How many kinds of animals are there in the story?
What did the big lion do?
Where did the big lion live?
What kind of food did the big lion eat?

Step 2 : Talking About the Illustrations
T : Look at this picture. What can you see in this picture?
What's this? Who's this?
What was the lion / mouse doing?
Why was the lion / mouse doing?
What did the lion / mouse eat?
How did the lion / mouse feel in the picture?
Why was he frightened?

Step 3 : Re-telling the story
Sub-step (a)
T : Can you remember the story?
Raise your hand if you can remember the story.
Sub-step(b)
T : What happened first?
Sub-step (c)
T : What happened next?
Sub-step (d)
T : What else did he / she do?
Can you tell something more about that?

Sub-step (e)

T : Is that the end of the story? ..... Good.
Did we leave anything out? ..... What?
Terrific ! You remembered the whole story.
You told the story very well.

Step 4 : Miming Actions and feelings

T : Who can act like the lion / mouse ?
What is the lion / mouse like? Is it big?
How does the lion / mouse walk/ jump?
What else can the lion / mouse do?

Step 5 : Role-playing the story or sentences

T : Now we're going to act out the story
Who'd like to act out story?
Who wants to be the lion / mouse ?
What does the lion / mouse do first?
When the lion gets angry, what does he say?

PHASE 3 : (NEGOTIATING A GROUP TEXT)

Objective : The students can recall what they have heard during PHASE 1 And PHASE 2 readings.
The students understand the story, they can build an enriched background to the elements and aspects of the story their own creative thought, they elaborate on what was contained in the story.

Activities : The teacher asks the students to tell the story or recall the experience again so that the students can write a book by themselves.

Step 1 : Initiating the Making of a Big Book

T : Now we can write the story in our own words.
Would you like to write this story in a big book?
Let's write this story by ourselves. We can make a big book of this story.
What is the title of your story?
Who can give a good name / title for the story?
Tell me what you want to say, and I'll write it on this big sheet of paper.
What was happened first?
What was the lion / mouse doing?
What happened next?
How did the story end?
What happened at the end?
What do you want to say at the end?

Step 2 : Improving the story (Editing)

T : Let's read our story and see if there is anything we want to Change.
Can we way it in another way?

Step 3 : Guided Chorus Reading

T : Now, let's read our story.
Read the story with me.
Everybody read the words I point to.
Let's read the story from the beginning.
Can we read the whole story together.
Only the girls / boys read this time.
Only this group read the story.
(name of student)' will you read it for me?
Who can read the whole book by yourself?

PHASE4 : MAKING THE BIG BOOK

Objective : The students practice reading and performing this understanding of the meaning of the words and the sentences from the story.

Activities : The students work in small groups to make a big book by themselves.

Step 1 : Initiating the Making of a Big Book

T : Now we're going to make our story into a Big Book.

Step 2 : Deciding on the Format of the book

T : What size should the pages be?
Do you want a book like this, or like this ? (Show Examples)
Do you like this shape?

Step 3 : Deciding the Text into pages

T : How many pages will we need?
What will be on the first page?
What is on page two?
Let's mark off where each page ends.

Step 4 : Deciding Format for the pages and the cover

T : Where will we put the words on this page?
What picture will we draw on this page?

Step 5 : Discussing the Illustrations

T : What pictures do we want in our book?
Do you want a drawing of ..... ?
What illustration do you want on this page?
Where do you want to put the text on this page?

T : How big do you want to make the illustration on this page?
What color should the ..... be?

Step 6 : Organizing Groups to produce the Big Books

T : How many groups do we need? Each group has to do one page.
We need seven groups to make this book.
Six of you here are group 1
One, two, three, four, five, six - you' re group 2 /3 / 4 / 5 / 6 / 7

Step 7 : Assembling the Book

T : Let's put our pages together.
Where's page 1? Where's page 2 etc.
Are the pages in order?
Where's the front/ back cover? Now put on the cover.

PHASE 5 : (USING THE GROUP "BIG-BOOK" FOR FURTHER LEARNING)

Objective : The students focus on the smaller elements of the written language, such as sentences, words, letters and phonographic correspondences, and sub-skills such as spelling, and phonetics.

Activities : The students practice in word recognition, spelling, sentence making, letter-sounds.

Step 1 : Reading the Group Big-Book

T : Let's read our new book together.
Read the words while I point.
Who would like to read for us?

Step 2 : Identifying Words and Sentences

T : What does it say on this page?
Who can find the word "worthwhile"?
I'm going to cover up a word and sentence.
Who can write the word on the board?

Step 3 : Writing Words and Sentences from the Big Book

T : Who can write this word ?
Who can write "kindness" on the blackboard?
I'm going to cover up a word in this sentence.

Step 4 : Other Activities with Word Cards

T : Pick a card and tell us what the word is.
Pick a card and find it in the book. What is it?
(With the cards face down)
Pick a card. Tell us what the word is. Is he / she correct?
Can you find that word in the book? Can you write that word?
(With the word cards for a sentence)
Look at this sentence. I'm going to jumble it up. Who can put the sentence back together? Read it .
Look at this sentence. I'm going to take away a word. Who can write the word on the board? Is he / she correct?
Who can finish this sentence?
Who can fill in the missing words?
(Close exercise)
Let's read this together' and find out what the missing words are.
What word is missing here?

Lesson Plan For Control Group

Period 1-10 M.1 English 022

Content : The Lion and The Mouse

Objective :
1. Students are able to listen and understand the story.
2. Students are able to answer questions about the story.
3. Students are able to re-tell and rearrange the story.
4. Students are able to write sentences from words or pictures.

Teaching Aids :
1. Text
2. An overhead projector
3. Transparencies
4. Pictures of the story

Vocabulary :

asleep	paw	laughed	work
trap	struggled	hunters	freed
capture	kindness	roaring	pitifully
gnawed	ropes	sharp	quietly

Grammar : Past Simple/ Continuous Tense
Present Simple Tense
Simple / QW. Question
Adjective/ Adverb

Step 1 : Leading to the Lesson
Teacher greets and explains the teaching process to the students. Then the teacher shows the pictures about the story to the students such as lion , mouse etc.

Step2 : Stating the objectives
Teacher states the objective in learning that for entertaining and the students
Should be able to listen, speak, read, and write.

Step 3 : Revising the old knowledge Teacher revises the old knowledge about vocabulary , idioms and structures Which the students have studied previously.

Step 4 : Presenting the new lesson
Teacher teaches new vocabulary items and grammatical structures by using word cards and structure charts included with examples.

Step 5 : Teaching
Teacher reads the passage to the students once and the students listen to the teacher.
Teacher reads the passage again and the students read after the teacher.

Teacher explains the new vocabulary and grammatical structure by using Visual aids, such as pictures, word cards and a structural chart.
The students read the passage silently by themselves.

Step 6 : Students study
Teacher asks some questions about the passage to help the students understand the passage better by using questions beginning with Yes / No questions or Wh-questions.
The students answer the questions, according to the passage they have read.

Step 7 : Checking the students' exercise
The teacher checks the students' exercises, corrects their mistakes, and praises them when their work is good.
The teacher clearly explains the exercise again to help them understand the passage better.

Step 8 : Evaluating
The teacher evaluates the students by asking them questions observing them when they are doing exercises and corrects their exercises.

Step 9 : Emphasizing and transferring
The teacher gives the students homework to summarizes or revise
The context and lets them take notes of new vocabulary item and
Grammatical structure in their notebook.

Evaluation : 1. Observe the students while doing the exercises and answering orally.
check the students' exercises.

ภาคผนวก ข

- แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ
- แบบสอบถามวัดพฤติกรรมกล้าแสดงออกในการเรียนภาษาอังกฤษ

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบฉบับนี้ประกอบด้วยคำถาม 40 ข้อ
2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

DIRECTION :
A)Read the following passages and stories carefully and choose the best answer.

Mr. Lion, the king of the jungle, was taking a nap. A little mouse was looking for food and she accidentally ran over Mr. Lion's face.

He woke up with a stare and roared, "How dare you wake me up. I will eat you up for that!" The mouse begged the lion not to eat her. The mouse said, "I will repay you one day for your kindness."

The lion just laughed because he did not believe that a small creature could help him.

Several days later Mr. Lion was caught in a net. He could not break loose and began to roar. Little mouse heard him and came to gnaw at the net with her sharp teeth and soon freed Mr. Lion. He was very grateful to the mouse and they became great friends.

1. What did the mouse promise to do ?
   (1) She promised to set the lion free.
   (2) She promised to repay his kindness
   (3) She promised not to see the lion again.
   (4) She promised not to disturb the lion again.

2. What happened to the lion several days later?
   (1) He was very hungry.
   (2) He was caught in a net.
   (3) He was still hunting for food.
   (4) He was very angry with the mouse.

3. What did the mouse do to repay the lion?
   (1) She ran away.
   (2) She got the lion food.
   (3) She became the lion's friend.
   (4) She gnawed at the net and set the lion free.

The Goddess of Heaven now became angry with Weaving Lady. She wanted her to return to heaven to weave clothes for the gods.

She sent her servants down to earth to bring Weaving Lady back. Weaving Lady begged with tears in her eyes. "Please let me stay with my husband."

"No, you must return to heaven forever!", Goddess of Heaven said. Weaving Lady cried bitterly until the Goddess of Heaven took pity on her and agreed to let them meet once a year.

So on the seventh day of the seventh moon of each year all the birds of the air come together and form a bridge between heaven and earth. Weaving Lady uses this bridge to meet her husband.

4. Weaving Lady came from ..... .
   (1) God
   (2) hell
   (3) China
   (4) heaven

5. Why did the Goddess of Heaven want her to go back to heaven ?
   (1) She was angry.
   (2) She missed Weaving Lady.
   (3) She sent her servant down to bring her back.
   (4) She wanted her to weave clothes for the gods.

6. Weaving Lady and her husband meet once a year on ..... .
   (1) Sunday
   (2) New Year's Day
   (3) the seventh day of each month
   (4) the seventh day of the seventh month

7. What do all the birds of the air do on that day?
   (1) They cry.
   (2) They fly away.
   (3) They come and see Weaving Lady and her husband.
   (4) They come together and form a bridge between heaven and earth.

Long ago there lived a king who had a son named Tuna who was tall and handsome.

One day while Tuna was riding a horse through a thick forest to hunt, he heard a terrifying roar. Suddenly, there stood before him an enormous dragon. His horse was frightened and threw Tuna to the ground.

The dragon came towards him, and Tuna had to fight for his life. It was a long hard battle, but at last Tuna drove his sword deep into the dragon's heart. The creature fell to the ground dead.

Tuna began to cover himself all over with the dragon's blood. This would make his skin strong so that no sword could pierce him.

8. What was he doing when he saw the dragon?
   (1) He was sleeping.
   (2) He was sitting near the forest.
   (3) He was walking through the forest.
   (4) He was riding through the thick forest hunting.

9. Why did the horse throw Tuna off his back?
   (1) It was too lazy.
   (2) It was frightened.
   (3) Tuna was too heavy.
   (4) It did not like to carry Tuna on its back.

DING, DONG, BELL,

Mee Mee's in the well;
Who put her in?
Little Johnny Green;
Who pulled her out?
Little Johnny Stout.
Oh! what a naughty boy was that
To try and drown a poor cat.

10. What's "Mee Mee"?
   (1) A cat.
   (2) A boy.
   (3) A girl.
   (4) A friend.

11. **Gi-Gi** is a clever dog. She can do everything for herself and her master . *The only thing she can not do that her master can is talk.*
   (1) Her master can talk and Gi-GI can too.
   (2) Both Gi-Gi and her master cannot talk.
   (3) Gi-Gi can do everything but cannot talk.
   (4) Gi-Gi cannot talk and her master cannot either.

Bamboo has many uses. Everything from chairs and fishing rods and paper can be made of it. And that is not all, it can be eaten too. The winter shoots are soft, with a creamy colour. They are usually boiled in salted water before they are eaten. Spring shoots are darker and harder. They take longer to cook and cost less than winter shoots.

12. This passage is mainly about ..... .
   (1) bamboo
   (2) Thai products
   (3) the spring and winter shoots
   (4) how to cook the winter shoots

"Lie down here", said the doctor," and let me look at you. Oh, my God. Your leg doesn't look good. I think you're going to need some x-rays. You should be more careful when you play in the street."

13. What probably happened before this scene ?
    (1) The boy took x-rays for a broken leg.
    (2) The doctor said "Hello" to his patient.
    (3) The doctor took medicine to his patient.
    (4) The boy played in the street and had an accident.

14. What may be the writer's purpose?
    (1) Don't be sad.
    (2) Don't be clumsy to run.
    (3) Don't be careless to play.
    (4) Don't be worried about that.

You should not have a big pet in a small house. ***It*** would not be happy and you would feel unhappy. Animals need space to walk around and to lie down. If you live in a small house, it is usually better to have a bird or a cat than a big dog.

Ploi's house is very large. She is very careful with her pets. Every afternoon, she takes her three dogs for a walk. When she gets home she feeds ***them*** and her three cats, too. Then she cleans the birds' cage and also feeds the birds. Finally, she sits down to have dinner.

One day, she let the birds come out of the cage. It sang and sang all day long. In the evening the cats ate the birds. It's nice to have birds around the house. You shouldn't have the cats around the birds because cats like to eat birds.

15. Cats, dogs, birds and fish are ..... .
    (1) pets
    (2) insects
    (3) lizards
    (4) animals

16. You should have a large house, if you want to have ..... .
    (1) birds
    (2) lions
    (3) big pets
    (4) small pets

17. If you have a small house, you should have ..... .
    (1) a cat
    (2) an giraffe
    (3) a monkey
    (4) a huge dog

18. ***It*** (line 1) will not be happy and you feel unhappy. ***"It"*** refers to ..... .
    (1) a pet
    (2) a big pet
    (3) a small pet
    (4) a small house

19. When she gets home she feeds ***them*** and her three cats, too. "***them***" refers to .....
    (1) her pets
    (2) her birds
    (3) her three cats
    (4) her three dogs

DIRECTION :

B) Read each item carefully and choose the answer to complete the best ending.

20. Mr. Toon works for the government. He's an accountant. He usually works in his office on Friday afternoons but he isn't working today. He is ..... .
    (1) on holidays
    (2) in the office
    (3) working hard
    (4) an accountant

21. You can find Italian, French, Chinese, Mexican and Thai restaurants in New York, Washington, San Francisco and many other cities in ..... .
    (1) Europe
    (2) England
    (3) Thailand
    (4) the United States

22. Why do people have an accident? They have the accident because drivers drive ..... .
    (1) slowly
    (2) carefully
    (3) patiently
    (4) dangerously

23. A boy had a pet of his own. He could ride on his pet. The boy's pet was a ..... .
    (1) cat
    (2) dog
    (3) horse
    (4) dolphin

24. Puk left home at 6.30. She arrived at school at 7.15. She left home to school for ..... .
    (1) an hour
    (2) thirty minutes
    (3) fifteen minutes
    (4) forty-five minutes

25. The moon came out. Yui wanted to go to sleep. She said," Good night." Then she got into her ..... .
    (1) bed
    (2) kitchen
    (3) bathroom
    (4) living room

26. Everyone has a birthday, and the best way to celebrate a birthday is a party! But you don't have to wait for your birthday to give a party. You can have one any day of the year.
We usually have ..... in a party.
(1) singing and working
(2) dancing and learning
(3) drinking and laughing
(4) dancing and drinking

27. Don called his pet, Bingo. Bingo came if the man called. Bingo was the ..... of the pet.
(1) name
(2) code
(3) colour
(4) father

28. *Sandy's the girl who broke my heart*
Sandy's the girl who went away
Marty's the boy who stole my girl
What a sad, sad day.
The main idea of this poem is ..... .
(1) Sandy hit Marty.
(2) Sandy broke the singer's heart.
(3) Sandy loved the singer so much.
(4) Sandy stole Marty from the singer.

A few days ago, Noi and Koi both received notes from Mr. Martin, their English teacher. Both notes said Mrs. Martin and I are inviting a few students to our home for tea next Tuesday afternoon March 11, at 3 pm. We hoped **you** will be able to join us.

29. The passage is about ..... .
(1) a meeting
(2) an invitation
(3) a farewell party
(4) a birthday party

30. **you** in line 3 refers to ..... .
(1) Noi
(2) Koi
(3) Noi and Koi
(4) Mr. and Mrs. Martin

One morning while I was watching a football .....(31)..... on .....(32)...., my friend, Gib, came and joined me. After about half an hour or so, our .....(33).... scored the first .....(34)..... I was overjoyed and Gib was pleasantly excited. We cheered so loudly that my mother came hurrying into the hall. She, too, remained to watch for a while, but after some time, she got up to get lunch ready for us. Not long after, we got a nice smell of something cooking in the ....(35) ..... Soon my mother came in carrying two large plates of fried noodles.

31.	(1) field	(2) match	(3) player	(4) stadium
32.	(1) radio	(2) computer	(3) television	(4) record player
33.	(1) team	(2) gang	(3) group	(4) supporters
34.	(1) point	(2) kick	(3) goal	(4) score
35.	(1) hall	(2) dining room	(3) bedroom	(4) kitchen

DIRECTION :

C) Rearrange the following sentences into correct orders.

36. a. It's a snake.
    b. Really?
    c. Hey! What's that?
    d. Yes, it's a green snake.
    (1) a b c d
    (2) b c a d
    (3) c d b a
    (4) c a b d

37. a. To the movies. Can you come with me?
    b. Hi! Where are you going?
    c. Why not?
    d. I'm going to the carnival.
    e. Sorry. Not now.
    (1) d b a c e
    (2) a e b c d
    (3) b a e c d
    (4) b a d e c

DIRECTION :

D) Read the sentence and choose which picture says the same as the words.

38. There are seven small circles around a larger circle.

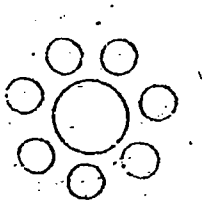

(1)

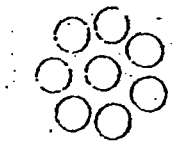

(3)

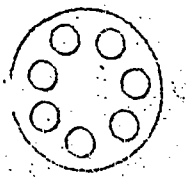

(2)

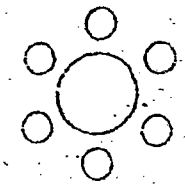

(4)

39. The ladder is too short. The fireman cannot put out the flames.

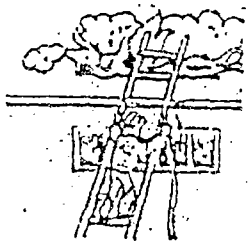

(1)

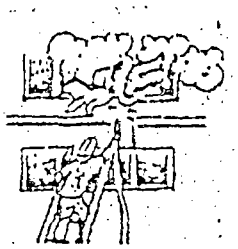

(3)

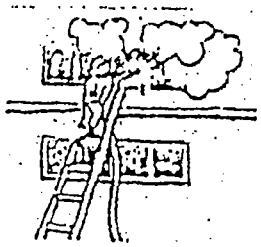

(2)

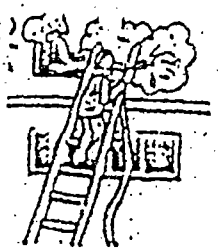

(4)

40. "I'm sorry to hear that you're not well."
"Yes, it's my back. I have a pain there."

(1)

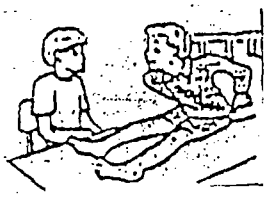

(3)

(2)

(4)

GOOD LUCK FOR YOU!

แบบสอบถามวัดพฤติกรรมกล้าแสดงออกในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ ถามนักเรียนด้านความรู้สึก อารมณ์ และการกระทำที่แสดงให้ผู้อื่นรู้ถึงความต้องการของตน การปฏิเสธสิ่งที่ตนไม่ต้องการ การเปิดเผยความรู้สึกของตนอย่างเหมาะสมตามสิทธิของตน และไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

2. การตอบให้นักเรียนเลือกตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการกระทำหรือความรู้สึกของนักเรียน

3. การเลือกตอบให้ถือเกณฑ์ดังนี้

เลือกช่อง "ทุกครั้ง" เมื่อข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนรู้สึกและกระทำ "ทุกครั้ง"

เลือกช่อง "บ่อยครั้ง" เมื่อข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนรู้สึกและกระทำ "บ่อยครั้ง"

เลือกช่อง "นาน ๆ ครั้ง" เมื่อข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนรู้สึกและกระทำ "นานๆ ครั้ง"

เลือกช่อง "น้อยครั้งที่สุด" เมื่อข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนรู้สึกและกระทำ "น้อยครั้งที่สุดหรือไม่เคยทำเลย"

4. การตอบคำถามไม่มีผลต่อคะแนนการเรียน นักเรียนมีอิสระเต็มที่ในการตอบ คำตอบของนักเรียนจะมีประโยชน์และคุณค่ามากที่สุดก็ต่อเมื่อนักเรียนตอบตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

5. โปรดตอบคำถามทุกข้อเพราะถ้าขาดข้อใดข้อหนึ่งแบบสอบถามนี้จะไม่สมบูรณ์แล้วจะใช้ไม่ได้ทันที

ขอขอบใจในความร่วมมือของนักเรียนทุกคน

ข้อความ	ความรู้สึกหรือการกระทำ			
	ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อยครั้งที่สุด
1. นักเรียนยกมือตอบคำถามในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษทันทีเมื่อครูถาม				
2. นักเรียนยกมือแสดงความคิดเห็นสนับสนุนกรณีที่เห็นด้วยในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ				
3. นักเรียนยกมือแสดงความคิดเห็นโต้แย้งกรณีไม่เห็นด้วยในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ				
4. นักเรียนยกมือถามข้อสงสัยในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษด้วยความกระตือรือร้น				
5. นักเรียนอาสาเป็นตัวแทนในการทำกิจกรรม ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษด้วยความเต็มใจ				
6. นักเรียนสนุกเพลิดเพลินกับการทำกิจกรรมร่วมกันในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ				
7. นักเรียนจะติดตามบทเรียนและการบ้านภาษาอังกฤษจากเพื่อนเมื่อนักเรียนขาดเรียน				
8. นักเรียนจะติดตามบทเรียนและการบ้านภาษาอังกฤษจากครูเมื่อนักเรียนขาดเรียน				
9. นักเรียนมีความสุขที่จะนำผลงานของนักเรียนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษไปให้ครูดู				
10.นักเรียนมีความสุขที่จะนำผลงานของนักเรียนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษไปให้เพื่อนดู				
11.นักเรียนมีความสุขที่จะนำผลงานของนักเรียนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษไปให้ผู้ปกครองดู				

ข้อความ	ความรู้สึกหรือการกระทำ			
	ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อยครั้งที่สุด
12.นักเรียนรู้สึกว่าวิธีสอนที่ครูนำมาใช้ทำให้บรรยากาศในการเรียนภาษาอังกฤษไม่ตึงเครียด นักเรียนกล้าเข้าร่วมกิจกรรม				
13.นักเรียนรู้สึกว่าวิธีสอนภาษาอังกฤษของครูช่วยให้นักเรียนกล้ายกมือถาม-ตอบ				
14.นักเรียนรู้สึกว่าวิธีสอนภาษาอังกฤษของครูช่วยให้นักเรียนกล้าพูดภาษาอังกฤษ				
15.นักเรียนรู้สึกว่าวิธีสอนภาษาอังกฤษของครูช่วยให้นักเรียนกล้าคิด ทำ และแก้ปัญหา				
16.นักเรียนรู้สึกว่าวิธีสอนภาษาอังกฤษของครูช่วยให้นักเรียนกล้าอ่านสิ่งพิมพ์และหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ				
17.นักเรียนต้องการพูดภาษาอังกฤษกับครูและเพื่อน				
18.นักเรียนชอบเปรียบเทียบผลงานวิชาภาษาอังกฤษกับเพื่อน ๆ เสมอ				
19.นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่ได้รับมอบหมายทันทีที่ครูกำหนด				
20.นักเรียนพร้อมที่จะแสดงความคิดเห็นเมื่อนักเรียนไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นของเพื่อน				
21.นักเรียนชอบที่จะคุยและสนทนากับเพื่อนอย่างร่าเริงแจ่มใสในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ				
22.นักเรียนชอบที่จะคุยและสนทนากับครูอย่างร่าเริงแจ่มใสในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ				

ข้อความ	ความรู้สึกหรือการกระทำ			
	ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อยครั้งที่สุด
23.นักเรียนมีความสุขที่จะกล่าวแสดงความยินดีเมื่อเพื่อนประสบความสำเร็จอย่างสบายใจ				
24.นักเรียนมีความสุขที่จะกล่าวทักทายเพื่อนอย่างสุภาพ				
25.นักเรียนมีความสุขที่จะกล่าวชมเชยเมื่อเพื่อนพูดและแสดงออกที่เหมาะสม				
26.นักเรียนมีความสุขที่จะกล่าวคำขอบคุณที่ได้รับความร่วมมือจากเพื่อน				
27.นักเรียนบอกเพื่อนโดยตรงเมื่อเห็นเพื่อนกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสม				
28.นักเรียนบอกกับครูเมื่อเพื่อนแย่งตอบคำถามในการเรียนภาษาอังกฤษโดยไม่รักษากติกา				
29.นักเรียนแก้ไขและทำใหม่ถ้าผลงานนั้นไม่เป็นที่พอใจ				
30.นักเรียนบอกกับเพื่อนว่ารู้สึกอายเพื่อนเมื่อตอบคำถามไม่ได้ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ				

ภาคผนวก ค

การวิเคราะห์เครื่องมือ

- แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ
    - ค่าความยากง่าย
    - ค่าอำนาจจำแนก
    - ค่าความเชื่อมั่น
- แบบสอบถามวัดพฤติกรรมกล้าแสดงออกในการเรียนภาษาอังกฤษ
    - ค่าอำนาจจำแนก
    - ค่าความเชื่อมั่น
- ตารางเปรียบเทียบคะแนนและคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองของความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและพฤติกรรมกล้าแสดงออกในการเรียนภาษาอังกฤษ

ตาราง 6 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ จำนวน 40 ข้อ

ข้อ	p	r	ข้อ	p	r
1	.48	.37	21	.43	.56
2	.65	.63	22	.41	.37
3	.59	.52	23	.65	.63
4	.54	.48	24	.69	.41
5	.52	.52	25	.65	.56
6	.74	.44	26	.44	.52
7	.65	.48	27	.57	.63
8	.54	.56	28	.37	.30
9	.59	.44	29	.43	.41
10	.63	.30	30	.41	.30
11	.65	.41	31	.57	.48
12	.57	.48	32	.50	.63
13	.48	.52	33	.67	.37
14	.39	.48	34	.43	.41
15	.50	.78	35	.63	.30
16	.52	.52	36	.59	.52
17	.56	.74	37	.57	.70
18	.44	.44	38	.63	.52
19	.44	.37	39	.65	.63
20	.48	.52	40	.61	.56

ค่าความเชื่อมั่น = .89

ตาราง 7 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามวัดพฤติกรรมกล้าแสดงออกในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 30 ข้อ

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	X_H	SD	X_L	SD	
1	2.16	.55	1.56	.51	4.00
2	2.64	.91	1.68	.90	3.76
3	2.00	.82	1.16	.47	4.45
4	1.92	.57	1.36	.49	3.72
5	2.24	1.10	1.12	.33	4.91
6	3.20	.82	2.00	.64	5.76
7	3.16	.85	1.88	.88	5.23
8	2.44	.96	1.20	.50	5.72
9	2.80	1.00	1.56	.71	5.05
10	2.96	.84	1.88	.72	4.86
11	2.92	1.04	1.84	.80	4.12
12	2.88	.97	.196	.84	3.58
13	2.20	.87	1.48	.59	3.44
14	2.56	1.00	1.76	.78	3.15
15	2.48	.82	1.40	.58	5.37
16	2.40	1.04	1.44	.71	3.81
17	2.80	.91	1.24	.52	7.41
18	2.88	.97	1.84	.80	4.13
19	3.28	.84	2.32	.99	3.70
20	3.04	.80	2.24	.78	3.61
21	3.08	.70	2.00	.76	5.20
22	2.32	1.07	1.52	.59	3.28
23	3.76	.44	2.48	.92	6.30
24	3.40	.64	2.08	.76	6.62
25	3.48	.65	2.48	.77	4.95
26	3.40	.65	2.48	.96	3.97
27	3.20	.87	1.96	.73	5.46
28	2.28	.94	1.60	.76	2.81
29	2.96	.94	1.92	.81	4.20
30	2.48	1.00	1.72	.79	2.97

ค่าความเชื่อมั่น = .94

ตาราง 8 แสดงคะแนนและคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลอง

ระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษ	การสอน	
	T_1	T_2
H (กลุ่มสูง)	27	22
	36	27
	27	21
	39	21
	40	22
	35	33
	37	20
	34	25
	29	24
	39	33
	($\overline{X}$ = 34.3)	($\overline{X}$ = 24.8)
M (กลุ่มปานกลาง)	17	11
	19	13
	18	18
	17	14
	18	11
	22	12
	28	25
	25	13
	27	21
	20	16
	($\overline{X}$ = 21.1)	($\overline{X}$ = 15.4)
L (กลุ่มต่ำ)	31	12
	15	15
	25	10
	24	9
	18	8
	16	11
	19	12
	20	14
	15	12
	14	17
	($\overline{X}$ = 19.7)	($\overline{X}$ = 12.0)

ตาราง 9 แสดงคะแนนและคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกล้าแสดงออกในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ หลังการทดลอง

ระดับความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษ	การสอน	
	T_1	T_2
H (กลุ่มสูง)	93	75
	95	83
	103	68
	83	74
	96	76
	101	70
	91	81
	89	71
	106	77
	99	72
	($\overline{X}$ = 95.6)	($\overline{X}$ = 74.7)
M (กลุ่มปานกลาง)	90	72
	96	60
	85	63
	82	58
	79	61
	87	66
	87	74
	86	70
	101	79
	97	59
	($\overline{X}$ = 89.0)	($\overline{X}$ = 66.2)
L (กลุ่มต่ำ)	81	41
	83	43
	85	55
	109	50
	87	43
	102	33
	88	38
	88	35
	97	39
	72	46
	($\overline{X}$ = 89.2)	($\overline{X}$ = 42.3)

ภาคผนวก ง

- รายชื่อคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์
- รายชื่อคณะกรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม
- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

รายชื่อคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์	Ph.D.(Curriculum and Instruction) ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2.รองศาสตราจารย์อัจฉรา สุขารมณ์	ค.ม.(การวิจัยทางการศึกษา) สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

รายชื่อคณะกรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บังอร พานทอง	Ph.D.(Curriculum and Instruction) ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. อาจารย์พิศศรี กมลเวชช	อ.ม. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือการวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญตรวจแผนการสอนและแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ

1. รศ.ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชช์	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. Dr. Richard Walker	Rotary International of Research Language Teaching Development Center, Australia
3. Prof. Dr. Basil Shaw	Rotary International of Brisbane West Research Language Teaching Development Center, Australia

4. Mr. Martin Grose	ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
5. อาจารย์อักษรประเสริฐ เศรษฐประเสริฐ	ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
6. อาจารย์ศุภลักษณ์ สัตยวณิช	หัวหน้าหมวดวิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคม กรุงเทพมหานคร
7. อาจารย์พรพิมล ประสงค์พร	หัวหน้าหมวดวิชาภาษาต่างประเทศ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า กรุงเทพมหานคร

ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถามพฤติกรรมกล้าแสดงออก

1. รศ.อัจฉรา สุขารมณ์	สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. ผศ.ประทีป จินงี่	สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. อาจารย์ทัศนา ทองภักดี	สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
4. ผศ.ดร.ดิลก ดิลกานนท์	สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
5. อาจารย์นภาพร ใจบุญ	หัวหน้างานแนะแนว โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว จังหวัดสมุทรปราการ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวมะลิวรรณ์ จันทร์พุ่ม
เกิด	วันที่ 11 เดือนมีนาคม พุทธศักราช 2500
สถานที่เกิด	จังหวัด กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	89/109 หมู่ที่2 หมู่บ้านกรีนเลค ถนนบางนา-ตราด ตำบลราชาเทวะ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ 10540
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 6
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ 10540 โทรศัพท์ 316-6313

ประวัติการศึกษา

พ.ศ 2515	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง
พ.ศ 2519	ป.กศ.สูง (วิชาเอกภาษาอังกฤษ) วิทยาครูสวนสุนันทา
พ.ศ.2525	กศ.บ. (วิชาเอกภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน
พ.ศ.2539	Certificate in Participation, UMAP. Exchange Student from Australia
พ.ศ.2542	กศ.ม. (วิชาเอกการมัธยมศึกษา : สาขาการสอนภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร